

WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE

GMINA I MIASTO DOBRZYCA

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

**USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY
DOBRZYCA NA TERENACH CZĘŚCI OBRĘBÓW
EWIDENCYJNYCH: FABIANÓW, GALEW,
GUSTAWÓW, IZBICZNO, KOŹMINIEC, MIASTO
DOBRZYCA, SOŚNICA, TRZEBIN – ETAP II**

Autorzy

mgr inż. Katarzyna Jastrzębska-Domagala

mgr inż. Ewelina Zborowska

OSTRÓW WIELKOPOLSKI, CZERWIEC 2024

ZLECENIODAWCA: BURMISTRZ GMINY I MIASTA DOBRZYCA

Spis treści

I. Wstęp.....	5
1.1. Podstawy formalno-prawne	5
1.2. Cel, przedmiot i zakres prognozy	6
1.3. Metoda opracowania i wykorzystane materiały	8
II. Informacje o zawartości i głównych celach projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i jego powiązań z innymi dokumentami	10
2.1. Zawartość projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.....	10
2.2. Cele projektowanego planu zagospodarowania przestrzennego	11
2.3. Powiązania planu z innymi dokumentami	11
III. Analiza uwarunkowań przyrodniczych i ocena stanu środowiska oraz potencjalnych zmian tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego planu.....	14
3.1. Aktualne zagospodarowanie i użytkowanie terenu	14
3.2. Charakterystyka środowiska przyrodniczego i kulturowego wynikająca z opracowania ekofizjograficznego	17
3.3. Powiązania przyrodnicze terenu planu zagospodarowania przestrzennego z szerszym otoczeniem.....	36
3.4. Ocena istniejącego stanu środowiska, w tym na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	37
3.4.1. Degradacja powierzchni ziemi i gleby	37
3.4.2. Jakość wód powierzchniowych i podziemnych	38
3.4.3. Zagrożenie powodziowe	40
3.4.4. Osuwanie się mas ziemnych	40
3.4.5. Zanieczyszczenie powietrza	41
3.4.6. Zagrożenia klimatu akustycznego	43
3.4.8. Promieniowanie elektromagnetyczne	44
3.4.9. Poważne awarie.....	45
3.4.10. Zagrożenie ekstremalnymi suszami	46
3.4.11. Zagrożenie silnymi wiatrami, wichurami, huraganami.....	46
3.5. Potencjalne zmiany środowiska w przypadku braku realizacji projektu planu zagospodarowania przestrzennego	47
IV. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji ustaleń planu w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	48
V. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego planu	

zagospodarowania przestrzennego oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania planu	49
VI. Ogólna charakterystyka ustaleń zawartych w projekcie planu zagospodarowania przestrzennego	62
VII. Przewidywane znaczące oddziaływanie ustaleń projektu planu, w tym oddziaływań bezpośrednich, pośrednich, wtórnych, skumulowanych, krótkoterminowych, średnioterminowych i długoterminowych, stałych i chwilowych oraz pozytywnych i negatywnych na obszary cenne przyrodniczo objęte ochroną prawną, w tym na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz na integralność tego obszaru, a także na środowisko.....	66
7.1. Ocena wpływu proponowanych rozwiązań zawartych w planie na obszary cenne przyrodniczo objęte ochroną prawną, w tym na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz na integralność tego obszaru.....	66
7.2. Ocena wpływu przewidywanych znaczących oddziaływań ustaleń projektu planu na poszczególne komponenty środowiska	67
7.2.1. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, świat roślin i zwierząt	68
7.2.2. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi łącznie z glebą.....	70
7.2.4. Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne i klimat	73
7.2.5. Oddziaływanie na klimat akustyczny	76
7.2.6. Oddziaływanie na krajobraz	78
7.2.7. Oddziaływanie pola elektromagnetycznego.....	79
7.2.8. Oddziaływanie na zabytki i dobra kultury	81
7.2.9. Ocena zagrożeń dla zdrowia ludzi i dobra materialne	81
7.2.10. Oddziaływanie na zasoby naturalne	81
7.2.11. Pozostałe zagrożenia dla środowiska wynikające z ustaleń projektu planu.....	82
7.2.12. Oddziaływanie skumulowane	83
VIII. Ocena rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych zawartych w projekcie planu zagospodarowania przestrzennego	84
8.1. Ocena zgodności projektowanego zagospodarowania przestrzeni z warunkami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym	84
8.2. Ocena zgodności ustaleń planu z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska	84
8.3. Ocena struktury funkcjonalno-przestrzennej	84
IX. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.....	85
X. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie planu	87
XI. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji ustaleń planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania	87
XII. Oddziaływanie transgraniczne na środowisko.....	88

XIII. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	88
XIV. Spis materiałów wykorzystanych przy opracowaniu prognozy	99
14.1. Spis materiałów planistycznych, dokumentacji archiwalnych, literatury.....	99
14.2. Akty prawne.....	102
14.3. Strony internetowe i bazy danych.....	103
14.4. Spis map, rysunków i tabel	104
14.5. Fotografie terenu	106
XV. Załączniki	108

I. Wstęp

1.1. Podstawy formalno-prawne

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko sporządzona została do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrzyca na terenach części obrębów ewidencyjnych: Fabianów, Galew, Gustawów, Koźminiec, miasto Dobrzyca, Sośnica, Trzebin – etap II.

Podstawa prawna sporządzenia prognozy:

- *ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2024 poz. 1112)
- *ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 roku* (Dz. U. 2024 poz. 1130),

oraz na szczeblu międzynarodowym:

- *Dyrektywa 2001/42/WE (SEA Directive) z dnia 27 czerwca 2001r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko* (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001r.), określająca wymagania przeprowadzenia oceny w odniesieniu do planów mogących mieć znaczące oddziaływanie na środowisko. Jej celem jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i przyczynienie się do uwzględniania aspektów środowiskowych w przygotowywanych dokumentach dla wspierania zrównoważonego rozwoju,
- *Dyrektywa 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidująca udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywy rady 85/337/WE i 96/61/WE* (Dz. Urz. WE L 156 z 26.06.2003 r.),
- *Dyrektywa 2003/4/WE w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska, dostosowana do postanowień Konwencji z Arhus, gwarantująca dostęp do informacji o środowisku będących w posiadaniu organów władzy publicznej, każdemu, kto zwróci się z wnioskiem o ich udostępnienie.*

Konieczność opracowania prognozy wynika z ustawy z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, art. 51 ust. 1. i art. 46 pkt 1., w myśl którego przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymaga studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz plan zagospodarowania przestrzennego wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, a także koncepcji rozwoju kraju, strategii rozwoju, programu, polityki przestrzennej i dokumentu programowego z zakresu polityki rozwoju, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

1.2. Cel, przedmiot i zakres prognozy

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko została wykonana do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrzyca na terenach części obrębów ewidencyjnych: Fabianów, Galew, Gustawów, Koźminiec, miasto Dobrzyca, Sośnica, Trzebin- etap II.

Celem prognozy jest wpływ na opracowanie planu zagospodarowania przestrzennego, który w możliwie najwyższym stopniu zapewni wykorzystanie zasobów środowiska dla rozwoju zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Prognoza ma również ułatwić identyfikację przewidywanych skutków środowiskowych spowodowanych realizacją planu oraz dokonać oceny, czy przyjęte rozwiązania ochrony środowiska w sposób dostateczny zabezpieczą środowisko przed powstaniem konfliktów i zagrożeń.

W prognozie oddziaływania na środowisko, w oparciu o wykonane wcześniej opracowanie ekofizjograficzne, dokonano identyfikacji najważniejszych uwarunkowań ekofizjograficznych na obszarze objętym planem zagospodarowania przestrzennego na tle uwarunkowań przyrodniczych w skali gminy i w skali regionalnej. Dokonano analizy rozwiązań planistycznych, ustaleń planu i identyfikacji najważniejszych oddziaływań, jakie mogą wystąpić w wyniku realizacji ustaleń planu. Wobec ogólności dokumentu planu, który określa przeznaczenie terenu i zasady zagospodarowania lecz nie określa tempa i skali ich osiągnięcia prognoza oddziaływania na środowisko może mieć jedynie charakter jakościowy. Prognoza jest wykładana do publicznego wglądu razem z planem i ma służyć jako materiał pomocniczy dla społeczeństwa w celu zapoznania się z możliwymi skutkami środowiskowymi przedstawianego dokumentu.

Zgodnie z wymogami ustawy z dnia 03.10.2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112) Burmistrz Gminy Dobrzyca wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu i Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pleszewie o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrzyca na terenach części obrębów ewidencyjnych: Fabianów, Galew, Gustawów, Koźminiec, miasto Dobrzyca, Sośnica, Trzebin – etap II.

Zakres ten został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem nr WOO-III.411.198.2023.MM.1. z dnia 21 czerwca 2023 r. oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Pleszewie pismem nr ON.NS.9011.4.10.2023 z dnia 05 czerwca 2023 r.

W wyżej wymienionych pismach stwierdzono, że prognoza powinna być sporządzona w pełnym zakresie określonym w art. 51 pkt. 2. oraz art. 52 ust. 1 i 2 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112). Zgodnie z tymi artykułami prognoza powinna zawierać m. in.:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawca prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy,
- datę sporządzenia prognozy, imię i nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów,
- analizę i ocenę istniejącego stanu środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- analizę i ocenę stanu środowiska na obszarze objętym przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- analizę i ocenę istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- analizę i ocenę celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy,
- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Ponadto Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu w swoim piśmie zwraca uwagę na uwzględnienie działań naprawczych zawartych w „Programie ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej” przyjętym uchwałą Nr XXI/391/ 20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r. (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2020 r. poz. 5954), w szczególności dotyczące umieszczania odpowiednich zapisów, umożliwiających ograniczenie emisji pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 oraz B(a)P w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w zakresie: układu zabudowy zapewniającego przewietrzanie miasta, wprowadzania zieleni izolacyjnej, w tym zieleni wzdłuż ciągów komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu, zachowania ciągłości korytarzy ekologicznych, kształtowania zabudowy w sposób umożliwiający swobodny przepływ mas powietrza, stosowania odpowiednich wskaźników powierzchni biologicznie czynnej towarzyszącej zabudowie, tworzenia publicznych terenów zieleni urządzonej, w tym parków, skwerów, uwzględniania rozbudowy i kształtowania sieci ulic obwodowych powodujących eliminację lub ograniczenie ruchu tranzytowego oraz umożliwiających uspokojenie ruchu, tworzenia stref ruchu pieszego i uspokojonego w szczególności w centrach miast, wdrażania rozwiązań systemowych dedykowanych rozwojowi ruchu rowerowego i pieszego. Ponadto w piśmie zwrócono uwagę na rozpatrzenie problemu oddziaływania szlaków komunikacyjnych na środowisko oraz na problem hałasu. Należy także ocenić wpływ realizacji ustaleń projektu planu na klimat (w tym mikroklimat).

Należy także ocenić wpływ ustaleń planu na klimat akustyczny terenów podlegających ochronie akustycznej. W prognozie należy także przeanalizować i ocenić przewidywane znaczące oddziaływania realizacji ustaleń planu na jednolite części wód.

W prognozie należy opisać warunki geologiczne i hydrogeologiczne oraz przedstawić rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczenie negatywnego oddziaływania realizacji ustaleń projektu planu na środowisko gruntowo-wodne. Należy także wskazać, czy obszar objęty planem znajduje się w strefie ochronnej ujęcia wody. Należy także określić, przeanalizować i ocenić wpływ realizacji ustaleń projektu planu na krajobraz. Należy odnieść się także do sprawy oddziaływań skumulowanych.

Ponadto należy określić, przeanalizować i ocenić przewidywane znaczące oddziaływania na różnorodność biologiczną, a także na rośliny, grzyby i zwierzęta, w tym na gatunki chronione.

Ponieważ w przepisach nie wskazano na możliwość odstąpienia od wymagań co do zawartości prognozy oddziaływania na środowisko stwierdzono, że prognoza winna być sporządzona w pełnym zakresie, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień, o których mowa powyżej.

1.3. Metoda opracowania i wykorzystane materiały

Przy opracowaniu prognozy zastosowano metodę ekstrapolacji, czyli projekcji wiedzy o teraźniejszości i przeszłości w przyszłość, przy założeniu postulatywnym, że prawa obowiązujące w chwili dokonywania prognozy będą obowiązywały również w przyszłości. Prognozę sporządzono przy zastosowaniu metod opisowych. Analizę i ocenę stanu środowiska

wykonano na podstawie danych państwowego monitoringu środowiska na poziomach krajowym i regionalnym oraz danych z dostępnych dokumentów strategicznych.

Uwzględniono obecny stan środowiska, jego podatność oraz odporność na degradację wskutek antropopresji, a także zdolność środowiska do samoregeneracji.

Uwzględniono także informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla przyjętych dokumentów powiązanych z planem, w tym wypadku do Prognozy do zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrzyca, obowiązującego Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego, a także Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego odnoszące się bezpośrednio jak i pośrednio do ochrony środowiska, przyrody oraz zdrowia i życia ludzi.

Dokonano analizy rozwiązań planistycznych, identyfikacji i wartościowania najważniejszych oddziaływań, jakie mogą wystąpić w wyniku realizacji ustaleń planu.

Ileokroć w prognozie mówi się o uciążliwościach dla środowiska, to należy przez to rozumieć zjawiska fizyczne lub stany powodujące przekroczenie standardów jakości środowiska określonych w obowiązujących przepisach odrębnych, za wyjątkiem inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej.

Przy opracowaniu prognozy wykorzystano m.in. następujące materiały:

- *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrzyca uchwalone uchwałą Nr XXXIII/314/2022 Rady Miejskiej Gminy Dobrzyca z dnia 28 kwietnia 2022 r.*
- *Uchwała nr XL/397/2023 Rady Miejskiej Gminy Dobrzyca z dnia 9 lutego 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrzyca na terenach części obrębów ewidencyjnych: Fabianów, Galew, Gustawów, Izbiczo, Koźminiec, miasto Dobrzyca, Sośnica, Trzebin.*
- *Opinia fizjograficzna dla ogólnego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrzyca, Geoprojekt, Warszawa 1976 r.*
- *Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrzyca, mgr Jadwiga Koryńska, Kalisz, lipiec 2003 r.*
- *Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla potrzeb sporządzenia projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dobrzyca i planów miejscowych, mgr Jadwiga Koryńska, Kalisz, wrzesień 2017 r.*
- *Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla potrzeb sporządzenia projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrzyca, mgr Jadwiga Koryńska, Kalisz, sierpień 2019 r.*
- *Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla potrzeb sporządzenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrzyca na terenach części obrębów ewidencyjnych: miasto Dobrzyca, Fabianów, Gustawów, Izbiczo, Karmin, Polskie Olędry, Sośnica i Trzebin, mgr Jadwiga Koryńska, Kalisz, lipiec 2022 r.*

- *Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla potrzeb sporządzenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrzyca na terenach części obrębów ewidencyjnych: Fabianów, Galew, Gustawów, Izbiczno, Koźminiec, miasto Dobrzyca, Sośnica, Trzebin, mgr Jadwiga Koryńska, Kalisz, lipiec 2023 r.*
- *Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego – uchwała Nr V/70/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 marca 2019 r.*
- *Prognoza do planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego, WBPP.*
- *Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku. Wielkopolska 2030.*
- *Prognoza oddziaływania na środowisko Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 r. Wielkopolska 2030, WBPP Poznań 2030 r.*
- *Program Ochrony Środowiska dla Województwa Wielkopolskiego do roku 2030. Uchwała Nr XXV/472/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 21 grudnia 2020 r.*
- *Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2019 – 2025 wraz z planem inwestycyjnym. Uchwała Nr XXII/405/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 28 września 2020 r.*
- *Program ochrony powietrza w zakresie ozonu dla strefy wielkopolskiej – Uchwała Nr IX/168/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 24 czerwca 2019 r. (Dz.Urz. Woj. Wlkp. z 2019r., poz. 6240)*
- *Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej – Uchwała Nr XXI/891/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. 2020r., poz. 5954)*
- *.Sieć Natura 2000, www.geoservis.gdos.gov.pl*
- *CBDG MIDAS Państwowy Instytut Geologiczny.*

II. Informacje o zawartości i głównych celach projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i jego powiązań z innymi dokumentami

2.1. Zawartość projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Podstawą sporządzenia projektu *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrzyca na terenach części obrębów ewidencyjnych: Fabianów, Galew, Gustawów, Izbiczno, Koźminiec, miasto Dobrzyca, Sośnica, Trzebin*, jest:

- *Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2023, poz. 977 ze zm.),*
- *Uchwała nr XL/397/2023 Rady Miejskiej Gminy Dobrzyca z dnia 9 lutego 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrzyca na terenach części obrębów ewidencyjnych: Fabianów, Galew, Gustawów, Izbiczno, Koźminiec, miasto Dobrzyca, Sośnica, Trzebin.*

Zgodnie z art. 14 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. 2024, poz. 1130) „w celu ustalenia przeznaczenia terenów, w tym dla inwestycji celu publicznego, oraz określenia sposobów ich zagospodarowania i zabudowy rada gminy podejmuje uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego”.

Zawartość projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z treści art. 15 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*.

Wszczęcie procedury w sprawie opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego poprzedzone zostało analizą aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrzyca i planów miejscowych wynikającą z art.32 ust.1. obowiązującej ustawy.

Projekt planu opracowano zgodnie z art. 15 ust.2. ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. 2024, poz. 1130).

2.2. Cele projektowanego planu zagospodarowania przestrzennego

Główne cele i zasady rozwoju zagospodarowania przestrzennego określa Koncepcja zagospodarowania przestrzennego kraju, do której nawiązuje Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego. Studia gminne nawiązują z kolei do celów określonych w planie zagospodarowania przestrzennego województwa. Plan zagospodarowania przestrzennego natomiast musi być zgodny z ustaleniami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zgodnie z art.15 ust.1. ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r.

Przedmiotem opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest teren położony w obrębie miasta Dobrzyca w granicach określonych na załączniku graficznym nr 6 do uchwały o przystąpieniu do opracowania planu.

Celem opracowania planu jest dostosowanie jego ustaleń do występujących uwarunkowań funkcjonalno-przestrzennych oraz do aktualnej sytuacji ekonomiczno-prawnej. Określenie nowych terenów o różnym przeznaczeniu i różnych zasadach zagospodarowania oraz zasad kształtowania ładu przestrzennego i zabudowy, będzie służyło uporządkowaniu struktury przestrzennej przedmiotowego obszaru i poprawie struktury sieci komunikacyjnej.

2.3. Powiązania planu z innymi dokumentami

Przy sporządzaniu Prognozy uwzględniono dokumenty, które zostały opracowane na różnych poziomach: wspólnotowym, krajowym, regionalnym i lokalnym. W dokumentach tych ważne miejsce zajmują zagadnienia ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej zawiera zapis, że Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju (art. 5), ustala także, że ochrona środowiska jest obowiązkiem m. in. władz publicznych, które poprzez swą politykę powinny zapewnić bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom (art. 74). Zgodnie z Konstytucją, ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2024 r., poz. 54) oraz ustawy jej pokrewne zobowiązują do kierowania się zasadą

zrównoważonego rozwoju na różnych etapach działań: planistycznych, realizacyjnych i zarządzania.

Aktualizacja Krajowego Programu Ochrony Powietrza do roku 2025 (z perspektywą do 2030 r. oraz do 2040 r.) to dokument strategiczny wyznaczający cele i kierunki działań, jakie powinny zostać uwzględnione, szczególnie na szczeblu lokalnym oraz w programach ochrony powietrza. Ponadto obowiązuje dokument Czyste Powietrze i Mój Prąd. Ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrzyca wpisują się w te dokumenty poprzez zapis dotyczący zastosowania do celów grzewczych technologii niskoemisyjnych, w oparciu o paliwa charakteryzujące się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi oraz urządzenia do ich spalania charakteryzujące się wysokim stopniem sprawności albo wykorzystanie alternatywnych źródeł energii o maksymalnej mocy zainstalowanej określonej w przepisach odrębnych.

Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA 2020) – to pierwszy dokument strategiczny, który bezpośrednio dotyczy kwestii adaptacji do zachodzących zmian klimatu. Założenia tego planu zostały uwzględnione w planie zagospodarowania przestrzennego w gminie Dobrzyca poprzez zapisy dotyczące zastosowania do celów grzewczych technologii niskoemisyjnych w oparciu o paliwa charakteryzujące się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi oraz urządzenia do ich spalania charakteryzujące się wysokim stopniem sprawności albo wykorzystanie alternatywnych źródeł energii o maksymalnej mocy zainstalowanej określonej w przepisach odrębnych.

Krajowy plan gospodarki odpadami 2028 przyjęty uchwałą nr 96 Rady Ministrów z dnia 12 czerwca 2023 r. w sprawie Krajowego planu gospodarki odpadami 2028. Ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrzyca wpisują się w założenia tego programu poprzez ustalenia dotyczące prowadzenia na terenie objętym planem gospodarki odpadami.

W Polityce energetycznej państwa do 2040 roku zapisano, że udział odnawialnych źródeł energii w końcowym zużyciu brutto w Polsce ma wzrosnąć do co najmniej 23% w 2030 roku. Ustalenia planu w gminie Dobrzyca wpisują się w te założenia poprzez zapisy dotyczące wykorzystania alternatywnych źródeł energii.

W projekcie planu gminy Dobrzyca uwzględniono również kierunki określone w Programie ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030 w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza, zagrożenia hałasem, gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami. Ustalenia planu dostosowano do celów ochrony środowiska wyznaczonych w ww. Programie.

W projekcie planu gminy Dobrzyca uwzględniono także kierunki określone w Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 r. Wielkopolska 2030.

W Strategii określono wizję rozwoju województwa do 2030 roku – „*Region przodujący w kraju, liczący się w Europie i szanujący jej uniwersalne wartości, świadomy swojego dziedzictwa przyrodniczego i cywilizacyjnego, spójny, zrównoważony i dostępny terytorialnie, otwarty na nowe idee i ludzi, silny nowoczesną gospodarką, aspiracjami i wiedzą swoich*

mieszkańców, zapewniający im bardzo dobre warunki życia, pracy i wypoczynku na całym obszarze województwa”.

W oparciu o zidentyfikowane wyzwania określone zostały cele rozwojowe województwa uwzględniające podejście koncentracji tematycznej. Interwencje podejmowane w ramach Strategii mają zapewnić:

Cel 1. Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców

Cel 2. Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu.

Cel 3. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski.

Cel 4. Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem.

W Strategii wskazuje się model funkcjonalny rozwoju regionalnego. Został on tak zaprojektowany, aby zapewnić rozwój naszego województwa jako społecznie, gospodarczo i terytorialnie zrównoważony oraz, dzięki któremu efektywnie będą rozwijane i wykorzystywane miejscowe zasoby i potencjały wszystkich obszarów województwa.

Projekt planu uwzględnia także działania naprawcze zawarte w *Programie ochrony powietrza w zakresie ozonu dla strefy wielkopolskiej – Uchwała Nr IX/168/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 24 czerwca 2019 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2019 r., poz. 6240)*, a także w „*Programie ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej*” przyjętym uchwałą nr XXI/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2020r., poz. 5954).

Projekt planu w gminie Dobrzyca nie jest sprzeczny z zapisami Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego zatwierdzonego Uchwałą Sejmiku Województwa Wielkopolskiego Nr V/70/19 z dnia 25 marca 2019 r.

Plan jest jednym z trzech dokumentów, obok Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego i Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego, które współdecydują o przyszłości regionu. Plan zawiera uszczegółowienia oraz wskazania dla działań w przestrzeni, których realizacja jest wypełnieniem zadań określonych przez Strategię. Jest dokumentem, który wypełnia pośredni szczebel planistyczny między Koncepcją Zagospodarowania Przestrzennego Kraju a studiami uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin. Plan województwa wyraża podstawowe priorytety planistyczne dla kształtowania rozwoju przestrzennego Wielkopolski w najważniejszych jego aspektach – ochrony przyrody, transportu i infrastruktury oraz rozwoju osadnictwa. Ich realizacja nastąpi na szczeblu gminnym, w tym również poprzez lokalizację inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.

W Planie zagospodarowania przestrzennego województwa obszar gminy Dobrzyca znalazł się w strefie wiejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka. Kluczowym celem rozwoju przestrzennego będzie kształtowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej ukierunkowane na podnoszenie jakości życia mieszkańców, poprawę dostępności do usług oraz osiągnięcie wysokiego poziomu konkurencyjności i dostępności obszaru.

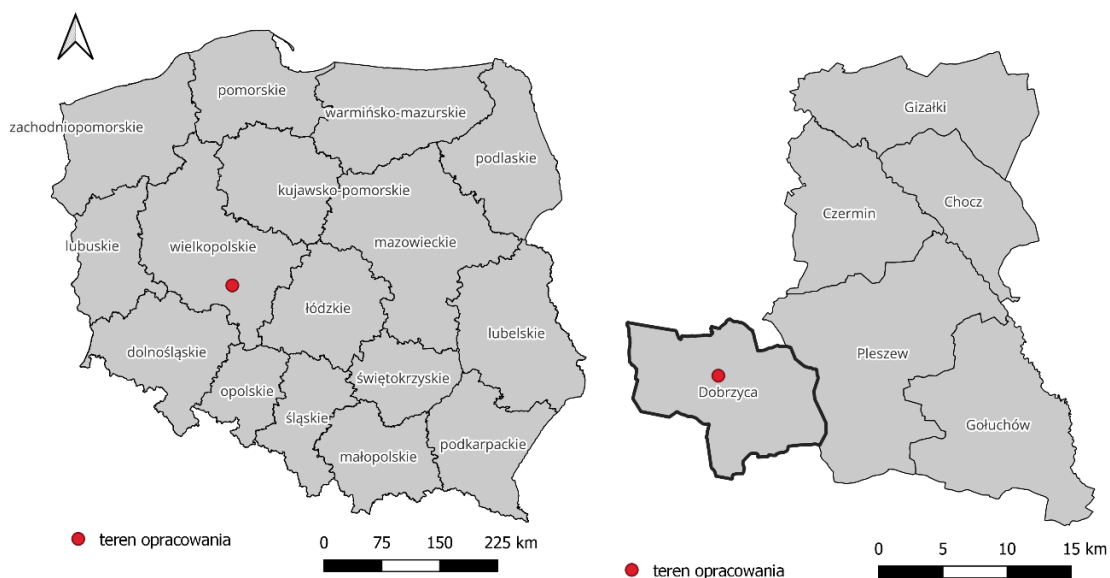
Ponadto w koncepcji systemu przyrodniczego wskazano korytarz ekologiczny rzeki Lutynia i korytarz rzeki Orla o znaczeniu regionalnym jako umożliwiające rozprzestrzenianie się gatunków pomiędzy obszarami węzłowymi oraz terenami przylegającymi, w większości położone poza formami ochrony przyrody.

Projekt planu wykazuje zgodność z innymi dokumentami gminnymi, takimi jak np. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dobrzyca na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026, a także z Regulaminem utrzymania czystości i porządku w gminie.

III. Analiza uwarunkowań przyrodniczych i ocena stanu środowiska oraz potencjalnych zmian tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego planu

3.1. Aktualne zagospodarowanie i użytkowanie terenu

Gmina miejsko-wiejska Dobrzyca znajduje się w środkowej Polsce, w południowo-wschodniej części województwa wielkopolskiego, jest jedną z sześciu gmin należących do powiatu pleszewskiego (Mapa 1). Miasto Dobrzyca położone jest w odległości 12,5 km w linii prostej na południowy zachód od Pleszewa i 14 km na południowy wschód od Jarocina. Od północy graniczy z gminą Jarocin i Kotlin, od wschodu z gminą Pleszew, od południa z gminą Raszków i Krotoszyn, od zachodu z gminą Koźmin Wielkopolski i Rozdrażew. W skład gminy wchodzi następujące sołectwa: Czarnuszka, Dobrzyca, Dobrzyca-Nowy Świat, Fabianów, Galew, Izbiczno, Karmin, Karminiek, Karminiec, Koźminiec, Lutynia, Polskie Olędry, Sośnica, Sośniczka, Strzyżew, Trzebin, Trzebowa. Gmina zajmuje łączną powierzchnię 117 km², w tym 20 km² miasto Dobrzyca.

Mapa 1. Położenie administracyjne gminy Dobrzyca i obszaru opracowania w stosunku do granicy państwa, województwa, powiatu i gmin.

Źródło: opracowanie własne w programie QGis

Według BDL gminę w 2022 roku zamieszkiwało 7696 osób, w tym 3786 mężczyzn i 3910 kobiet. Średnia gęstość zaludnienia wynosiła 65,9 osób na km².

Jest to gmina o charakterze rolniczym rozwijająca się w kierunku przemysłowym. Grunty rolne stanowią 89% powierzchni użytkowania gruntów, grunty leśne zajmują powierzchnię 7% - lesistość poniżej średniej w skali kraju. Grunty zabudowane i zurbanizowane stanowią 3% powierzchni gminy, pozostałe tereny – 1% – to grunty pod wodami. Na terenie gminy Dobrzyca przeważają gleby dobre i bardzo dobre, co wskazuje na predyspozycje do rozwoju rolnictwa. Przeważa III b klasa bonitacyjna gruntów ornych. Miejscami w północnej części gminy występują gleby II klasy gruntów ornych. Gleby te zajmują rozległe obszary. W rolnictwie dominują indywidualne gospodarstwa rolne. Uprawia się przede wszystkim jęczmień ozimy, jęczmień jary, pszenicę ozimą, pszenżyto, buraki cukrowe, kukurydzę. W produkcji zwierzęcej dominuje chów trzody chlewnej oraz bydła.

Drogowa sieć komunikacyjna w gminie jest względnie dobrze rozwinięta, występują połączenia drogami gminnymi i powiatowymi. Sieć dróg powiatowych wynosi 91,7 km, sieć dróg gminnych 93 km z czego 48,76 km to drogi asfaltowe. Dobrzyca leży na skrzyżowaniu dróg powiatowych z Ostrowa Wlkp. do Jarocina i z Pleszewa do Krotoszyna i Koźmina Wlkp.

Siedzibą gminy jest miasto Dobrzyca. Jest ona prawie całkowicie zwodociągowana. Do wodociągu podłączone są wszystkie wsie. Pozbawione sieci wodociągowej są jedynie najdalej położone przysiółki i pojedyncze gospodarstwa.

Na terenie gminy funkcjonują 4 stacje uzdatniania wody: Dobrzyca, Karminiek, Koźminiec, Ruda.

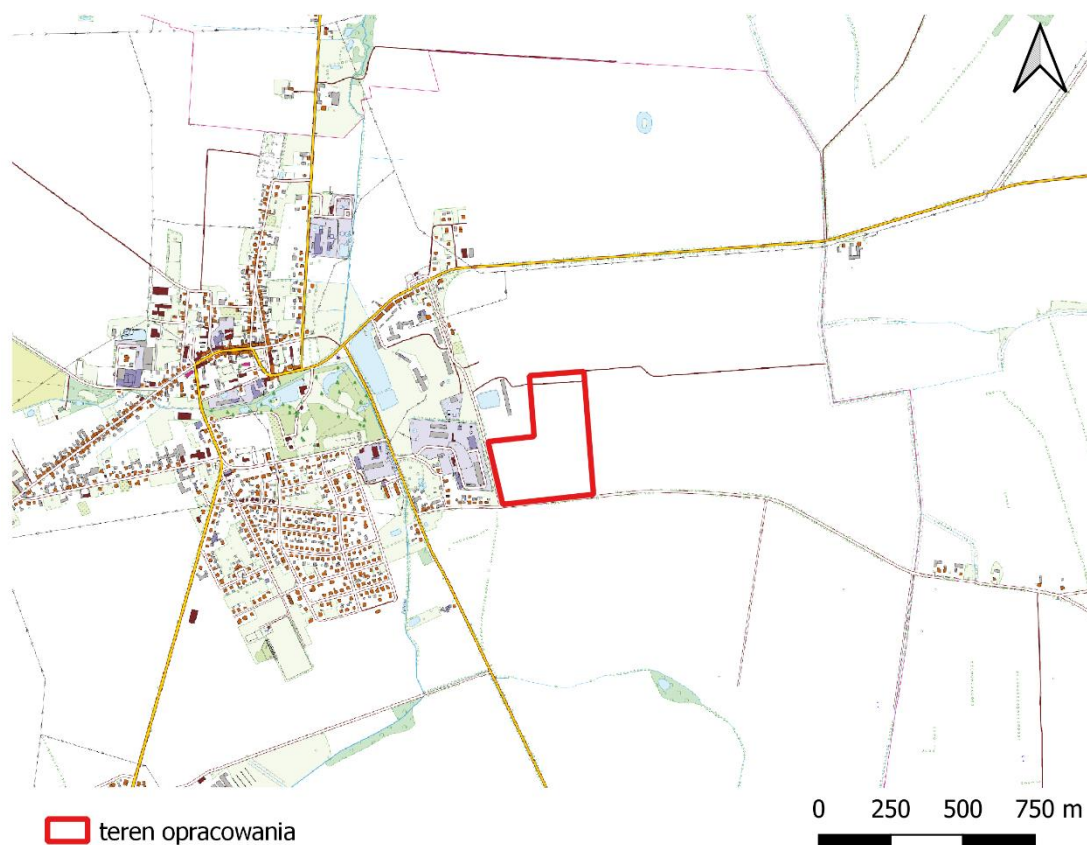
Oczyszczalnia ścieków znajduje się w Dobrzycy, natomiast nie wszystkie wsie są podłączone do sieci kanalizacyjnej sanitarnej. Część mieszkańców korzysta z przydomowych oczyszczalni ścieków. Zaopatrzenie w energię elektryczną odbywa liniami średniego napięcia 15 kV ze stacjami transformatorowymi 15/0,4kV oraz liniami niskiego napięcia, głównie napowietrznymi. Odpady komunalne zebrane z terenu gminy Dobrzyca trafiają do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów w Witaszyczkach k. Jarocina.

Dobrzyca jest niewielkim ponadgminnym ośrodkiem handlowo-usługowym (policja, poczta, ośrodek zdrowia, bank spółdzielczy, wyodrębnione niewielkie centrum) oraz przemysłowym.

Najbardziej liczące się firmy na terenie gminy Dobrzyca to:

- Dobrzyca gospodarstwo zielarskie – Grupa Producentów Ziół Sp. z o.o. ul. Parkowa 5, 63-330 Dobrzyca – uprawa ziół
- ADROS SP. Z O.O. Dobrzyca ul. Jesionowa 12, 63-330 Dobrzyca – ubojnia drobiu,
- ADROS PASZE SPÓŁKA Z O.O. ADROS PASZE Dobrzyca ul. Krotoszyńska 49, 63-330 Dobrzyca – produkcja pasz dla drobiu,
- Multeafil Sp. z o.o. Dobrzyca ul. Parkowa 5, 63-330 Dobrzyca – produkcja herbat ziołowych
- P.P.U.H. MAT-TAR Sp. J. Władysław i Dorota Matuszkiewicz Koźminiec 127, 63-330 Dobrzyca – tartak
- PŁOMYK CIERNIEWSCY S. J. Koźminiec 109, 63-330 Dobrzyca – produkcja Zniczy

Granice terenu objętego planem wyznacza uchwała nr XL/397/2023 Rady Miejskiej Gminy Dobrzyca z dnia 9 lutego 2023 r. Obszar opracowania znajduje się w obrębie miasto Dobrzyca, w środkowej części gminy Dobrzyca, co przedstawia mapa nr 2. Obejmuje swoim zasięgiem działki ewidencyjne nr 1029/17, 1029/16. Działki te usytuowane są od strony południowej przy drodze powiatowej nr 4324P oraz od strony zachodniej przy drodze wewnętrznej. W drogach przylegających do granicy opracowania nie występuje sieć kanalizacyjna oraz gazowa.

Mapa 2. Położenie obszaru opracowania na tle mapy topograficznej

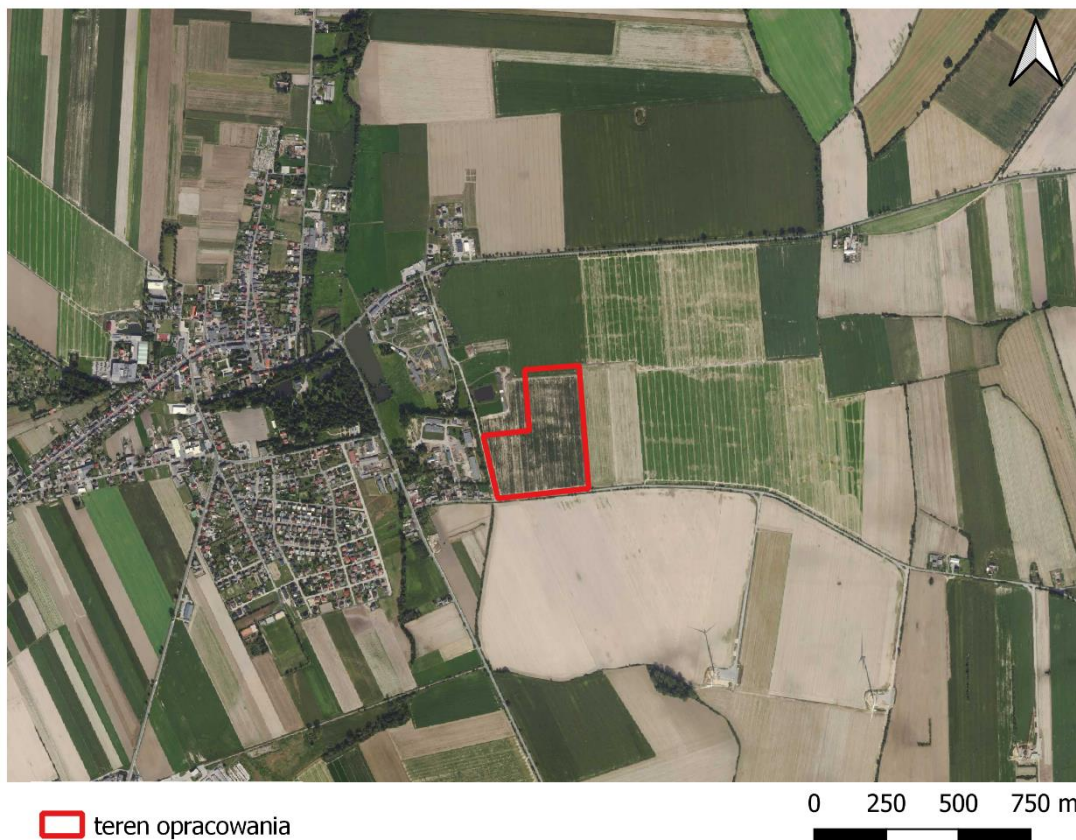
Źródło: opracowanie własne w programie QGis

Aktualne zagospodarowanie terenu objętego planem uwidoczniono na fotografiach dołączonych do niniejszego opracowania. Są to tereny upraw polowych. Wzdłuż dróg przylegających do terenu zlokalizowane są drzewa. Od północy obszar opracowania graniczy z terenem przeznaczonym w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Dobrzyca na teren aktywizacji gospodarczej. Znajduje się tam zbiornik wodny oraz budynek gospodarczy.

Granice terenu wyznaczają:

- od północy dz. ew. 1029/23 oraz 1029/11,
- od wschodu dz. ew. 1029/26,
- od południa dz. ew. 1034- teren drogi powiatowej nr 4324P,
- od zachodu dz. ew. 1029/4- teren drogi wewnętrznej.

Mapa 3. Położenie obszaru opracowania na podkładzie ortofotomapy
Źródło: opracowanie własne w programie QGIS

Planowane zamierzenia inwestycyjne są zgodne ze Studium uwarunkowań kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrzyca.

3.2. Charakterystyka środowiska przyrodniczego i kulturowego wynikająca z opracowania ekofizjograficznego

Rzeźba terenu

Według podziału fizyczno-geograficznego Polski miasto i gmina Dobrzyca położone są w obrębie mezoregionu Wysoczyzny Kaliskiej, w jej północno-zachodniej części, na południe od maksymalnego zasięgu zlodowacenia bałtyckiego. Jest to wysoczyzna morenowa płaska o wysokościach bezwzględnych 140 – 158 m n.p.m. Wysokości względne nie przekraczają 2 - 3 m na odległościach kilkuset metrów, spadki nie przekraczają na ogół 2%. Mimo niewielkich deniwelacji charakterystyczny jest układ bardzo łagodnych dostrzegalnych w terenie pagórków i obniżen. Liczne są także drobne zagłębienia bezodpływowe. W południowo-wschodniej części gminy na powierzchni wysoczyzny występują niewielkie wydmy (porośnięte lasem). Wzdłuż linii Galew – Dobrzyca – Lutynia wysoczyzna obniża się w kierunku północnym łagodnym spadkiem. Na północ od tego łagodnego zbocza wysokości bezwzględne wysoczyzny kształtują się na poziomie 140 – 145 m n.p.m. Spadki terenu są niewielkie w granicach 2%.

Wysoczyzna morenowa rozcięta jest przez malowniczą dolinę rzeki Lutyni. Wysoczyzna w kierunku doliny obniża się łagodnymi zboczami o nachyleniu 2 – 5% już w odległości 500

m od dna doliny, dopiero w bezpośrednim sąsiedztwie dna spadki są większe i wynoszą 5 – 10%, a nawet 10 – 15%. Dno doliny jest podmokłe. W górnym biegu rzeki zbocza doliny zacierają się w rzeźbie. Podobny wygląd ma dolina rzeki Patoki będąca lewym dopływem Lutyni. Źródła swoje ma na południe od Dobrzycy. W klimacie peryglacialnym w pobliżu doliny utworzyły się dolinki denudacyjne mające charakter szerokich niecek na kilkaset metrów przy spadkach nie przekraczających 5%. Są one widoczne w płaskim krajobrazie. Na terenie gminy występują formy antropogeniczne – wyrobisko po eksploatacji iłów i glin w Fabianowie.

Teren w granicach opracowania jest w zasadzie płaski. Występują niewielkie nachylenia terenu. Różnice wysokości wahają się od 141,02 do 147,67 m n.p.m co oznacza, że deniwelacja wynosi blisko 6,65 m. Zachodnia część terenu jest niżej usytuowana niż pozostała część obszaru.

Budowa geologiczna

Na utworach permsko-mezozoicznych (monoklina przedsudecka) występują utwory trzeciorzędowe. Trzeciorząd odsłania się na powierzchni w rejonie Fabianowa, gdzie były eksploatowane iły pstry (złoże Fabianów). Kry utworów pliocenских występują w rejonie wsi Polskie Olędry oraz na północny wschód od wsi Lutynia. Rzędne stropu utworów trzeciorzędowych w m n. p. m. mieszczą się w granicach od +80 m na południe od Koźmińca do nieco powyżej 130 m n.p.m. w południowo-wschodniej części gminy w rejonie Karmina II, Czarnuszki, Sośniczki. Głębokość występowania stropu iłów pstrych jest zróżnicowana. W rejonie Rudy k/Lutyni iły występują na głębokości 9,5 do 19,3 m p.p.t., w Fabianowie na głębokości 30 m p.p.t., Dobrzycy 70 – 30 m p.p.t., Koźmińcu 38 -73 m p.p.t., Karminie 34 -59 m p.p.t., w rejonie Czarnuszki na głębokości 49 – 17 m p.p.t. Miąższość iłów pstrych wynosi około 90 – 130 m. Na pozostałym obszarze trzeciorząd występuje pod utworami plejstocenскими.

Utwory czwartorzędowe plejstocenские mają zróżnicowaną miąższość. Są to w większości 2 poziomy glin zwałowych zalegające bezpośrednio na trzeciorzędzie lub na staroplejstocenских piaskach i żwirach niewielkiej miąższości. Lokalnie tylko w Dobrzycy pod dwoma poziomami glin występują naprzemianlegle poziomy piasków i glin o łącznej miąższości 22 m. Dwa poziomy glin zwałowych mają łączną miąższość zazwyczaj 2-6 m, wyjątkiem są wiercenia w Koźmińcu z 30-45 m pokładem gliny. Gлина dolna jest zwarta i ma barwę szarą. Górny poziom glin ma barwę żółtą lub żółtobrazową, glina jest zwarta lub twardoplastyczna. Niewielka miąższość górnego poziomu stwarza przypuszczenie, że mamy do czynienia z jednym poziomem ze zmienioną barwą w stropie.

Gliny zwałowe zlodowacenia Warty stanowią ciągły i dobrze rozpoznawalny poziom stratygraficzny w obrębie gminy. Jedynie analiza profili archiwalnych otworów wiertniczych wskazuje na istnienie stref nieciągłości, związanych z erozją (w dolinach Lutyni i Kotlinki) oraz strefy zwiększonej miąższości (Sapieżyn-Dobrzyca) spowodowanych skłonnością do wyrównania silnie pofałdowanej powierzchni wysoczyzny gliniastej Odry.

Wzdłuż doliny Lutyni ciągnie się pas zwałowych piasków różnoziarnistych lokalnie pylastych lub pyłów. Utwory holoceny występują w dolinkach rzecznych. Są to piaski różnoziarniste w spągu zasilone o miąższości około 10 m (w dolinie Lutyni). Zalegają one na glinie zwałowej szarej. Fakt ten świadczy o stosunkowo młodym wieku dolin i małej sile erozji.

Warunki podłoża budowlanego na terenie gminy, poza dolinkami, są na ogół korzystne. Zarówno piaski zagęszczone jak i gliny stanowią grunty silnie skonsolidowane i korzystne dla celów budownictwa.

Według szczegółowej mapy geologicznej Polski w skali 1:50 000 teren objęty planem zbudowany jest w znacznej części z gliny zwałowe (osady lodowcowe morenowe oraz glacialne) zlodowacenia Warty. Północno-zachodnia część zbudowana jest z piasków rzecznych dolinnych (osady rzeczne fluwialne oraz aluwialne) holocenu.

W Systemie Gospodarki i Ochrony Bogactw Mineralnych MIDAS PIG wymienione zostały złoża surowców występujące na terenie gminy Dobrzyca.

Tabela 1. Złoża na terenie gminy Dobrzyca

L.p.	ID	Nazwa złoża	Opis położenia	Rodzaj kopaliny	Gmina
1.	1293	Fabianów	Fabianów	Surowce ilaste	Dobrzyca
2.	18045	Sośnica	Sośnica dz. nr 35	kopalina pospolita kruszywo naturalne	Dobrzyca
3.	4659	Jarocin	Wilcza, Kotlin, Strzyżew, Lutynia	gaz ziemny	Kotlin, Dobrzyca
4.	18189	Karmin	Karminiec, Gustawów, Karminiek	gaz ziemny	Dobrzyca
5.	20294	Koźminiec	Koźminiec	Gaz ziemny	Dobrzyca

Na terenie gminy Dobrzyca wg portalu MIDAS Państwowego Instytutu Geologicznego wyznaczony został obszar górniczy.

Tabela 2. Obszary górnicze na terenie gminy Dobrzyca

L.p.	Nazwa przestrzeni	Nr w rejestrze	Status	Położenie	Złoże	Data wyznaczenia
1.	Sośnica	10-15/11/1010	aktualny	Sośnica dz. 35	Sośnica	2016-06-28
2.	Jarocin I	2/2/221	aktualny	Gm. Kotlin, Dobrzyca	Jarocin	2002-10-17
3.	Karmin	2/2/318	aktualny	Karminiec, Gustawów, Karminiek	Karmin	2019-12-20
4.	Koźminiec	2/2/329	aktualny	Koźminiec, Trzebowa	Koźminiec	2022-01-12

Na terenie objętym planem brak jest aktualnie udokumentowanych złóż surowców mineralnych i obszarów górniczych.

Wg pisma PGNiG (pismo TK.0720-M-MA.382(12)23 z dn. 31.08.2023 r.): teren objęty planem znajduje się poza obszarem koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego udzielonej na rzecz PGNiG.

Warunki wodne

Wody powierzchniowe

Obszar gminy Dobrzyca leży na dziale wodnym Warty i Baryczy. Sprawia to, że sieć wód powierzchniowych jest słabo zorganizowana. Głównym ciekim omawianego terenu jest rzeka Lutynia, płynąca z południa na północ do Warty. Jej ujście znajduje się poniżej ujścia Proсны, w km 333 pod Orzechowem. Powierzchnia zlewni całkowitej wynosi 563 km². Spadek rzeki wynosi średnio 1,55%.

Lutynia płynie doliną wąską, wyraźnie zaznaczającą się w rzeźbie terenu. Na całym prawie odcinku dolina ta zajęta jest przez łąki. Niewielki fragment doliny w rejonie miejscowości Fabianów i Lutynia stanowią tereny okresowo zalewane wodami rzecznyymi w czasie dużych wezbrań. Od Fabianowa w dół rzeki zaznacza się wpływ oddziaływań antropogenicznych na warunki przepływu. Na Lutyni znajdują się cztery jazy, w km: 27+200, 26+800, 16+215 oraz 8+750. Na rzece Lutyni na terenie gminy Dobrzyca i Kotlin projektowany jest zbiornik retencyjny.

Przez teren gminy płynie ciek Patoka uchodzący do Lutyni poza terenem gminy (lewobrzeżny dopływ). Niewielki obszar odwadniany jest rzeką Orlą należącą do zlewni rzeki Baryczy (w SW części gminy). Na terenie gminy brak jest naturalnych jezior, występują jedynie niewielkie i nieliczne zagłębienia w glinie wypełnione wodą, natomiast w dolinach rzecznych występuje szereg drobnych zbiorników wodnych pochodzenia antropogenicznego pełniących różne funkcje użytkowe (zbiorniki retencyjne, przeciwpożarowe, stawy hodowlane).

Ciek Lutynia charakteryzuje się śnieżno-deszczowym reżimem zasilania. W przebiegu stanów wody zaznacza się jedno maksimum i jedno minimum w ciągu roku. Kulminacje stanów występują na Lutyni i jej dopływach już w lutym, w okresie wezbrań typu roztopowego. Zjawiska lodowe pojawiają się przeciętnie przed 30.XI, a zanikają w czasie od 11 do 20.III, zatem średni czas ich trwania wynosi od 60 do 90 dni. Trwała pokrywa lodowa pojawiająca się od 21.XII do 31.XII, zanika przed 28.II. Na Lutyni ponad 50% wszystkich niżówek zimowych stanowią niżówki krótkie, trwające do 30 dni. Odpływ półrocza zimowego stanowi powyżej 70% odpływu całkowitego. Po wezbraniu wiosennym stany i przepływy wody na rzece obniżają się gwałtownie, osiągając swoje minimum w okresie letnim i jesiennym.

W latach suchych z kolei natężenie przepływu w ciekach ulega znacznemu zmniejszeniu. Zjawisku niżówek towarzyszą znaczne spadki zwierciadła wody gruntowej, która jest jedynym źródłem alimentacji cieków podczas okresów posusznych.

Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej w Poznaniu na zlecenie wykonawcy projektu technicznego budowy zbiornika wykonał obliczenia dotyczące przepływów prawdopodobnych i przepływów charakterystycznych w rzece Lutyni, na podstawie danych uzyskanych w profilu Raszewy na Lutyni, w latach 1951-2000. Poniżej przedstawione są te obliczenia.

Tabela 3. Przepływy prawdopodobne w rzece Lutyni w przekroju Raszewy, w latach 1951-2000

Prawdopodobieństwo	Przepływ (m³/s)
0,2%	14,3+1,83 = 16,13
0,5%	12,70
1%	11,40
10%	7,00

Źródło: Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko dla inwestycji „Zbiornik wodny Lutynia, Gm. Dobrzyca i Kotlin”

Tabela 4. Przepływy charakterystyczne w rzece Lutyni w przekroju Raszewy, w latach 1951-2000

Charakterystyka	Przepływ (m³/s)
SSQ	0,320
SNQ	0,050
Q nienaruszalny	0,025

Źródło: Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko dla inwestycji „Zbiornik wodny Lutynia, Gm. Dobrzyca i Kotlin”

Na terenie gminy liczne są rowy melioracyjne. Gminna Spółka Wodna opiekuje się 146,7 km rowami melioracyjnymi. Długość pozostałych rowów melioracyjnych jest nieznana.

Ponadto przepływy wody na Lutyni i Patoce regulowane są przez zastawki i jazy. Obszar gminy jest prawie w całości zdrenowany. Poza zasięgiem drenażu znajdują się obszary zabudowane Dobrzycy i dolina Lutyni na całym odcinku.

Przez teren gminy Dobrzyca przebiega dział wód II, III i IV rzędu.

Na terenie objętym planem nie występują wody powierzchniowe. Na działce sąsiadującej od strony północnej zlokalizowany jest zbiornik wodny.

Wody podziemne

Wody podziemne występują w obrębie dużej jednostki hydrogeologicznej zwanej Regionem Wielkopolskim, w którym główne poziomy użytkowe wykształcone zostały w utworach czwartorzędowych i trzeciorzędowych. W podłożu występują wody szczelinowo – porowe jury. Południowa część obszaru po linię Dobrzyca – Piekarzew – Korzkwy wchodzi w skład Podregionu Poznańskiego. Głównym poziomem użytkowym są tutaj utwory czwartorzędowe – piaski i żwiry rzeczne i wodnolodowcowe występujące na głębokości 60 m, a miejscami dochodzące do 100 m. Poziomy wodonośne w tych utworach tworzą układ piętrowy, złożony z poziomu gruntowego i jednego do trzech poziomów wgłębnych. Miąższość utworów czwartorzędowych jest tu zróżnicowana od 5 do 40 m. Największe miąższości notowane są w rejonie Sośnicy. Większe struktury wodonośne w utworach czwartorzędowych stanowią doliny rzeczne, pokrywy fluwioglacjalne, międzyglinowe i podglinowe. Wody podziemne tych struktur posiadają zwierciadło swobodne (w obrębie dolin rzecznych) lub napięte (wysoczyzny). Poziom wód trzeciorzędowych wykształcony został głównie w utworach miocenkich - piaskach i żwirach, na głębokości poniżej 100 m. Północna część gminy wchodzi w skład tzw. Rejonu Jarocina – Dobrzycy, w których poziom wód

trzeciorzędowych stanowi główny poziom użytkowy wód podziemnych. Wody te posiadają zwierciadło silnie napięte, a ich spływ odbywa się w kierunku północno – zachodnim.

Poziom wód czwartorzędowych natomiast w tym rejonie jest nieciągły, lokalnie tworzy się w strefie przypowierzchniowej, piasków i żwirów, osiagających przeważnie miąższości do 5 m lokalnie do 15 m.

Na terenie objętym planem nie ma ujęć wody i teren planu nie jest położony w strefie ochronnej ujęcia wody.

Ścisły związek z budową geologiczną i rzeźbą terenu wykazują wody podziemne pierwszego poziomu drenowane przez powierzchniową sieć hydrograficzną. Na terenie gminy występują one płytko z reguły do 5 m. Najpłycej, do 1 m występują wody podziemne w dolinach rzecznych. Roczne amplitudy wahań poziomu wód podziemnych w dolinach dochodzą do 2 m, co uzależnione jest od sytuacji hydrometeorologicznej. Na wysoczyźnie obserwuje się większe zróżnicowanie głębokości występowania wód podziemnych co wiąże się z większym urozmaiceniem rzeźby terenu. Poziom wód podziemnych kształtuje się tutaj przeważnie na głębokości 2 m, czasami od 2-5 m.

Z badań IMiGW zaczerpniętych dla sporządzenia mapy hydrograficznej wynika, że w przebiegu średnich stanów miesięcznych obserwuje się okres wezbraniowy (roztopów wiosennych) przypadający na marzec. Od momentu osiągnięcia maksimum stany wód podziemnych ulegają stopniowemu obniżeniu aż do końca roku hydrologicznego. Minimum stanów wód podziemnych występuje we wrześniu, przy czym w ich przebiegu nie zaznacza się wpływ opadów letnich.

Znaczne wahania zwierciadła wód podziemnych w strefie wysoczyznowej zbudowanej z glin zwałowych wiążą się z nieciągłym charakterem oraz niewielką zasobnością warstw wodonośnych, a także sposobem zasilania wód podziemnych. Przewaga gliny zwałowej w litologii utworów powierzchniowych obszaru ogranicza infiltrację opadów atmosferycznych, a tym samym zwiększa prawdopodobieństwo pojawienia się spływu powierzchniowego.

Obszar gminy Dobrzyca znajduje się poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych GZWP (wg Mapy obszarów głównych zbiorników wód podziemnych - GZWP w Polsce wymagających szczególnej ochrony- A.S. Kleczkowski, 1988).

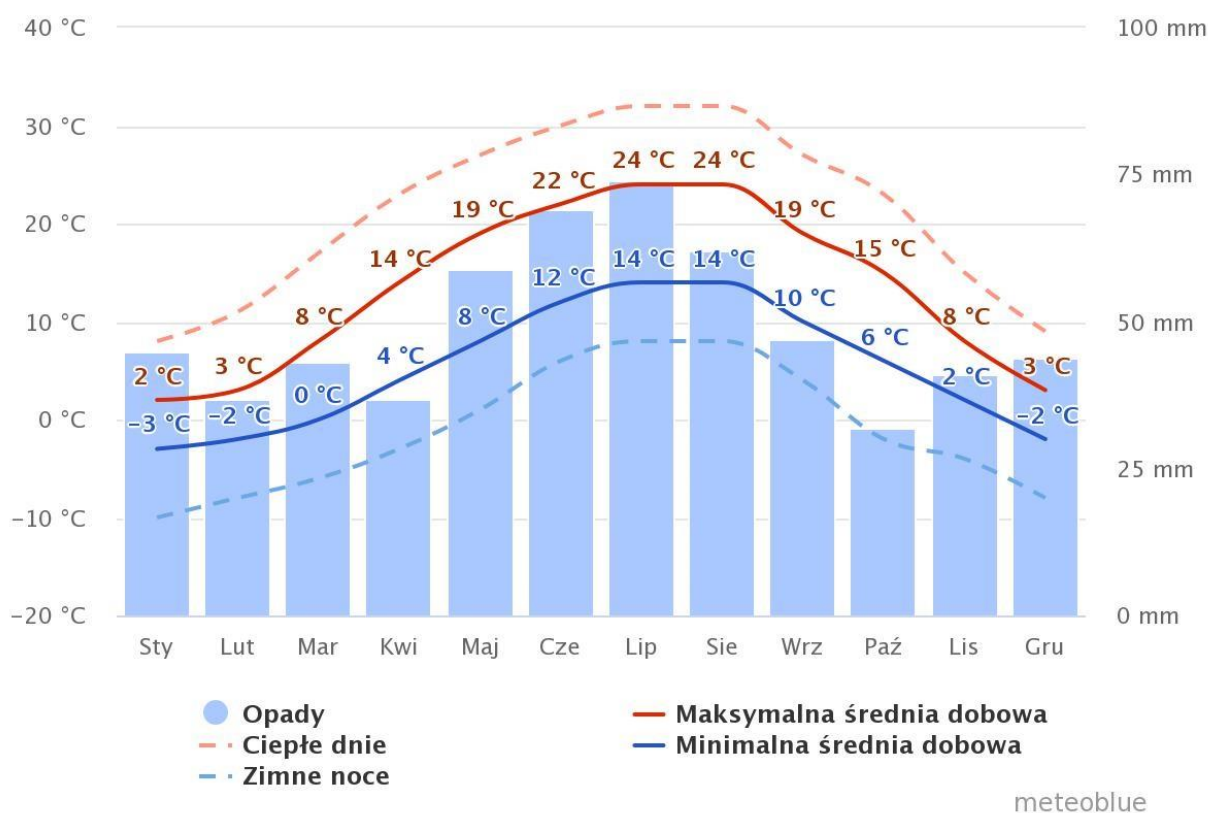
Warunki klimatyczne

Według regionalizacji klimatycznej A. Wosia (A. Woś, 1994- Klimat Niziny Wielkopolskiej) gmina Dobrzyca zaliczona została do regionu Klimatycznego XV – Środkowowielkopolskiego. Znajduje się w zasięgu trzech mas powietrza: polarnej, arktycznej i zwrotnikowej. Masa powietrza polarnego dominuje w ciągu całego roku. Napływa jako powietrze polarno-morskie lub polarno-kontynentalne. Powietrze polarno-morskie napływa z południowej części Atlantyku i cechuje się znaczną wilgotnością i przynosi wzrost zachmurzenia nieba. W zimie napływowi tej masy powietrza towarzyszy ocieplenie i odwilże oraz opady atmosferyczne (śnieg, deszcz), natomiast latem ochłodzenie oraz opady atmosferyczne i burze atmosferyczne. Powietrze polarno-kontynentalne napływa z rejonów

umiarkowanych szerokości geograficznych Azji i Europy Wschodniej. Charakteryzuje się stosunkowo małą wilgotnością, małym zachmurzeniem oraz brakiem opadów atmosferycznych. W zimie tej masie powietrza towarzyszą znaczne spadki temperatury, natomiast latem przynosi ona pogodę słoneczną, gorącą i suchą z zachmurzeniem o charakterze konwekcyjnym. Nad Wielkopolską, średnio masa powietrza polarne występuje przez około 82 % dni w roku, najczęściej w lipcu (92,6%) i sierpniu, najrzadziej w kwietniu (71,0 %), listopadzie i grudniu.

Powietrze arktyczne napływające z północy charakteryzuje się stosunkowo niewielką wilgotnością oraz dużą przeźroczystością. Towarzyszą mu znaczne spadki temperatury będące przyczyną bardzo późnych przymrozków wiosennych i wczesnych przymrozków jesiennych. Masy powietrza arktycznego zalegają przeciętnie przez około 16 % dni w roku, najczęściej w kwietniu (28 %) oraz listopadzie, najrzadziej w sierpniu (2,9 %) oraz lipcu. Rzadko, bo przez około 2 % dni w roku, zalegają nad Wielkopolską masy powietrza zwrotnikowego. Towarzyszą im gwałtowne ocieplenia zimą i okresy bardzo gorącej pogody latem. Powietrze zwrotnikowe napływa od strony Azorów jako morskie, albo od strony Afryki i Bliskiego Wschodu jako suche kontynentalne. Masy powietrza zwrotnikowego najczęściej napływają w okresie od sierpnia (5,5 %) do października oraz w czerwcu i maju, a najrzadziej – raz na kilka lat w listopadzie oraz w styczniu i lutym.

Źródło: https://www.meteoblue.com/pl/pogoda/historyclimate/climatemodelled/dobrzyca_polska_3100280

Rysunek 1. Klimatogram dla Miasta Dobrzyca według danych z wielolecia – 1985-2021

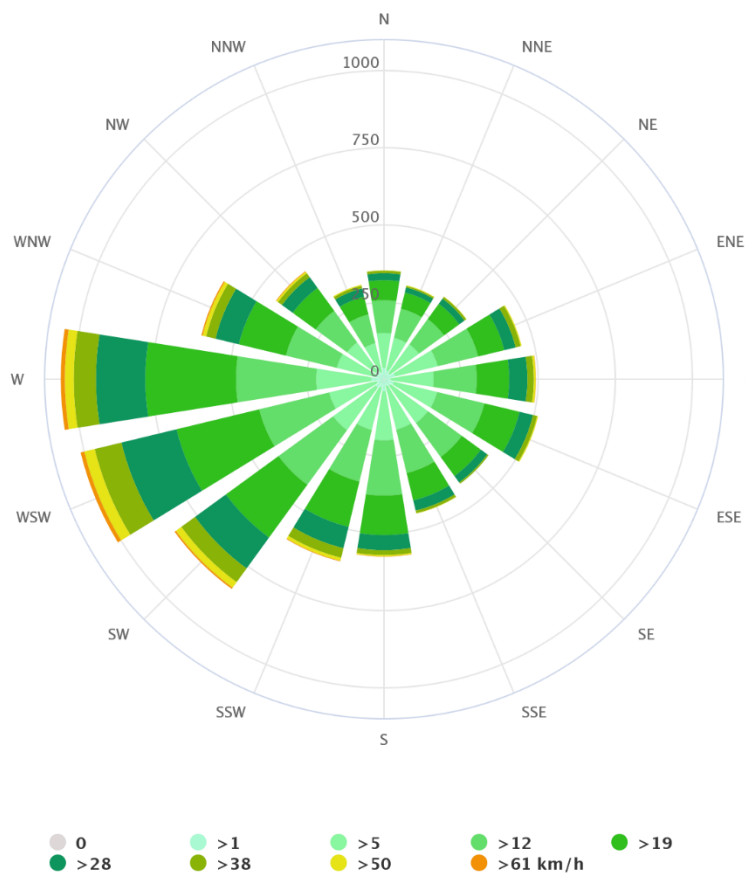
Źródło: https://www.meteoblue.com/pl/pogoda/historyclimate/climatemodelled/dobrzyca_polska_3100280

Powyższe cechy klimatyczne kształtują klimat obszaru opracowania, który dzięki danym pomiarowym – w tym przypadku z wielolecia (Meteoblue), można przedstawić na klimatogramie (rysunek 1). Średnia temperatura powietrza w roku wynosi 9,3°C. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec, ze średnią wynoszącą 19°C, natomiast najzimniejszy jest styczeń (- 0,5°C). Cały obszar Niziny Wielkopolskiej położony jest w strefie niedoborów opadów. Przyczyną tego stanu rzeczy jest m.in. niski stopień zalesienia całego regionu. Ponadto obszar gminy znajduje się w cieniu opadowym Wzgórz Żerkowskich. Najwyższe sumy opadów przypadają na miesiące od maja do sierpnia, natomiast najniższe występują w lutym, kwietniu i październiku. Średnie sumy opadów z wielolecia 1985 – 2021 kształtują się na poziomie 590mm. Przeważające kierunki wiatrów nawiązują do kierunku napływu mas powietrza. Stąd najczęściej obserwowane wiatry pochodzą z sektora zachodniego i południowo– zachodniego.

Klimat lokalny na terenie gminy nie wykazuje dużego zróżnicowania ze względu na monotonną rzeźbę. Sprzyja ona swobodnemu przepływowi mas powietrza i występowaniu silnych wiatrów. Silne wiatry wymusiły sadzenie w gminie pasów wiatrochronnych. Najwięcej posadzono ich w północno – wschodniej części gminy. Mają one kierunek NW – SE, co ochrania grunty przed wiatrami z SW. Część pasów ma kierunek SW – NE, ochraniają one grunty przed wiatrami północno – zachodnimi.

Poniższa róża wiatrów (rysunek. 2) dla obszaru opracowania pokazuje liczbę godzin w ciągu roku, gdy wiatr wieje we wskazanym kierunku.

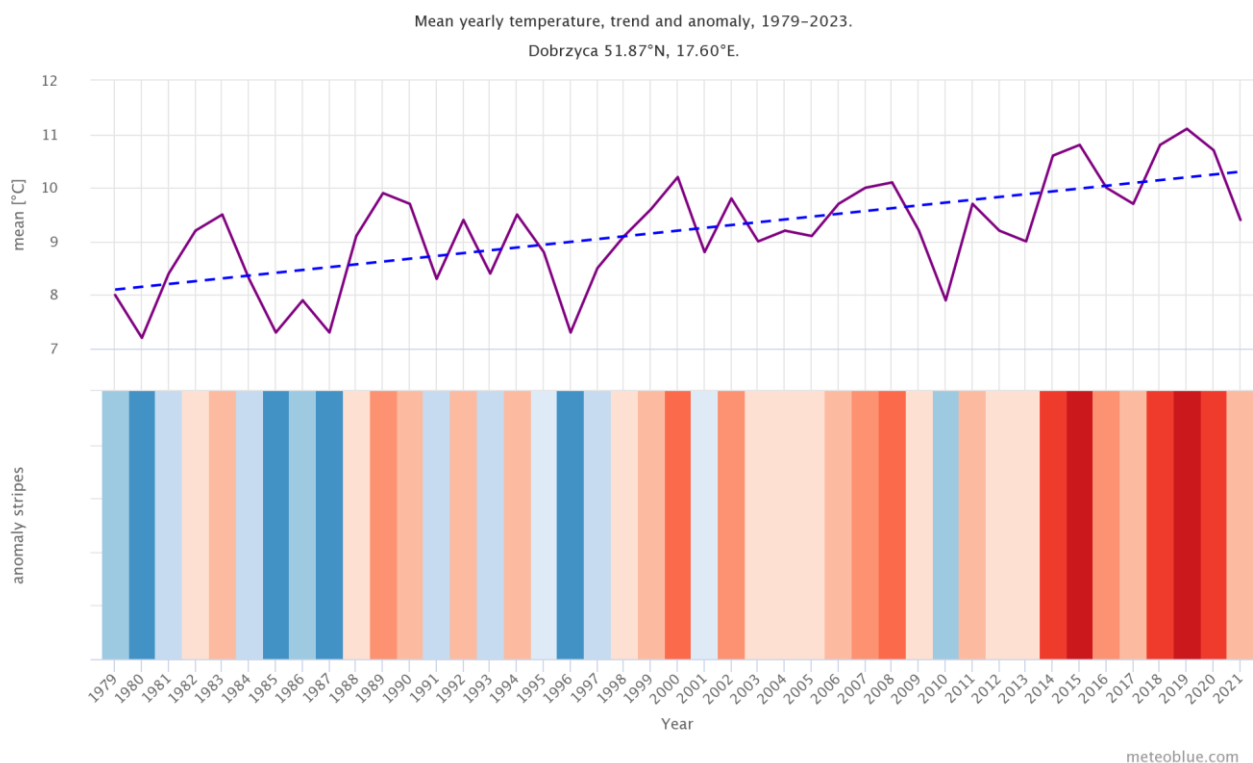

Rysunek 2. Róża wiatrów dla obrębu Miasto Dobrzyca według danych z wielolecia 1985-2021

Źródło: https://www.meteoblue.com/pl/pogoda/historyclimate/climatemodelled/dobrzyca_polska_3100280

Antropogeniczna emisja gazów cieplarnianych do atmosfery to główna przyczyna wzrostu średniej temperatury powietrza na Ziemi. Według raportu IPCC z 2007 roku wzrost ten nie jest spowodowany tylko i wyłącznie czynnikami naturalnymi. Zdaniem klimatologów obecny system klimatyczny jest w stanie przyjąć ocieplenie rzędu ok. 1-2°C. Przy kolejnym wzroście nastąpi diametralna przemiana atmosfery, co wywoła przesunięcie dotychczasowych stref klimatycznych, zaburzy się cyrkulacja powietrza. Wzrost temperatury powoduje naruszenie globalnego cyklu hydrologicznego. W wyniku wzmożonego parowania wody nad oceanami nasilają się opady deszczu nad lądami (Dobrzańska B. i in., 2009). W związku z powyższym należy mieć na uwadze fakt, że średnie wartości temperatury i sumy opadów z wielolecia przedstawione na klimatogramie (rysunek. 1), mogą być inne niż w roku 2023, gdyż sytuacja klimatyczna w Polsce jak i na całym świecie w ciągu ostatnich lat ulega dynamicznym zmianom. Trendy zmian przedstawia poniższy wykres (rysunek 3). Górny wykres liniowy przedstawia szacunkową wartość średniej rocznej temperatury dla miasta Dobrzyca. Przerywana niebieska linia to liniowy trend zmian klimatycznych. W dolnej części wykresu znajdują się tzw. paski ocieplenia. Każdy kolorowy pasek reprezentuje średnią temperaturę dla danego roku - niebieski dla lat chłodniejszych, a czerwony dla cieplejszych.

Rysunek 3. Trendy zmian temperatury powietrza dla miasta Dobrzyca według danych z wielolecia 1979-2021

Źródło: https://www.meteoblue.com/pl/climate-change/dobrzyca_polska_3100280

Warunki glebowe

Występujące typy i rodzaje gleb związane są z budową geologiczną i geomorfologiczną. Na terenie gminy Dobrzyca przeważają gleby dobre i bardzo dobre, o kompleksach przydatności gruntów 1-5 i 8 (wg ustaleń Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego). Są to przeważnie gleby brunatne wytworzone z piasków gliniastych średnich lub mocnych, płytkich, na glinie średniej lub ciężkiej. Gleby są strukturalne, zwarte, trudne do uprawiania. Są one okresowo za suche, okresowo nadmiernie wilgotne. Przeważa III b klasa bonitacyjna gruntów ornych. Miejscami w północnej części gminy występują gleby II klasy gruntów ornych. Gleby te zajmują rozległe obszary i predysponowane są do rozwoju rolnictwa.

Gleby IV klasy bonitacyjnej to przeważnie gleby brunatne wytworzone z piasków gliniastych lekkich i słabogliniastych płytkich lub średniogłębokich na glinie średniej. Lokalnie przypowierzchniową warstwę gleby budują piaski słabogliniaste podlegające silnym dobowym wahaniom temperatury. Gleby te są przydatne do upraw wszelkich roślin zbożowych, okopowych i pastewnych. Są odpowiednie dla warzywnictwa i sadownictwa. Gleby te wymagają ochrony przed zmianą użytkowania na cele nierolnicze.

Zdecydowanie mniejsze obszary zajmują gleby słabsze V i VI klasy bonitacyjnej. Są to gleby brunatne, lokalnie pseudobielicowe wytworzone z piasków gliniastych lekkich całkowitych, lokalnie żwirów. Gleby te są ubogie w składniki pokarmowe i mają mało wilgoci. Występują na wierzchołkach i zboczach o spadkach większych od 5 %. Podlegają lokalnie erozji. Gleby są wyraźnie przesuszone na obszarze całej gminy.

Kompleksy przydatności rolniczej gruntów ornych na tle powiatu pleszewskiego przedstawia poniższa tabela.

Tabela 5. Kompleksy przydatności rolniczej gruntów ornych gminy na tle powiatu pleszewskiego

Jednostka	Grunty orne w % powierzchni								
	pszenny bardzo dobry	pszenny dobry	pszenny wadliwy	żytni bardzo dobry	żytni dobry	żytni słaby	Żytni bardzo słaby	zbożowo- pastewny mocny	zbożowo- pastewny słaby
Powiat pleszewski	0	18	1	17	18	24	13	3	6
Gmina Dobrzyca	0	41	0	25	15	15	3	1	0

Źródło: Agrochemiczne badania gleb Wielkopolski

Na terenie objętym planem, według bonitacji klasyfikacyjnej gleb gruntów ornych, występują gleby klasy IIIa, charakterystyczne dla kompleksu pszenno dobrego rolniczej przydatności gleb. Gleby klasy IIIa to gleby orne dobre, zmeliorowane lub niewymagające melioracji. Na lżejszych odmianach osiąga się wysokie plony żyta, jęczmienia, owsa i ziemniaków, a w warunkach wysokiej kultury oraz na glebach cięższych – drobne plony buraków cukrowych, pszenicy, warzyw i koniczyny czerwonej. Do klasy III a zalicza się gleby brunatne i płowe, zdegradowane czarnoziemy, mady piaszczyste, niektóre rędziny, niewymagające melioracji (lub zmeliorowane) gleby torfowo-murszowe i torfowe.

Odczyn gleb użytkowanych rolniczo przedstawił się następująco:

- bardzo kwaśny – 9,4 %
- kwaśny – 24,1 %
- lekko kwaśny – 46,6 %
- obojętny – 13,8 %
- zasadowy – 6,1 %

Są to wskaźniki zdecydowanie lepsze od średniej wojewódzkiej, ale część z nich wymaga wapnowania (25,5 %).

Szata roślinna i świat zwierząt

Obszar gminy Dobrzyca wg podziału J.M. Matuszkiewicza na regiony geobotaniczne leży w Dziale Wielkopolsko-Brandenbursko-Wielkopolskim, Krainie Południowo-wielkopolsko-łużyckiej, Podkrainie Wschodniej, Okręgu Wysoczyzny Kaliskiej. Wg podziału Tadeusza Trampiera na regiony przyrodniczo-leśne położony jest w Krainie Wielkopolsko-Pomorskiej, dzielnicy Krotoszyńskiej.

Wielowiekowa działalność człowieka doprowadziła do przekształcenia naturalnych zbiorowisk roślinnych, w tym również lasów. Gmina Dobrzyca jest przykładem wykarczowania lasów na rzecz upraw polowych. Stało się to na skutek działalności człowieka, w celu prowadzenia gospodarki rolnej.

Powierzchnia gruntów leśnych wynosi 833,6 ha, w tym lasy 815,9 ha, w tym w mieście odpowiednio 129 ha i 125,5 ha. Lesistość gminy jest niska i wynosi 7%, w tym w mieście 6,4% i jest niższa od lesistości powiatu pleszewskiego, która wynosi 19,3% i średniej dla województwa wielkopolskiego wynoszącej 25,8%.

Lasy państwowe należą do Nadleśnictwa Taczanów oraz częściowo do Nadleśnictwa Krotoszyn.

Przeważają tu nizinne typy lasu. Są to siedliska borów świeżych i lasów mieszanych świeżych o przewadze sosny. Monokulturowy charakter lasów sprawia, że są one mniej odporne na działanie wielu szkodliwych czynników biotycznych i abiotycznych, a przede wszystkim antropogenicznych.

W krajobrazie gminy Dobrzyca charakterystycznym elementem są pasy wiatrochronne. Posadzone są one wzdłuż kierunku NW – SE w celu ochrony pól uprawnych przed wiatrami południowo-zachodnimi i wzdłuż kierunku SW – NE w celu ochrony przed wiatrami północno – zachodnimi. Elementem składowym pasów wiatrochronnych są głównie świerki oraz krzewy: kruszyna i tarnina. Wzdłuż rowów rosną topole. Największe skupiska pasów wiatrochronnych występują w północno-wschodniej części gminy.

Na terenie objętym planem występują pola uprawne. Obszar jest niezabudowany. Wzdłuż dróg przylegających do terenu opracowania występują zadrzewienia przydrożne.

Lasy, zadrzewienia, ekosystemy polne i łąkowe z zadrzewieniami pełnią istotną rolę ekologiczną i estetyczną w krajobrazie. Umożliwiają rozwój flory i fauny oraz przemieszczanie

się różnych gatunków zwierząt. Wpływają pozytywnie na warunki życia ludzi. Zbiorowiska nieleśne są biotopem dla wielu gatunków fauny nie występującej na terenach leśnych. W lasach występują jelenie (*Cervus elaphus*), sarny (*Capreolus*), dziki (*Sus scrofa domesticus*). Zwierzyna drobna reprezentowana jest przez zające (*Lepus*), lisy (*Vulpes vulpes*), jenoty (*Nyctereutes*), borsuki (*Meles*), kuny (*Martes*), tchórze zwyczajne (*Mustela putorius*), piżmaki (*Ondatra zibethicus*), bażanty (*Phasianus colchicus*), kuropatwy (*Perdix perdix*), dzikie gęsi (gęgawy – *Anser anser*, zbożowe – *Anser fabalis*, białoczelne – *Anser albifrons*), dzikie kaczki (krzyżówki – *Anas platyrhynchos*, cyraneczki – *Anas crecca*), gołębie grzywacze (*Columba palumbus*), słonki (*Scolopax rusticola*). Ponadto z ptaków należy wymienić bociany (*Ciconia ciconia*), a także gatunki pospolite: wróble (*Passer domesticus*), sójki (*Garrulus glandarius*), kawki (*Corvus monedula*), dzięcioły (*Picidae*), szpaki (*Sturnus vulgaris*), gawrony (*Corvus frugilegus*), sroki (*Pica pica*). Większość z tych zwierząt i ptaków podlega ochronie prawnej na mocy ustawy o ochronie przyrody (Dz. U. 2023 r. poz. 1336 ze zm.) i Rozporządzenia Ministra Środowiska z 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2016 r. poz. 2183).

W opracowaniu sporządzonym na zlecenie Wielkopolskiego Biura Planowania Przestrzennego w Poznaniu dla potrzeb Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego p.t. „Obszary ważne dla ptaków w okresie gniazdowania oraz migracji na terenie województwa wielkopolskiego” (P. Wylegała, S. Kuźniak, P.T. Dolata) obszar gminy Dobrzyca nie został wymieniony.

Na terenie gminy prowadzi się polowania na gatunki łowne zgodnie z przepisami ustawy Prawo łowieckie z dn. 13 października 1995 r. (Dz.U. 2023 r. poz. 1082 z późn. zm.).

Na terenie gminy obowiązuje, podobnie jak w całym kraju, ochrona gatunkowa roślin zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. z 2014 r. poz. 1409) i ochrona gatunkowa grzybów zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. z 2014 r. poz. 1408).

Stwierdzenie występowania gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2023 r. poz. 1336 ze zm.): oraz wymienione w: rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. z 2014 r., poz. 1409), rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. z 2014 r., poz. 1408) oraz rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. z 2016 r., poz. 2183) wymaga jednak szczegółowych, terenowych badań florystycznych i faunistycznych wykraczających poza zakres niniejszego opracowania.

Ochrona zasobów środowiska, przyrody i krajobrazu

Obszar opracowania

Południowa i południowo-wschodnia część obszaru gminy Dobrzyca położona jest w obszarze chronionego krajobrazu „Dąbrowy Krotoszyńskie Baszków Rochy”,

ustanowionym Rozporządzeniem Wojewody Kaliskiego nr 6 z dnia 22 stycznia 1993 r. ze względu na unikalne w skali europejskiej walory przyrodnicze – bardzo duże skupienie dębowych lasów z charakterystyczną fitosocjologią zespołów roślinnych.

Południowo-wschodnia część gminy Dobrzyca znajduje się w obszarze Natura 2000:

- Obszar specjalnej ochrony ptaków (OSO) „Dąbrowy Krotoszyńskie” PLB 300007,
- Specjalny obszar ochrony siedlisk (SOO) „Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej” PLH 300002.

Ponadto na niewielkiej części południowo wschodniej przebiega korytarz ekologiczny „Dolina Warty – Stawy Milickie” i „Krotoszyn – Pleszew” o znaczeniu ponadlokalnym.

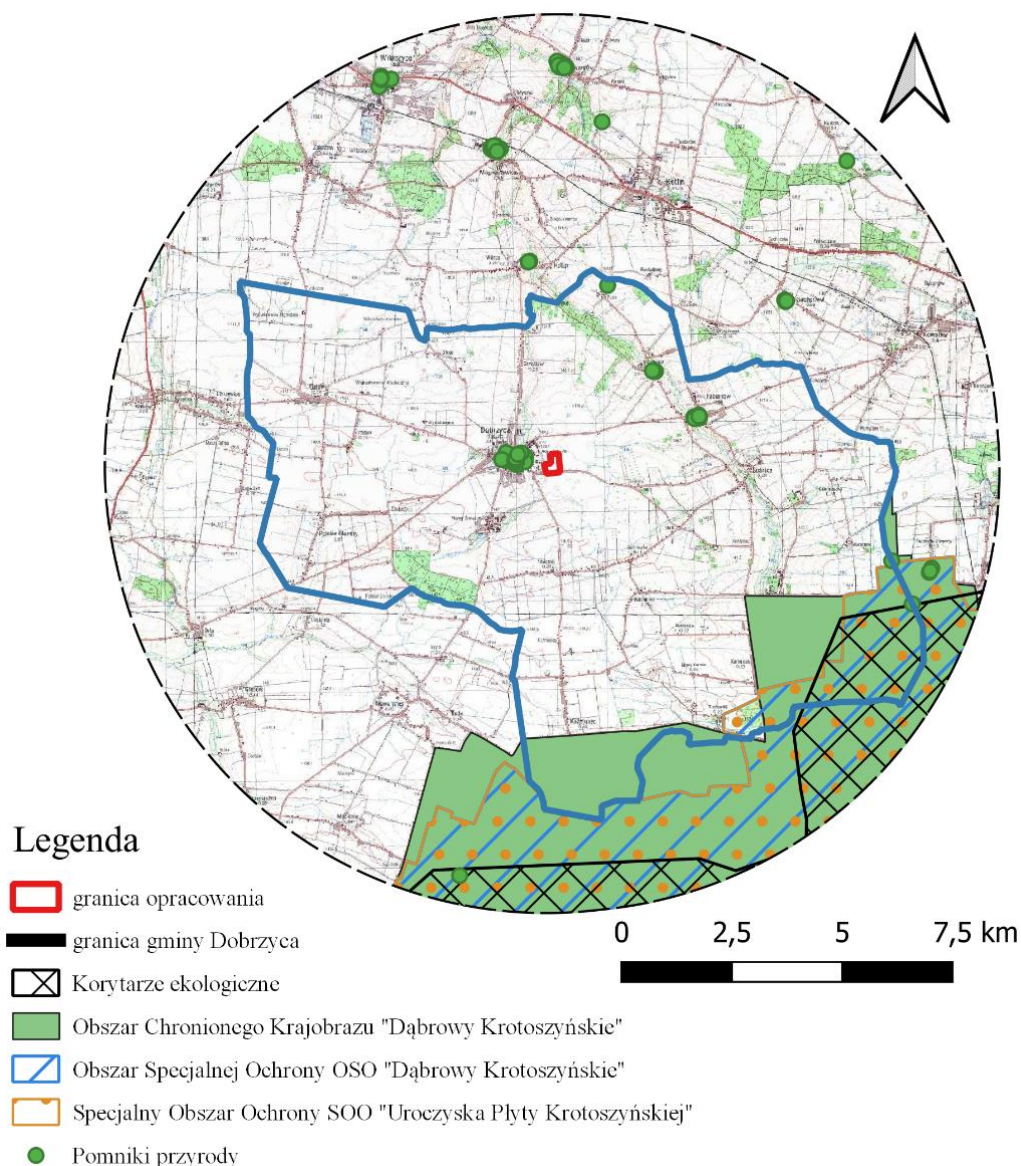
Nazwą „Płyta Krotoszyńska” określana jest zachodnia część Wysoczyzny Kaliskiej charakteryzująca się zaleganiem ciężkich utworów geologicznych na powierzchni oraz dominacją lasów dębowych budowanych głównie przez *Quercus robur*. Ostoja stanowi część płaskiej, zdenudowanej wysoczyzny dennomorenowej, zbudowanej głównie z glin zwałowych szarych zlodowacenia środkowopolskiego, o miąższości od 18 do 22 m. Skały macierzyste wykazują na rozległych obszarach znaczną spoistość, co powoduje długotrwałe stagnowanie wód opadowych w lokalnych zagłębieniach na powierzchni gruntu. W takich warunkach wykształciły się tam. m.in. specyficzne gleby zaliczane do opadowo-glejowych.

Na terenie gminy występują liczne pomniki przyrody.

Występowanie na analizowanym terenie chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów zostało omówione we wcześniejszych rozdziałach opracowania.

Na terenie objętym planem miejscowym nie znajdują się żadne formy ochrony przyrody prawnie ustanowione.

Położenie obszaru opracowania w stosunku do form ochrony przyrody zostało przedstawione na mapie nr 4.

Mapa 4. Formy ochrony przyrody występujące w promieniu 10km od obszaru opracowania
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ w programie QGIS

Otoczenie obszaru opracowania

W dalekim otoczeniu gminy Dobrzyca znajdują się następujące obszary objęte formami ochrony przyrody ustanowionymi na podstawie *ustawy o ochronie przyrody* (Dz. U. 2023 r. poz. 1336 ze zm.):

Parki krajobrazowe

- Żerkowsko-Czeszewski Park Krajobrazowy – odległość 14,6,
- km Park Krajobrazowy Dolina Baryczy – odległość 23 km,
- Nadwarciański Park Krajobrazowy – odległość 24,2 km.

Obszary chronionego krajobrazu

- Dolina rz. Ciemnej – odległość 10,3 km,
- Szwajcaria Żerkowska – odległość 12,1 km,

- Krzywińsko-Osiecki wraz z zadrzewieniami gen. Dezyderego Chłapowskiego i kompleksami leśnymi Osieczna -Góra – odległość 17,2 km,
- Pyzdrowski – odległość 18,3 km,
- Wzgórza Ostrzeszowskie i Kotlina Odolanowska – odległość 20,2 km,

Walory kulturowe

Historia osadnictwa w okolicach Dobrzycy sięga schyłku epoki kamienia i związana jest z występującymi na terenie gminy znaleziskami archeologicznymi potwierdzającymi obecność ludzi na tym terenie w okresie pomiędzy 3900 – 1900 p.n.e. Dużo liczniejsza grupa zabytków archeologicznych potwierdza ciągłość zagospodarowania okolicznych terenów w ramach osadnictwa pradziejowego związanego z kulturą łużycką (1300 – 400 p.n.e.), kulturą pomorską (600 – 200 p.n.e.) i kulturą przeworską w okresie wpływów rzymskich (300 p.n.e. – 400 n.e.). Poza zabytkami archeologicznymi wskazującymi na istnienie osadnictwa na terenie gminy w okresie wczesnego średniowiecza nie ma informacji historycznych potwierdzających intensywne i usystematyzowane zasiedlanie okolicznych terenów. Intensywna kolonizacja obszaru dzisiejszej gminy Dobrzyca następuje w XV i XVI wieku. Wówczas pojawiają się pierwsze wsie lokowane na prawie polskim i niemieckim: Czarnuszka, Dobrzyca, Galew, Karmin, Lutynia, Sośnica (XIV w.), Fabianów, Strzyżew (XV w.), Karminiek, Trzebowa (XVI w.). W I połowie XV w. Dobrzyca uzyskuje prawa miejskie zmieniając układ przestrzenny z wiejskiego na miejski. Kolejna fala zorganizowanego osadnictwa przypada na przełom XVII i XVIII wieku. Wówczas kształtują się następujące miejscowości: Polskie Olędry, Koźminiec, Izbicno, Karminiec i Sośniczka, które oparte są na typie tzw. osadnictwa olęderskiego. Okolice Dobrzycy od czasów średniowiecznych funkcjonowały zawsze jako integralna część Wielkopolski. Nieprzerwanie do II rozbioru Polski Ziemia Dobrzycka stanowiła część Państwa Polskiego, po 1793 r. weszła w skład Prus funkcjonując – za wyjątkiem krótkiego okresu Księstwa Warszawskiego (1807 - 1815) – po 1815 r. w ramach administracyjnych Wielkiego Księstwa Poznańskiego. Ponownie w granicach Rzeczypospolitej Dobrzyca i okoliczne miejscowości znajdują się po zwycięskim Powstaniu Wielkopolskim z początkiem 1919 r. i poza okresem II wojny światowej na powrót współtworząc historyczną Wielkopolskę początkowo w ramach województwa poznańskiego, potem województwa kaliskiego i obecnie województwa wielkopolskiego.

Na obszarze gminy Dobrzyca znajduje się wiele zabytków. Do rejestru zabytków nieruchomych wpisano obiekty podane w poniższej tabeli.

Tabela 6. Rejestr zabytków nieruchomych- gmina Dobrzyca

Miejscowość	Obiekt	Nr w rejestrze zabytków	Data wpisu	Właściciel	Stan zachowania
Dobrzyca	Kościół par. pw. Św. Tekli	KI.IV-73/71/53	30.10.1953	parafia rzymskokatolicka	dobry
Dobrzyca	Zbór ewangelicki, ob. rzymskokatolicki kościół filialny	439/A	30.04.1986	parafia rzymskokatolicka	dostateczny

Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrzyca na terenach części obrębów ewidencyjnych: Fabianów, Galew, Gustawów, Izbiczno, Koźminiec, Miasto Dobrzyca, Sośnica, Trzebin – Etap II

	pw. Matki Bożej Wspomożenia Wiernych				
Dobrzyca	Pałac	848/Wlkp/A	03.10.1949	woj. wielkopolskie	dobry
Dobrzyca	Park pałacowy (park, ogród użytkowy tzw. „słodki ogródek” i ogród użytkowy)	848/Wlkp/A	14.10.1958 i 05.10.2011	woj. wielkopolskie	bardzo dobry
Dobrzyca	Oficyna pałacowa oraz dwa pawilony ogrodowe (tzw. Panteon i tzw. Monopter) w parku pałacowym	848/Wlkp/A	21.02.1964	woj. wielkopolskie	bardzo dobry
Dobrzyca	Dom przy Rynku (wpisany do rejestru jako dom przy ul. Pleszewskiej 1)	1209/A	02.09.1970	osoba prywatna	zły
Dobrzyca	Dawny zajazd pocztowy ze stanem (zajazd dla wozów i koni). Ob. dom ze sklepem przy Rynku 16	1204/A	02.09.1970	osoba prywatna	dobry
Fabianów	Pałac, ob. Dom Pomocy Społecznej	530/A	31.12.1990	powiat pleszewski	dobry
Fabianów	Park pałacowy	634/A	13.12.1991	powiat pleszewski	dostateczny
Karmin	Kościół parafialny pw. Św. Barbary	1702/A	08.04.1975	parafia rzymskokatolicka	dobry
Karmin	Spichlerz	640/A	31.12.1991	osoba prywatna	bardzo zły
Koźminiec	Zespół kościoła ewangelickiego, ob. rzymskokatolickiego pw. Podwyższenia Krzyża Świętego: Kościół Filialny pw. Podwyższenia Krzyża Świętego, cmentarz	882/Wlkp/A	23.01.2013	parafia rzymskokatolicka	dobry/zły

	przykościelny, pastorówka, ob. dom mieszkalny nr 52 wraz z otoczeniem				
Lutynia	Kościół parafialny pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny	1206/A	02.09.1970	parafia rzymskokatolicka	dobry
Sośnica	Kościół parafialny pw. Św. Marii Magdaleny	A.K.I 11a/212 551/A	07.03.1933 312.12.199 1	parafia rzymskokatolicka	dobry
Sośnica	Dwór	1026/A	12.03.1970	Gmina Dobrzyca	bardzo dobry
Sośnica	Spichlerz, ob. dom mieszkalny	1027/A	12.03.1970	osoba prywatna	zły
Trzebin	Zespół dworsko-parkowy	517/A	19.06.1989	Gmina Dobrzyca	dostateczny/ zły

Źródło: Gminny program opieki nad zabytkami dla gminy Dobrzyca na lata 2017 – 2020

Do zabytkowych układów urbanistycznych należy układ urbanistyczny miasta Dobrzyca (XV w.) oraz niżej wymienione układy ruralistyczne:

- wsi Czarnuszka (XIV w.)
- wsi Fabianów (XV w.)
- wsi Galew (XIV w.)
- wsi Izbicno (XVIII w.)
- wsi Karmin (XIV w.)
- wsi Karminiek (XVI w.)
- wsi Koźminiec (XVIII w.)
- wsi Lutynia (dawniej miasto XIV w.)
- wsi Polskie Oledry (XVII w.)
- wsi Sośnica (XIV w.)
- wsi Strzyżew (XV w.)
- wsi Trzebowa (XVI w.)

Na terenie gminy Dobrzyca zlokalizowana jest duża liczba stanowisk archeologicznych. Około 60 % wszystkich stanowisk archeologicznych zewidencjonowanych metodą AZP stanowią stanowiska zlokalizowane wzdłuż rzeki Lutyni (wraz z bezimiennymi dopływami) w okolicach miejscowości Lutynia, Fabianów, Sośnica, Czarnuszka., Karmin, Karminiek i Trzebowa. Drugie zgrupowanie stanowisk archeologicznych (ok. 30% z całości stanowisk na

terenie gminy) zlokalizowane jest wzdłuż największego w tym rejonie dopływu Lutyni, czyli Patoki w okolicach Dobrzyca rozdzielającej się na Patokę A i Patokę B, nad którą położone są miejscowości Strzyżew i Dobrzyca.

Zlokalizowane w obydwu skupiskach stanowiska archeologiczne charakteryzują się bardzo szerokim przekrojem kulturowo-chronologicznym, gdyż wśród stanowisk odnajdujemy osady i ślady osadnicze świadczące o osadnictwie pradziejowym związanym zarówno z kulturą łużycką, pomorską, przeworską i wczesnośredniowieczną oraz średniowieczną i nowożytną. W kilku miejscach zlokalizowano także pojedyncze stanowiska z okresu neolitu, jednak stanowią one bardzo wąską grupę znalezisk. Stosunkowo liczniej reprezentowana jest kultura łużycka z cennym cmentarzyskiem halsztackim w okolicach Trzebina i cmentarzyskiem z epoki brązu w okolicach Lutyni. Najliczniej reprezentowanym na terenie gminy Dobrzyca osadnictwem jest osadnictwo związane z kulturą przeworską (Dobrzyca, Fabianów, Lutynia, Czarnuszka, Strzyżew, Sośnica, Karmin, Karminiek) z kilkoma cennymi cmentarzyskami i osadami. Równie wiele stanowisk związanych jest z okresem wczesnego średniowiecza i średniowiecza z osadami wiejskimi i miejskimi (Lutynia, Dobrzyca) oraz szczególnie interesującymi średniowiecznymi kopcami podworskimi (Dobrzyca, Czarnuszka, Karminiek i Karmin).

Do rejestru zabytków archeologicznych wpisano obiekty podane w poniższej tabeli (tabela 7).

Tabela 7. Rejestr zabytków archeologicznych- gmina Dobrzyca

Miejscowość	Obiekt	Nr w rejestrze zabytków	Data wpisu	Właściciel	Stan zachowania
Czarnuszka	Kopiec podworski (tzw. grodzisko stożkowate)	362/Wlkp/C	31.12.1998*	Skarb Państwa (ANRSP)	dobry
Karmin	Kopiec podworski (tzw. grodzisko stożkowate)	363/Wlkp/C	31.12.1998**	Skarb Państwa (ANRSP)	dobry
Lutynia	Grodzisko wczesnośredniowieczne	443/Wlkp/C	14.12.2012	Parafia rzymskokatolicka/Skarb Państwa (Lasy Państwowe)	dobry

*Obiekt wpisany do rejestru zabytków woj. kaliskiego pod numerem rejestru 766/A decyzją WKZ w Kaliszu z dnia 31 grudnia 1998 r. przepisany do księgi województwa wielkopolskiego pod numerem rejestru 362/Wlkp/C.

** Obiekt wpisany do rejestru zabytków woj. kaliskiego pod numerem rejestru 758/A decyzją WKZ w Kaliszu z dnia 31 grudnia 1998 r. przepisany do księgi województwa wielkopolskiego pod numerem rejestru 363/Wlkp/C.

Źródło: Gminny program opieki nad zabytkami dla gminy Dobrzyca na lata 2017 – 2020

Do gminnej ewidencji zabytków archeologicznych założonej w latach 2012 – 2013 zostało wpisanych 205 obiektów.

Na terenie gminy Dobrzyca znajdują się także pomniki i tablice pamiątkowe, m.in.:

- Obelisk działacza PSL i premiera II RP Stanisława Mikołajczyka – Dobrzyca, dz. Nr 281/3
- Tablica upamiętniająca 100 –lecie strajku szkolnego w Dobrzycy – Dobrzyca, dz. Nr 201
- Pomnik Poległym w Walce o Niepodległość i Obronę Ojczyzny oraz tablice upamiętniające mieszkańców Dobrzycy i Gminy Dobrzyca poległych w I i II wojnie Światowej i Wojnie Bolszewickiej – Dobrzyca, dz. Nr 215/1 ,
- Pomnik Pamięci Polaków Wymordowanych we wsi Berezowica Mała koło Zbaraża – Sośnica, dz. Nr 135.

Na terenie objętym projektem planu miejscowego brak jest obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków, jak również stanowisk archeologicznych.

Walory krajobrazowe

Gmina Dobrzyca charakteryzuje się średnimi walorami krajobrazowymi. Na terenie gminy wyróżnić można krajobraz rolniczy, leśny i zurbanizowany. Krajobraz rolniczy, dominujący, jest dość monotony ze względu na duże połacie pól uprawnych położonych na obszarach wysoczyznowych. Urozmaiceniem krajobrazu są łąki położone w dolinkach cieków wodnych i na terenach podmokłych.

Z uwagi na dominujące na obszarze jednorodne, dość płaskie ukształtowanie terenu dominującą rolę w krajobrazie gminy odgrywają przede wszystkim struktury przestrzenne, których głównymi elementami są zespoły tradycyjnej zabudowy (w większości o cechach zabytkowych) skoncentrowane na terenie jedyne historycznego układu urbanistycznego (Dobrzyca) oraz wielu układów ruralistycznych (Czarnuszka, Fabianów, Galew, Izbiczo, Karmin, Karminiek, Karminiec, Koźminiec, Lutynia, Polskie Olędry, Sośnica, Sośniczka, Strzyżew, Trzebin, Trzebowa). To właśnie powyższe struktury przestrzenne nadają poszczególnym miejscowościom ich indywidualny charakter określając je jako skupiska zabudowy wiejskiej, małomiasteczkowej często z zachowanymi zespołami pałacowymi lub dworskimi nieodłącznie towarzyszącymi większym wsiom. W ramach tych struktur tkwią czytelne, historycznie uwarunkowane, typy i rodzaje zabudowy oraz sposób kształtowania układów komunikacyjnych i pewnych zależności przestrzennych określających jakość i rodzaj dominującego na danym obszarze osadnictwa związanego z danym rodzajem działalności gospodarczej związanej, bądź z handlem i świadczeniem usług (miasta) lub też z gospodarką rolną (wsie).

Pewne znaczenie odgrywają także lasy, których jest jednak mało. Największy kompleks leśny znajduje się w południowo-wschodniej części gminy, który wchodzi w skład obszaru chronionego krajobrazu „Dąbrowy Krotoszyńskie Baszków Rochy” i obszaru Natura 2000 „Dąbrowy Krotoszyńskie” i „Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej”. Najbardziej jednak charakterystyczną cechą krajobrazu wschodniej części gminy Dobrzyca są pasy wiatrochronne, posiadające bardzo istotny walor przyrodniczy i kulturowy. Pasy złożone z drzew i krzewów sadzone były w celu ochrony pól uprawnych przed wiatrami. Oprócz ich aspektu kulturowego mającego związek z przenoszeniem w XIX w. na tereny Wielkopolski kultury rolnej stosowanej w krajach zachodnioeuropejskich, równie istotną rzeczą jest ich funkcja ekologiczna polegająca

na osłabianiu ruchów poziomych mas powietrza. Ponadto przeciwdziałają one przesuszaniu gleby i stepowieniu oraz stanowią ostoje zwierząt, co ma szczególne znaczenie w przypadku dużej rozległości pól uprawnych w gminie.

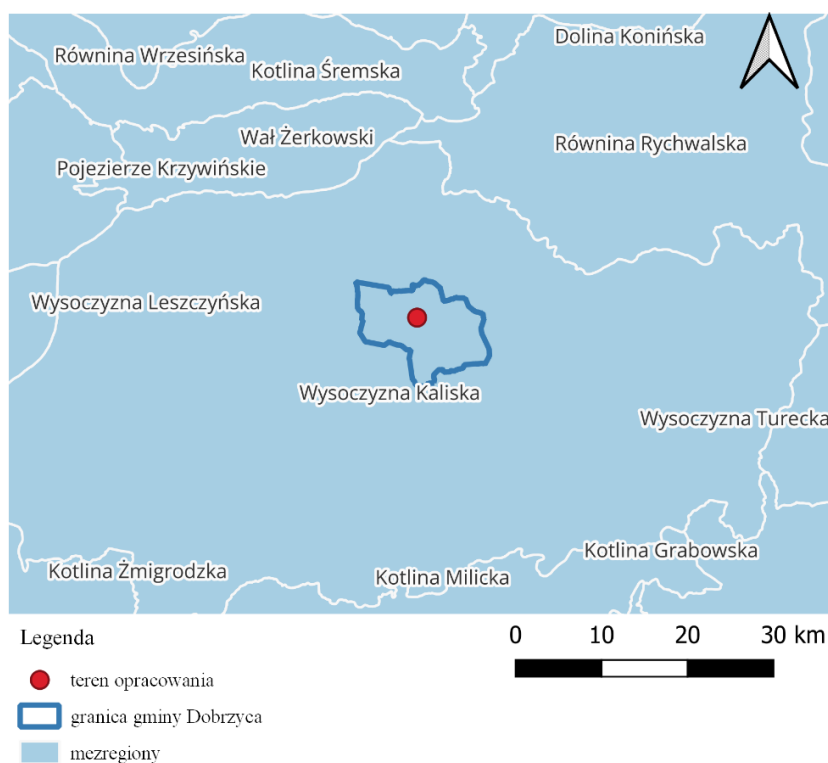
Walory krajobrazowe są zaburzone przez prowadzoną w nielicznych miejscach eksploatację powierzchniową kruszywa. Po zakończeniu eksploatacji tereny te będą wymagały rekultywacji. Ponadto w krajobrazie widoczna jest infrastruktura związana z wydobyciem gazu ziemnego.

3.3. Powiązania przyrodnicze terenu planu zagospodarowania przestrzennego z szerszym otoczeniem

Obszar poddany analizie znajduje się w pewnej przestrzeni, z którą jest powiązany mniej lub bardziej ścisłymi relacjami. Dla terenu opracowania przestrzeń tę stanowią granice gminy Dobrzyca, w województwie wielkopolskim.

Według regionalizacji fizycznogeograficznej Polski gmina położona jest w następujących jednostkach (mapa 5):

- megaregion - Pozaalpejska Europa Środkowa;
- prowincja - Niż Środkowoeuropejski (31);
- podprowincja - Niziny Środkowopolskie (318);
- makroregion - Nizina Południowowielkopolska (318.1);
- mezoregion - Wysoczyzna Kaliska (318.12).

Mapa 5. Położenie gminy Dobrzyca na mapie uaktualnionego podziału fizycznogeograficznego opartego na Kondrackim 2002

Źródło: opracowanie na podstawie danych shp w programie QGIS

Powiązania przyrodnicze analizowanego terenu odnoszą się głównie do liniowych i powierzchniowych struktur przyrodniczych i odznaczają się:

- położeniem w mezoregionie Wysoczyzna Kaliska,
- położeniem na dziale wodnym Warty i Baryczy, w obszarze dorzecza Odry i regionie wodnym Środkowej Odry
- położeniem terenu objętego planem poza korytarzami ekologicznymi ECONET – PL,
- przebieg przez teren gminy regionalnego korytarza ekologicznego doliny Lutyni i doliny rzeki Orla,
- położeniem południowo-wschodniej części gminy w obszarze chronionego krajobrazu „Dąbrowy Krotoszyńskie”, ustanowionym Rozporządzeniem Wojewody Kaliskiego nr 6 z dnia 22 stycznia 1993r. – obszar ten został utworzony ze względu na unikalne w skali europejskiej walory przyrodnicze – bardzo duże skupienie dębowych lasów z charakterystyczną fitytosocjologią zespołów roślinnych,
- położeniem południowo-wschodniej części gminy w obszarze NATURA 2000 OSO „Dąbrowy Krotoszyńskie” PLB 300007 i w obszarze Natura 2000 SOO „Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej” PLH300002,
- położeniem poza obszarami Głównych Zbiorników Wód Podziemnych wysokiej i najwyższej ochrony,
- analizowany obszar znajduje się w strefie wpływu wiatrów zachodnich, należy zatem do terenów dobrze przewietrzanych.

W powiązaniach przyrodniczych ważne jest również uwzględnienie zagrożeń, do których należą:

- położenie w strefie dużych deficytów wodnych, obszary o niskich zasobach wodnych
- występowanie silnego zagrożenia suszą rolniczą, hydrologiczną i hydrogeologiczną (*Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy, s. 37*),
- występowanie terenów zagrożonych powodzią i podtopieniami w północnej, północno-wschodniej i wschodniej części gminy wzdłuż cieku Lutynia (w tym 250 m od przedmiotowego terenu).

3.4. Ocena istniejącego stanu środowiska, w tym na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Według Encyklopedii Leśnej antropopresją nazywamy całokształt działań ludzkich wywierająca wpływ na środowisko przyrodnicze, w tym na gleby. Często są to zanieczyszczenia wody, emisja hałasu, zaśmiecanie, wycinanie lasu, emisja zanieczyszczeń do wody, powietrza i gleby. Skutkami antropopresji są przemiany środowiska, zwane ogólnie jego degradacją. Poniżej przedstawione zostały źródła emisji zanieczyszczeń i stan środowiska gminy Dobrzyca.

3.4.1. Degradacja powierzchni ziemi i gleby

Ukształtowanie terenu i niszczenie warstwy glebowej może ulegać zmianie przez rozwój infrastrukturalny gminy, zwłaszcza przez budowę nowych dróg i sieci uzbrojenia terenu.

Zjawisko to można zauważyć dokładnie na mapie hipsometrycznej przy wykorzystaniu numerycznego modelu terenu o interwale siatki 1 x 1 m – są to wały, nasypy, czy też rowy melioracyjne. Najwyraźniejsze zmiany związane są jednak z eksploatacją surowców mineralnych w Fabianowie – (eksploatacja iłu dawno zakończona). Teren w Fabianowie po zakończeniu eksploatacji porasta zieleń i znajdują się fragmenty pokryte wodą. W Sośnicy na dz. nr ewid. 35 prowadzona jest eksploatacja kruszywa naturalnego.

Przekształcenia litosfery powiązać można również z działalnością rolniczą. Na terenie gminy występują w dużym odsetku gleby wysokich klas bonitacyjnych omówione we wcześniejszym rozdziale opracowania. Gleby uległy niewielkiej degradacji w związku z uprawą rolną. Najpoważniejsze zagrożenia dla gleb polegają na zmianach chemicznych na skutek nawożenia i stosowania środków ochrony roślin lub wprowadzania bezpośrednio do gleby zanieczyszczeń oraz ich przekształceniach mechanicznych. Mogą wykazywać także ślady zanieczyszczenia w związku z położeniem przy drogach. Zanieczyszczenia gleb mogą powstawać w związku z położeniem przy drogach.

3.4.2. Jakość wód powierzchniowych i podziemnych

Stan wód powierzchniowych

Na terenie gminy Dobrzyca wyodrębniono następujące JCWP rzecznych:

- JCWP Giszka, kod PLRW6000161849329,
- JCWP Ner, kod PLRW600017184949,
- JCWP Lubieszka, kod PLRW600016185269,
- JCWP Orla od źródła do Rdęcy, kod PLRW60001014639,
- JCWP Lutynia do Radowicy, kod PLRW600011185239.

Obszar opracowania znajduje się w zasięgu zlewni Lutynia do Radowicy (Mapa planów gospodarowania wodami, Hydroportal ISOK), określonej jako potok lub strumień nizinny piaszczysty.

Wg Klasyfikacji wskaźników i grup wskaźników w JCWP rzek i zbiorników zaporowych za rok 2023 na podstawie monitoringu (GIOŚ) ustalono dla JCW Lutynia do Radowicy następujące klasy:

- klasa elementów biologicznych – b.d (2023 r.),
- klasa elementów hydromorfologicznych - b.d. (2023 r.),
- klasa elementów fizykochemicznych (grupa 3.1-3.5) >2 (2023 r.).

Stan wód podziemnych

Ramowa Dyrektywa Wodna (2000/60/WE) wprowadza pojęcie jednolitych części wód JCWPd, przez które rozumie się określoną objętość wód podziemnych w obrębie warstwy wodonośnej lub zespołu warstw wodonośnych. Jednolite części wód podziemnych stanowią obecnie przedmiot badań monitoringowych. Celem monitoringu jakości wód podziemnych jest dostarczenie informacji o stanie chemicznym wód podziemnych, określenie trendów zmian oraz sygnalizacja zagrożeń w skali kraju, na potrzeby zarządzania zasobami wód podziemnych i oceny skuteczności podejmowanych działań ochronnych.

Teren gminy Dobrzyca znajduje się w JCWPd nr 61 (zdecydowana większość obszaru gminy), nr 79 (południowo-zachodnia część gminy) i nr 81 (południowo-wschodnia niewielka część gminy). **Obszar objęty analizą zlokalizowany jest na terenie JCWPd nr 61.**

W „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. – Dz. U. z 2023 r. poz. 335) JCWPd nr 61, 79 i 81 oceniono w sposób następujący:

- JCWPd nr 61(GW600061) – stan chemiczny i stan ilościowy jako dobry,
- JCWPd nr 79 (GW600079)– stan chemiczny i stan ilościowy jako słaby,
- JCWPd nr 81(GW600081) – stan chemiczny i stan ilościowy jako dobry.

Dla JCWP nr 61 79, 81 celem środowiskowym na lata 2022-2027 będzie dobry stan chemiczny i dobry stan ilościowy

Według wyników oceny stanu JCWPd wg danych z 2022 r. przeprowadzonych w ramach oceny stanu jednolitych części wód podziemnych w dorzeczach, JCWPd oceniono następująco:

- JCWPd nr 61(GW600061)
ogólna ocena stanu chemicznego: dobry,
ocena stanu ilościowego: dobry,
ocena stanu JCWPd: dobry.
- JCWPd nr 79 (GW600079)
ogólna ocena stanu chemicznego: dobry,
ocena stanu ilościowego: dobry,
ocena stanu JCWPd: dobry.
- JCWPd nr 81(GW600081)
ogólna ocena stanu chemicznego: dobry,
ocena stanu ilościowego: dobry,
ocena stanu JCWPd: dobry.

Według Wyników badań wskaźników fizykochemicznych organicznych i nieorganicznych – monitoring jakości wód podziemnych – monitoring diagnostyczny w 2019 r. określono następujące klasy jakości wód:

JCWPd nr 61

- Koźmin Wlkp. (pow. krotoszyński) – IV
- Jarocin (pow. jarociński) – IV

JCWPd 79

- Rozdrażew (pow. krotoszyński) – II

JCWPd 81

- Ostrów Wlkp. (pow. ostrowski) – IV
- Kotlin (pow. Jarociński) – II
- Chocz (pow. Pleszewski) – IV

Są to najbliższe położone punkty w stosunku do gminy Dobrzyca.

W 2023 r. badano klasy jakości wód podziemnych - monitoring jakości wód podziemnych - monitoring operacyjny. Badanie objęło tereny JCWPd 79. W najbliższym położonym punkcie w stosunku do gminy Dobrzyca tj. Rozdrażew klasa końcowa jakości wyniosła IV.

Ścieki z terenu gminy są odprowadzane systemem kanalizacji do oczyszczalni mechaniczno-biologicznej ścieków w Dobrzycy. Sieć kanalizacji sanitarnej posiadają: miasto Dobrzyca i miejscowości Fabianów, Lutynia, Sośnica, Karmin. Kanalizacja deszczowa znajduje się w niektórych drogach gminnych w miejscowości Dobrzyca, Fabianów i Karmin.

Oczyszczalnię ścieków posiada także zakład ADROS i Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska Kowalew – Dobrzyca.

Na terenach nieskanalizowanych stosuje się szczelne zbiorniki bezodpływowe, z których ścieki są wywożone do oczyszczalni oraz przydomowe oczyszczalnie ścieków. W przypadku nieszczelności zbiorników może dochodzić do zanieczyszczenia wód gruntowych.

3.4.3. Zagrożenie powodziowe

Z definicji zawartej w ustawie Prawo Wodne wynika, że powodzią jest czasowe pokrycie przez wodę terenów, które w warunkach normalnych nie są pokryte wodą; wywołane jest wezbraniem wody w ciekach naturalnych, zbiornikach wodnych, kanałach jak i od strony morza, nie licząc pokrycia przez wodę terenu spowodowanego wezbraniem wody w systemach kanalizacyjnych (Dz.U. z 2024 r., poz. 1087).

Poważnym problemem dzisiejszych czasów są tzw. „powodzie błyskawiczne” w miastach (flash flood i urban flood). Powstają zwykle po silnych opadach deszczu, kiedy miejska sieć kanalizacyjna nie jest w stanie pobrać nadmiaru wody (ze względu na przekroczone normy). Zjawisku sprzyja również coraz większa powierzchnia nieprzepuszczalna na obszarach zurbanizowanych, w postaci asfaltu i betonu. Tereny zielone i skwery, często zastępowane nowymi parkingami, pozbawiają gruntów zdolności do infiltracji. Wszystkie antropogeniczne przeobrażenia w postaci melioracji, kanalizacji, obwałowań uszczelniają teren zlewni i zaburzają jej naturalny system hydrologiczny (Pociask – Karteczka J. i in., 2017).

Z pism Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie oraz z map zagrożenia powodziowego wynika, że teren objęty planem położony jest poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią $p=1\%$ (tj. średnio raz na 100 lat) oraz $p=10\%$ (tj. średnio raz na 10 lat) oraz $p=0,2\%$ (tj. raz na 500 lat wg Prawa wodnego).

3.4.4. Osuwanie się mas ziemnych

W Polsce ruchy masowe występują przede wszystkim w Karpatach, Sudetach, a także na zboczach dolin rzecznych. Przemieszczaniu się mas skalnych w Karpatach sprzyja budowa geologiczna oraz nachylenie stoków. Znajduje się tam aż 95% wszystkich osuwisk i stanowią one znamienity element rzeźby terenu. Przyczyną ich powstania są głównie bardzo intensywne

opady deszczu, również topnienie śniegu w porze wiosennej. Aby zapobiec skutkom ruchów masowych, należałoby nie wycinać lasów, nie podlewać upraw na stoku, prowadzić orkę w poprzek stoku. Umocnienia inżynierskie, choć mają na celu zabezpieczenie zbocza, często je obciążają prowadząc do przyspieszenia ruchów osuwiskowych (Mizerski W., 2010).

Na obszarze objętym planem zagospodarowania przestrzennego nie występuje zagrożenie procesami osuwania się mas ziemnych.

3.4.5. Zanieczyszczenie powietrza

Degradacja atmosfery i klimatu jest najpowszechniej występującym i najdotkliwiej odczuwalnym przez mieszkańców efektem negatywnego wpływu działalności człowieka na środowisko. O zasięgu zanieczyszczeń decyduje nie tylko natężenie emisji gazów i pyłów, ale również transport uwarunkowany lokalnymi warunkami terenowymi oraz warunkami meteorologicznymi.

Do zagrożeń jakie powoduje zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego należą między innymi:

- zmiany klimatyczne – wzrost stężeń CO₂, CH₄, N₂O oraz freonów i halonów w górnej warstwie atmosfery, poprzez wzmocnienie efektu cieplarnianego prowadzi do częstszych powodzi, susz, huraganów oraz zmiany w tradycyjnych uprawach rolniczych,
- eutrofizacja – nadmiar ilości azotu pochodzącego z NO₂ i NH₃ docierającego z powietrza do zbiorników wodnych prowadzi do zmian w ekosystemach.

Wymienione wyżej zjawiska są następstwem wzrostu ilości substancji zanieczyszczających atmosferę. Źródłem zanieczyszczenia powietrza na terenie miasta i gminy są:

- zakłady produkcyjne,
- domostwa i obiekty gospodarcze,
- drogi – zanieczyszczenia komunikacyjne,
- emisja zanieczyszczeń z ciągników i maszyn rolniczych,
- emisja niezorganizowana pyłów np. z dróg gruntowych, placów składowych, terenów pozbawionych roślinności,
- emisja związana z przyspieszoną uprawą szklarniową.

Zanieczyszczenia przemysłowe powstają w wyniku:

- spalania paliw : pył, dwutlenek siarki SO₂, dwutlenek azotu NO₂, tlenek węgla CO, dwutlenek węgla CO₂,
- procesów technologicznych: fluor F, kwas siarkowy H₂SO₄, tlenek cynku ZnO, chlorowódz HCl, fenol kwas octowy CH₃ COOH.

Głównym źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego i gleby na terenie miasta i gminy jest ciepłownictwo (głównie emisja niska uzależniona od rodzaju stosowanych paliw do celów grzewczych i niskosprawnych urządzeń grzewczych) oraz zanieczyszczenia komunikacyjne, w mniejszym stopniu przemysłowe. Wiele obiektów posiada zmodernizowane kotłownie dzięki czemu zmniejszyła się emisja.

Spalanie węgla jest źródłem ponad 49% emisji dwutlenku siarki, 32% tlenków azotu oraz znacznego procentu emisji dwutlenku węgla. Dominującym nośnikiem energii cieplnej jest w dalszym ciągu węgiel kamienny, choć wiele domostw i obiektów jest podłączonych do sieci gazowej, bowiem zgazyfikowane są następujące miejscowości: Strzyżew, Dobrzyca, Izbiczno, Karminiek, częściowo Karminiec i Trzebowa.

Zanieczyszczenia komunikacyjne nie odbiegają znacząco od podobnych terenów w innych gminach i na podobnej kategorii dróg. Przez gminę Dobrzyca nie przebiegają drogi krajowe i wojewódzkie. Największe zanieczyszczenia związane są z transportem po drogach powiatowych na terenie gminy (emisje pyłowo-gazowe, w tym spaliny). Drogi nieutwardzone powodują emisje substancji pyłowych.

Na terenie gminy nie są prowadzone badania stanu powietrza atmosferycznego, więc w rejonie obszaru opracowania nie występują punkty pomiarowe zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego.

Znajdujące się na obszarze gminy oraz w granicach opracowania pola uprawne i gospodarstwa rolne mogą być źródłem odorów związanych z prowadzeniem hodowli zwierząt oraz stosowaniem nawozów naturalnych. Odory nie stanowią zagrożenia dla zdrowia i życia, ale mogą wpływać ujemnie na stan środowiska, zwłaszcza na obszarach gdzie przebywają ludzie. Odory te mogą być przyczyną dyskomfortu, szczególnie w okresie wiosennym i jesiennym podczas intensywnego nawożenia użytków rolnych. Obecnie trwają prace legislacyjne związane z ustawą o oddziaływaniu zapachowym. Do czasu wejścia w życie tej ustawy nie można jednoznacznie i dokładnie określić oddziaływania odorów.

Po przeprowadzeniu wizji lokalnej i rozpoznaniu zainwestowania terenu można powiedzieć, że stan powietrza na terenie gminy jest dobry.

Od roku 2002, na podstawie wyników pomiarów stężeń zanieczyszczeń w powietrzu prowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, wykonywane są coroczne oceny jakości powietrza atmosferycznego. Celem ocen jest uzyskanie informacji o działaniach, jakie należy podjąć na rzecz poprawy jakości powietrza lub na rzecz utrzymania tej jakości na dotychczasowym, dobrym poziomie. Oceny dokonuje się oddzielnie ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin. Na terenie województwa wielkopolskiego przeprowadzono kolejną roczną ocenę jakości powietrza atmosferycznego dotyczącą roku 2023. Ocena jakości powietrza została wykonana z uwzględnieniem kryterium ochrony zdrowia oraz kryterium ochrony roślin dla układu stref i zmienionych poziomów substancji.

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska strefę stanowi:

- aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy,
- miasto o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy,
- pozostały obszar województwa.

Wyróżnia się następujące klasy:

- klasa A – jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych,

- klasa C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny, poziomy docelowy,
- klasa D1 – jeżeli poziom stężenia ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego,
- klasa D2 – jeżeli poziom stężenia ozonu przekracza poziom celu długoterminowego.

Zaliczenie strefy do określonej klasy zależy od stężeń zanieczyszczeń występujących na jej obszarze i wiąże się z wymaganiami dotyczącymi działań na rzecz poprawy jakości powietrza lub na rzecz utrzymania tej jakości.

Ocena stref w oparciu o kryteria określone dla ochrony roślin - w efekcie oceny przeprowadzonej dla 2023 roku w zakresie dwutlenku siarki i tlenków azotu oraz ozonu strefę wielkopolską zaliczono do klasy A. W dodatkowej klasyfikacji w odniesieniu do poziomu celu długoterminowego strefie przypisano klasę D2 (w tej strefie znajduje się gmina i miasto Dobrzyca).

Pod kątem ochrony zdrowia sklasyfikowano:

- dla poziomu dopuszczalnego dla: dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, ołowiu, benzenu, tlenku węgla oraz poziomu docelowego ozonu, kadmu, arsenu, niklu wszystkie strefy zaliczono do klasy A (a więc i gminę i miasto Dobrzycę),
- jedynie w przypadku poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 wszystkie strefy zaliczono do klasy C (a więc i gminę i miasto Dobrzycę).
- więc i gminę i miasto Dobrzycę).

Dokonując klasyfikacji dodatkowej :

- w przypadku ozonu odnosząc otrzymane wyniki do poziomu długoterminowego wszystkie strefy zaliczono do klasy D2 (a więc i gmina i miasto Dobrzyca),
- w przypadku pyłu PM2,5 dla poziomu dopuszczalnego I Fazy – wszystkie strefy uzyskały klasę A (a więc i gmina i miasto Dobrzyca).

Stężenia pyłu PM10 wykazują wyraźną zmienność sezonową – przekroczenia dotyczą tylko sezonu zimowego (grzewczego).

Zaliczenie strefy do klasy C dla danego zanieczyszczenia oznacza konieczność wyznaczenia obszarów przekroczeń i zakwalifikowanie strefy do opracowania programów ochrony powietrza. Wynik taki nie powinien być utożsamiany ze stanem jakości powietrza na obszarze całej strefy. Klasa C może oznaczać np. lokalny problem związany z daną substancją.

Sejmik Województwa Wielkopolskiego w 2019 r. uchwalił program ochrony powietrza w zakresie ozonu dla strefy wielkopolskiej. Ma on na celu zmniejszenie emisji prekursorów ozonu w samej strefie oraz na terenie miasta Poznania.

Sejmik Województwa Wielkopolskiego przyjął uchwałą program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej. Jest to program naprawczy mający na celu osiągnięcie poziomu docelowego substancji w powietrzu dla benzo(a)pirenu i pyłu PM10 i PM2,5.

3.4.6. Zagrożenia klimatu akustycznego

Zespół zjawisk akustycznych zachodzących w środowisku, które są wywołane hałasem pochodzącym ze źródeł znajdujących się w środowisku, określanych za pomocą odpowiednich wskaźników akustycznych w funkcji częstotliwości, czasu i przestrzeni nazwano „klimatem akustycznym środowiska”. Na klimat akustyczny środowiska wpływa przede wszystkim hałas komunikacyjny, przemysłowy i komunalny (Sadowski, 1999).

Przez teren gminy Dobrzyca nie przebiegają drogi krajowe i wojewódzkie. Największy hałas związany jest z ruchem po drogach powiatowych. Drogi te jednak nie są zbyt obciążone ruchem komunikacyjnym. Oddziaływania te mają charakter przemijający, krótkotrwały i zmienny wynikający z przemieszczania się pojazdów.

Hałas przemysłowy nie stanowi aktualnie istotnego zagrożenia, gdyż nie ma na terenie gminy szczególnie uciążliwych źródeł tego typu hałasu. Hałas może jednak stać się uciążliwym w bezpośrednim sąsiedztwie dużych obiektów przemysłowych w związku z prowadzonymi procesami technologicznymi i użytkowaniem maszyn.

Źródła hałasu na terenie gminy stanowią również turbiny wiatrowe. Hałas emitowany przez turbiny jest nieodłącznym elementem ich pracy, który może wpływać na jakość życia osób zamieszkujących w ich pobliżu. Poziom hałasu może zmieniać się w zależności od warunków atmosferycznych, takich jak prędkość i kierunek wiatru. Przy sprzyjających warunkach hałas może rozprzestrzeniać się na bardzo duże odległości. Takie zagrożenie nie występuje na przedmiotowym terenie, ponieważ najbliższa turbina wiatrowa zlokalizowana jest 773,5 m od granicy opracowania.

Hałas komunalny nie jest zbyt uciążliwy. Jest on związany z bytowaniem ludzi na terenach zurbanizowanych. Na terenie gminy Dobrzyca nie prowadzono badań natężenia hałasu.

3.4.7. Gospodarka odpadami

Gospodarka odpadami na terenie gminy jest uregulowana, prowadzona zgodnie z ustawą o odpadach i regulaminem utrzymania czystości i porządku w gminie. W gminie prowadzi się selektywną zbiórkę odpadów, zorganizowany wywóz przez koncesjonowanych przewoźników do miejsc odzysku i unieszkodliwiania poza teren gminy.

Odpady komunalne zebrane z terenu gminy Dobrzyca przez firmę specjalistyczną wybieraną na podstawie przetargu nieograniczonego na okres jednego roku, trafiają do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów prowadzonej przez Zakład Gospodarki Odpadami Sp. z o. o. – Wielkopolskie Centrum Recyklingu, Witaszyczki 1a, 63-200 Jarocin.

Postępowanie z odpadami na terenie istniejących zakładów prowadzone jest zgodnie z ustawą o odpadach i wszystkich przepisach prawnych związanych z gospodarowaniem odpadami.

3.4.8. Promieniowanie elektromagnetyczne

Zaopatrzenie w energię elektryczną odbywa się liniami średniego napięcia 15 kV ze stacjami transformatorowymi 15/0,4kV oraz liniami niskiego napięcia, głównie napowietrznymi.

Przez teren gminy Dobrzyca przebiega linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 400 kV relacji Kromolice – Ostrów Wlkp. Wzdłuż tej linii należy zachować pasy terenu ochronnego o szerokości 28 m na stronę od rzutu poziomego skrajnego przewodu linii. Linia ta nie przebiega przez teren przedmiotowego planu miejscowego.

W pasach technologicznych obowiązuje w szczególności zakaz sytuowania instalacji fotowoltaicznych, sadzenia roślinności wysokiej i o rozbudowanym systemie korzeniowym, w tym obowiązuje szerokość pasa wycinki podstawowej drzew na trasie linii.

Przez teren opracowania nie przebiega żadna linia elektroenergetyczna.

Linie elektroenergetyczne są źródłem promieniowania elektromagnetycznego. Największe natężenie występuje w miejscu gdzie zwis linii jest największy, najczęściej w środku przęsła, czyli w połowie odległości między sąsiednimi słupami. Pole to szybko maleje przy oddalaniu się od linii. W zasięgu oddziaływania tego pola nie powinny być lokalizowane obiekty budowlane przeznaczone do stałego przebywania ludzi. Tereny położone bezpośrednio pod liniami elektrycznymi i w sąsiedztwie stacji elektroenergetycznych mogą być wykorzystywane w rolnictwie do wszelkiego rodzaju upraw polowych, nie istnieją w tym zakresie żadne ograniczenia. Zaleca się natomiast zachowanie ostrożności przy zbliżaniu się do konstrukcji słupów przy korzystaniu z maszyn służących mechanicznej uprawie roli, a w szczególności pod przewodami linii.

Źródłem promieniowania elektromagnetycznego są także stacje bazowe telefonii komórkowej w Dobrzycy na działkach nr ewid. 1020/11 i 1653/3. Z uwagi na rodzaj obiektów, na których są one montowane (wysokie wieże) promieniowanie wytwarzane przez te urządzenia w większości przypadków występuje w miejscach niedostępnych dla ludzi. Wieże te nie znajdują się na terenie planu.

Zarówno linie elektroenergetyczne jak i stacje telefonii komórkowej nie stwarzają na terenie gminy zagrożenia dla środowiska i dla mieszkańców.

Ponadto źródłem promieniowania elektromagnetycznego są cywilne stacje radiowe CB o mocy ok. 10 W, urządzenia nadawcze, diagnostyczne i inne będące w posiadaniu policji, straży pożarnej, pogotowia i zakładów przemysłowych.

3.4.9. Poważne awarie

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska ilekroć jest mowa o „poważnej awarii – rozumie się przez to zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem”.

Na terenie Miasta i Gminy Dobrzyca nie występują zakłady o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii, a na dzień dzisiejszy nie wnioskowano o taką inwestycję. Ewentualne nowe zakłady o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii muszą być zgodne z przepisami odrębnymi.

3.4.10. Zagrożenie ekstremalnymi suszami

Kłęska suszy jest zaburzeniem atmosferycznym i wiąże się z niedoborem wody w środowisku, którego dotyczy. Istnieją trzy rodzaje suszy w jej cyklu rozwojowym: susza atmosferyczna, glebowa (rolnicza) oraz hydrologiczna. Do suszy atmosferycznej dochodzi, gdy temperatura powietrza jest wysoka, a parowanie z powierzchni Ziemi przy niskiej wilgotności powietrza jest większe od sumy opadów. Pierwotną przyczyną jej powstania jest wyż atmosferyczny, który implikuje napływ suchych i ciepłych mas powietrza. Suszę glebową określa się jako okres, w którym niedobór wody w glebie powoduje spadek jej wilgotności i tym samym zaburza rozwój roślin. Może przynosić za sobą poważne straty w rolnictwie. Występuje przeważnie w okresie od lipca do września. Kiedy na tym etapie suszy dojdzie do obfitych opadów, zasoby wodne szybko nagromadzą się w strefie aeracji. Pogłębiająca się susza glebowa wywołuje suszę hydrologiczną, charakteryzującą się gwałtownym spadkiem poziomu wód podziemnych. W konsekwencji zmniejsza się zasilanie wód w rzekach, jak i wód powierzchniowych. W odróżnieniu od suszy atmosferycznej i rolniczej, susza hydrologiczna jest zjawiskiem przynoszącym długotrwałe i trudne do przywrócenia niedobory wody. Jej oddziaływanie często widoczne jest w następnym sezonie hydrologicznym (Mikulski Z., 1998, Nowicka B., 2005).

Skutkiem susz hydrologicznych jest powstawanie głębokich niżówek na rzekach. Niżówki są to okresowe niskie stany wód powierzchniowych, często płynących, powstałych na skutek znacznego deficytu wody w dorzeczu.

Prognozowana antropogeniczna zmiana klimatu pociąga za sobą wzmożenie ekstremalnych zjawisk pogodowych, także w postaci susz hydrologicznych i niżówek zajmujących głównie obszary nizinne Polski. Wynika to z różnicy pomiędzy ilością opadów atmosferycznych a parowaniem z powierzchni ziemi. Intensywniej zachodzące procesy hydrologiczne przyczynią się do zmiany charakteru opadów – z umiarkowanych na nawałne; ciepłe bezśnieżne zimy w warunkach zmarzniętej gleby nasilą odpływ powierzchniowy, co w efekcie doprowadzi do zaniku wód powierzchniowych i zdolności do ich retencji. Pogłębią się susze glebowe i niżówki wód podziemnych. W perspektywie kilkudziesięciu lat zasoby wodne Polski będą się pomniejszać (Pociask-Karteczka J. i in., 2017). Problem jest bardzo poważny i wymaga podejścia systemowego.

Na terenie objętym planem, jak i całej gminy Dobrzyca istnieje silne zagrożenie suszą rolniczą, hydrologiczną i hydrogeologiczną (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy).

3.4.11. Zagrożenie silnymi wiatrami, wichurami, huraganami

Ekstremalne stany pogodowe stanowią powszechne zagrożenie w naszym kraju. Są to bardzo silne wichury, długotrwałe, intensywne opady deszczu i śniegu, gwałtowne lokalne wyładowania atmosferyczne, silne gradobicia, nagłe ocieplenia klimatyczne, gwałtowne spadki temperatur, oraz coraz częściej trąby powietrzne. Zjawiska te często powodują ogromne straty.

Wymagają zabiegów organizacyjnych i przeznaczenia dużych środków finansowych na likwidację skutków żywiołowych.

Jedną z przyczyn występowania silnych wiatrów na obszarze Polski jest tworzenie się układów niżowych typowych dla cyrkulacji powietrza średnich szerokości geograficznych. Powstają one na tzw. froncie polarnym, gdzie mieszają się masy powietrza polarnego (chłodnego) z ciepłym (zwrotnikowym). Im większa różnica temperatur po obu stronach frontu, tym wiatr jest silniejszy. Oznacza to, że w chłodnej porze roku do silnych wiatrów dochodzi częściej, niż w porze cieplej (Malinowski Sz. i in., 2008).

Trąby powietrzne są bardzo gwałtowne, przynoszą największe zniszczenia. Wir powietrzny jest intensywny, łączy chmurę burzową z powierzchnią ziemi. Wskutek kondensacji pary wodnej wewnątrz powstaje lej o obniżonym ciśnieniu w stosunku do otoczenia (nawet o kilkadziesiąt hPa). Wiatr jest skierowany ku górze, wzdłuż osi wiru po liniach spiralnych i osiąga bardzo wysokie wartości prędkości m/s. W miejscu styku z powierzchnią ziemi można zaobserwować katastrofalną działalność; trąba w zależności od siły niszczy wszystko co napotka na swojej drodze. Im jej droga jest dłuższa, tym bardziej niszczycielska się staje. Intensywność zjawiska określa się na podstawie różnych skali, zależna jest od prędkości wiatru. W Polsce do trąb powietrznych dochodzi coraz częściej, co jest skutkiem ocieplenia się klimatu. To ekstremalne zjawisko pogodowe można dziś sprawnie przewidzieć i przed nim ostrzec ze względu na bardzo dobrze rozwinięte technologie informacyjne.

3.5. Potencjalne zmiany środowiska w przypadku braku realizacji projektu planu zagospodarowania przestrzennego

W przypadku braku realizacji ustaleń planu obowiązywałyby ustalenia dotychczasowego planu, który wyznacza obszar opracowania jako teren rolniczy. Podstawowe przeznaczenie ww. terenu stanowią uprawy polowe, natomiast uzupełniające stanowią podziemne i naziemne sieci i urządzenia infrastruktury technicznej. Ustalenia obowiązującego planu nie uwzględniają zapisów strategicznych dokumentów gminy, gdyż były one opracowane znacznie później niż plan.

Na terenie planu, który obecnie jest użytkowany rolniczo, nadal prowadzona byłaby uprawa rolna. Zachodziłyby zmiany związane z orką oraz uprawą roślin co może przyczynić się do degradacji gleby i zwiększenia ryzyka erozji wodnej i wietrznej. Ponadto stosowanie nawozów sztucznych i środków ochrony roślin może prowadzić do niekontrolowanych spływów powierzchniowych do cieków wodnych, co skutkować może zanieczyszczeniem wód gruntowych i powierzchniowych.

Na analizowanym terenie występują grunty orne III klasy, co świadczy o predyspozycjach do rozwoju rolnictwa. Przeznaczenie terenu na cele nierolnicze wiąże się z możliwością degradacji III klasy gruntu. Oznacza to, że na analizowanym obszarze środowisko przyrodnicze i krajobraz mogłyby ulec zmianom na skutek lokalizacji budynków mieszkalnych, usługowych oraz realizacji zaplanowanych w projekcie ciągów komunikacyjnych. Zmniejszyłyby się

również powierzchnia biologicznie czynna, ponieważ w planie ustalono wskaźnik na poziomie od 30-40% pow. działki budowlanej (w zależności od przeznaczenia terenu).

Według projektu planu, którego dotyczy niniejsza prognoza, obszar ten ma być przeznaczony pod następujące funkcje: tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej lub usług oraz tereny komunikacji drogowej wewnętrznej

Podsumowując, utrzymanie terenu w funkcji rolniczej może sprzyjać ochronie środowiska naturalnego, jednak ogranicza rozwój społeczny i ekonomiczny. Realizacja projektu może przynieść korzyści związane z rozwojem infrastruktury i poprawą warunków życia.

IV. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji ustaleń planu w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Prognoza dotyczy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Dobrzyca położonych w obrębie Miasto Dobrzyca, gdzie nie występują formy ochrony przyrody prawnie ustanowione.

Południowa i południowo-wschodnia część obszaru gminy Dobrzyca położona jest w obszarze chronionego krajobrazu „Dąbrowy Krotoszyńskie Baszków Rochy”, ustanowionym rozporządzeniem Wojewody Kaliskiego nr 6 z dnia 22 stycznia 1993 r. ze względu na unikalne w skali europejskiej walory przyrodnicze – bardzo duże skupienie dębowych lasów z charakterystyczną fitytosocjologią zespołów roślinnych.

W obrębie ww. obszaru chronionego krajobrazu nie jest położony teren objęty planem.

Południowo-wschodnia część gminy Dobrzyca znajduje się w obszarze Natura 2000:

- Obszar specjalnej ochrony ptaków (OSO) „Dąbrowy Krotoszyńskie” PLB 300007,
- Specjalny obszar ochrony siedlisk (SOO) „Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej” PLH 300002.

W obrębie ww. obszarów nie jest położony teren objęty planem.

Zapisy planu uwzględniają obowiązujące przepisy dotyczące ochrony środowiska (*ustawa o ochronie przyrody* – Dz. U. 2023, poz. 1336 ze zm.).

Zagadnienie występowania roślin, zwierząt i grzybów zostało omówione we wcześniejszych rozdziałach Prognozy.

Na terenie planu obowiązuje ochrona gatunkowa roślin, grzybów i zwierząt w przypadku ich występowania (podobnie jak w całym kraju) zgodnie z *ustawą o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2023 r., poz. 1336 ze zm.).

Poważnym problemem ochrony środowiska na terenie gminy jest niedostateczne wyposażenie gminy w systemy kanalizacyjne. Istnienie szamb, czasami nieuszczelnionych i niewłaściwie wykonanych przydomowych oczyszczalni ścieków przyczynia się do zanieczyszczenia wód podziemnych, szczególnie na terenach zbudowanych z utworów

przepuszczalnych. Inny problem związany jest ze stosowaniem w większości tradycyjnych nośników energii w procesach grzewczych przyczyniających się do zanieczyszczenia powietrza, chociaż obserwuje się przechodzenie na inne nośniki energii charakteryzujące się niskimi wskaźnikami emisyjnymi lub źródła alternatywne.

Przeprowadzona analiza uwarunkowań pozwoliła zidentyfikować problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia realizacji ustaleń planu. Są to:

- niska jakość wód podziemnych,
- niskie zasoby eksploatacyjne wód podziemnych,
- wzrost emisji dwutlenku węgla
- możliwość infiltracji zanieczyszczeń do wód podziemnych,
- źródła niskiej emisji położone w sąsiedztwie,
- zanieczyszczenia generowane przez rolnictwo na skutek uprawy ziemi, niewłaściwego nawożenia,
- brak pełnej kontroli nad szczelnością zbiorników bezodpływowych.

V. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego planu zagospodarowania przestrzennego oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania planu

W toku prac nad prognozą przeprowadzono analizy dotyczące problematyki ochrony środowiska z uwzględnieniem szczególnie: ochrony przyrody, powietrza atmosferycznego, ochrony jakości wód powierzchniowych i podziemnych, ochrony przed hałasem, które mogą mieć związek z terenem objętym miejscowym planem.

Projekt planu uwzględnia cele ochrony środowiska zawarte w dokumentach opracowanych na poziomach międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

Najbardziej istotne z punktu widzenia projektu planu cele ochrony środowiska określone w dokumentach wyższych szczebli zestawiono w poniższej tabeli. Pozostałe cele i problemy, zawarte w niniejszych dokumentach, nie dotyczą bezpośrednio obszaru opracowania lub ich problematyka nie jest regulowana zapisami planu.

Polska jest stroną wielu konwencji oraz umów międzynarodowych w zakresie ochrony środowiska. Z ratyfikacji konwencji oraz umów wielostronnych lub też przystąpienia do nich wynikają zobowiązania do podejmowania działań na rzecz realizacji ich postanowień, mające wpływ na politykę państwa w dziedzinie ochrony środowiska oraz pośrednio na kierunki rozwoju gospodarczego kraju. Ich wagę podkreśla fakt nadrzędności prawa międzynarodowego względem aktów prawa wewnętrznego.

Cele polityki UE w dziedzinie środowiska naturalnego zostały określone w art. 191 ust. 1 *Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE)*. Na szczeblu krajowym cele ochrony środowiska ustanawiają strategiczne dokumenty rządowe. *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej* z 1997 r. zawiera zapis mówiący o zrównoważonym rozwoju jako zasadzie, którą winno się kierować Państwo. Zgodnie z *Konstytucją Prawo ochrony środowiska* oraz ustawy

jej pokrewne zobowiązują do kierowania się zasadą zrównoważonego rozwoju na różnych etapach działań: planistycznych, realizacyjnych i zarządzania. Podstawę do prowadzenia polityki ochrony środowiska w kraju, w myśl ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2024 r. poz. 54) stanowi *Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej (PEP2030)*. Główną rolą tego dokumentu jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego państwa. Z kolei, tak aktualne w dzisiejszych czasach, problemy związane ze zmianami klimatycznymi reguluje *Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA 2020)*.

Wszystkie wymienione cele ochrony środowiska zostały uwzględnione zarówno podczas oceny stanu środowiska, wpływu przewidywanego oddziaływania ustaleń projektu planu na środowisko jak i formułowaniu rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływania na środowisko.

Tabela 8. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym a ustalenia projektu planu zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrzyca na terenach części obrębów ewidencyjnych: Fabianów, Galew, Gustawów, Izbiczno, Koźminiec miasto Dobrzyca, Sośnica, Trzebin- II etap

Cele ochrony środowiska	Sposób uwzględnienia w projekcie planu
<p>Konwencja o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego, sporządzona w Ramsarze dnia 2 lutego 1971 r. <i>ochrona i utrzymanie w niezmienionym stanie obszarów określanych jako „wodno-błotne”</i></p> <p>Art. 191 ust.1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) <i>zachowanie, ochrona i poprawa jakości środowiska naturalnego, ostrożne i racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych</i></p> <p>Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej <i>Cel szczegółowy II: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska</i></p>	<p>W zakresie zasad ochrony gruntów, wód powierzchniowych i podziemnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prowadzenie prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej oraz zachowanie wszelkich przepisów i norm w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, – zastosowanie środków technicznych i technologicznych dla zabezpieczenia środowiska gruntowo-wodnego przed zanieczyszczeniami oraz właściwe rozwiązania techniczne gospodarowania wodami zgodnie z przepisami odrębnymi, – zakaz składowania na wolnym powietrzu materiałów mogących przenikać do gleb i wód gruntowych. <p>Wprowadzenie zasad dotyczących zaopatrzenia w wodę:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zaopatrzenie w wodę z istniejącej sieci wodociągowej, zgodnie ze zbilansowanym zapotrzebowaniem. <p>Wprowadzenie zasad w zakresie odprowadzania ścieków:</p> <ul style="list-style-type: none"> – odprowadzenie ścieków bytowych do sieci kanalizacyjnej po jej rozbudowie, – do czasu realizacji ww. sieci lub przypadkach uzasadnionych technicznie i ekonomicznie dopuszcza się odprowadzenie ścieków bytowych do szczelnych zbiorników bezodpływowych (szamb), – odprowadzenie innych ścieków niż bytowe, w tym ścieków przemysłowych, po uprzednim oczyszczeniu zgodnie z przepisami odrębnymi, do sieci kanalizacyjnej po jej rozbudowie, – w zakresie wód opadowych i roztopowych: odprowadzenie wód roztopowych i opadowych na teren własny nieutwardzony zgodnie z przepisami odrębnymi, do dołów chłonnych, do zbiorników retencyjnych lub gromadzenie w zbiornikach na deszczówkę, biorąc pod uwagę spowolnienie tempa spływu do odbiornika i naturalne oczyszczenie, zastosowanie rozwiązań ułatwiających przesiąkanie do gruntu, w sposób niepowodujący zakłóceń stosunków wodnych na gruntach przyległych. Dopuszcza się możliwość odprowadzania wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej, – nakaz stosownego zabezpieczenia środowiska gruntowo-wodnego przed przenikaniem zanieczyszczeń. <p>Wprowadzenie zasad w zakresie różnorodności biologicznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wprowadzenie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej w zależności od sytuacji terenowej,

	<ul style="list-style-type: none"> – pokrycie zielenią powierzchni niezabudowanych i nieutwardzonych, realizacji zwartej zieleni izolacyjnej niskopiennej (w szczególności gatunkami rodzinnymi) oraz stosowanie nowoczesnych rozwiązań technicznych neutralizujących negatywny wpływ na przyległy teren.
<p>Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt, sporządzona w Bonn dnia 23 czerwca 1979 r. <i>ochrona dzikich zwierząt migrujących, stanowiących niezastąpiony element środowiska naturalnego</i></p> <p>Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej <i>Cel szczegółowy II: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska</i></p> <p>Konwencja o różnorodności biologicznej, sporządzona w Rio de Janeiro dnia 09.05.1992 r. <i>ochrona różnorodności biologicznej, zrównoważone użytkowanie jej elementów oraz uczciwy i sprawiedliwy podział korzyści wynikających z wykorzystywania zasobów genetycznych, w tym przez odpowiedni dostęp do zasobów genetycznych i odpowiedni transfer właściwych technologii, z uwzględnieniem wszystkich praw do tych zasobów i technologii, a także odpowiednie finansowanie</i></p> <p>Konwencja o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych, sporządzona w Bernie dnia 19 września 1996 r. <i>zachowanie dzikiej fauny i flory, która odgrywa pierwszorzędą rolę w utrzymaniu równowagi biologicznej, która stanowi naturalne dziedzictwo o wartości przyrodniczej, estetycznej, naukowej, kulturowej, rekreacyjnej, gospodarczej</i></p> <p>Przekształcamy nasz świat: Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030; Rezolucja przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w dniu 25.09.2015</p>	<p>W zakresie zasad ochrony gruntów, wód powierzchniowych i podziemnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prowadzenie prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej oraz zachowanie wszelkich przepisów i norm w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, – zastosowanie środków technicznych i technologicznych dla zabezpieczenia środowiska gruntowo-wodnego przed zanieczyszczeniami oraz właściwe rozwiązania techniczne gospodarowania wodami zgodnie z przepisami odrębnymi, – zakaz składowania na wolnym powietrzu materiałów mogących przenikać do gleb i wód gruntowych. <p>Wprowadzenie zasad dotyczących zaopatrzenia w wodę:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zaopatrzenie w wodę z istniejącej sieci wodociągowej, zgodnie ze zbilansowanym zapotrzebowaniem. <p>Wprowadzenie zasad w zakresie odprowadzania ścieków:</p> <ul style="list-style-type: none"> – odprowadzenie ścieków bytowych do sieci kanalizacyjnej po jej rozbudowie, – do czasu realizacji ww. sieci lub przypadkach uzasadnionych technicznie i ekonomicznie dopuszcza się odprowadzenie ścieków bytowych do szczelnych zbiorników bezodpływowych (szamb), – odprowadzenie innych ścieków niż bytowe, w tym ścieków przemysłowych, po uprzednim oczyszczeniu zgodnie z przepisami odrębnymi, do sieci kanalizacyjnej po jej rozbudowie, – w zakresie wód opadowych i roztopowych: odprowadzenie wód roztopowych i opadowych na teren własny nieutwardzony zgodnie z przepisami odrębnymi, do dołów chłonnych, do zbiorników retencyjnych lub gromadzenie w zbiornikach na deszczówkę, biorąc pod uwagę spowolnienie tempa spływu do odbiornika i naturalne oczyszczenie, zastosowanie rozwiązań ułatwiających przesiąkanie do gruntu, w sposób niepowodujący zakłóceń stosunków wodnych na gruntach przyległych. Dopuszcza się możliwość odprowadzania wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej, – zastosowanie rozwiązań ułatwiających przesiąkanie do gruntu, w sposób niepowodujący zakłóceń stosunków wodnych na gruntach przyległych,

<p><i>Cel. 15. Życie na lądzie – ochrona, przywracanie oraz promowanie i zrównoważone użytkowanie ekosystemów lądowych, zrównoważone gospodarowanie lasami, zwalczanie pustoszenia, powstrzymywanie i odwracanie procesu degradacji gleby oraz powstrzymanie utraty różnorodności biologicznej</i></p> <p>Art. 191 ust.1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) <i>zachowanie, ochrona i poprawa jakości środowiska naturalnego, ostrożne i racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – nakaz stosownego zabezpieczenia środowiska gruntowo-wodnego przed przenikaniem zanieczyszczeń. <p>Wprowadzenie zasad w zakresie różnorodności biologicznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wprowadzenie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej w zależności od sytuacji terenowej, – pokrycie zielenią powierzchni niezabudowanych i nieutwardzonych, realizacji zwartej zieleni izolacyjnej niskopiennej (w szczególności gatunkami rodzimymi) oraz stosowanie nowoczesnych rozwiązań technicznych neutralizujących negatywny wpływ na przyległy teren. <p>W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zastosowanie do celów grzewczych technologii niskoemisyjnych, w oparciu o paliwa charakteryzujące się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi oraz urządzenia do ich spalania charakteryzujące się wysokim stopniem sprawności albo wykorzystanie alternatywnych źródeł energii o maksymalnej mocy zainstalowanej określonej w przepisach odrębnych. <p>Ustalenia w zakresie gospodarki odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> – gromadzenie i zagospodarowanie odpadów komunalnych musi być prowadzone w sposób zgodny z ustawą o odpadach, ustawą prawo ochrony środowiska i gminnym regulaminem utrzymania czystości i porządku w gminie z uwzględnieniem segregacji odpadów, – zagospodarowanie odpadów innych niż komunalne na zasadach określonych w przepisach odrębnych, – sposób gromadzenia odpadów winien zabezpieczać środowisko przed zanieczyszczeniem.
<p>Europejska konwencja krajobrazowa sporządzona we Florencji dnia 20 października 2000 r. <i>promowanie ochrony, gospodarki i planowania krajobrazu oraz organizowanie współpracy europejskiej w tym zakresie, opartej na wymianie doświadczeń, specjalistów i tworzeniu dobrej praktyki krajobrazowej</i></p> <p>Konwencja w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego z 16 listopada 1972 r. <i>Ochrona dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego o wyjątkowej powszechnej wartości, m.in.przez nadawanie międzynarodowego statusu ochrony, poprzez wpisanie na listę dziedzictwa światowego</i></p>	<p>Ustalenia dotyczące zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nakaz stosowania rozwiązań architektonicznych i urbanistycznych tworzących spójną kompozycyjnie całość w stosunku do planowanej zabudowy oraz sytuowania budynków z uwzględnieniem wyznaczonych na rysunku planu nieprzekraczalnych linii zabudowy, – przy projektowaniu zagospodarowania terenu jak i kubatury należy likwidować bariery architektoniczne i techniczne oraz stosować rozwiązania umożliwiające swobodne przemieszczanie się osób ze szczególnymi potrzebami zgodnie z przepisami odrębnymi, – projektowane budowle muszą być zgodne z rozporządzeniem w sprawie przeszkód lotniczych, powierzchni ograniczających przeszkody oraz urządzeń o charakterze niebezpiecznym.

<p>Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej <i>Cel szczegółowy II: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska</i></p>	<p>W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nakaz rozplantowania mas ziemnych, w szczególności odłożonej warstwy humusu, dla ukształtowania terenów zieleni lub ich wywóz zgodnie z obowiązującymi przepisami.
<p>Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, sporządzona w Nowym Jorku dnia 9 maja 1992 r. <i>ustabilizowanie koncentracji gazów cieplarnianych w atmosferze na poziomie, który zapobiegłby niebezpiecznej, antropogenicznej ingerencji w system klimatyczny</i></p> <p>Program działań z Nairobi ws. oddziaływania, wrażliwości i adaptacji do zmian klimatu z 2006 r. przyjęty przez forum Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych ws. zmian klimatu (UNFCCC) <i>Konieczność włączenia się krajów do oceny możliwego wpływu zmian klimatu na różne dziedziny życia i stworzenia strategii ograniczenia tego wpływu poprzez dostosowanie do tych zmian</i></p> <p>Przekształcamy nasz świat: Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030; Rezolucja przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w dniu 25.09.2015 <i>Cel. 13. Działania w dziedzinie klimatu. Podjęcie pilnych działań w celu przeciwdziałania zmianom klimatu i ich skutkom</i></p> <p>Porozumienie paryskie 2015 r. <i>Ogólnosiwiatowy plan działania przeciwdziałający zmianom klimatu dzięki ograniczeniu globalnego ocieplenia do wartości znacznie poniżej 2°C.</i></p> <p>Art. 191 ust.1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) <i>Promowanie na płaszczyźnie międzynarodowej środków zmierzających do rozwiązywania regionalnych lub światowych</i></p>	<p>W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zastosowanie do celów grzewczych technologii niskoemisyjnych, w oparciu o paliwa charakteryzujące się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi oraz urządzenia do ich spalania charakteryzujące się wysokim stopniem sprawności albo wykorzystanie alternatywnych źródeł energii o maksymalnej mocy zainstalowanej określonej w przepisach odrębnych, – zakaz składowania na wolnym powietrzu materiałów powodujących odór oraz materiałów pyłących. <p>Ustalenia w zakresie gospodarki odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> – gromadzenie i zagospodarowanie odpadów komunalnych musi być prowadzone w sposób zgodny z ustawą o odpadach, ustawą prawo ochrony środowiska i gminnym regulaminem utrzymania czystości i porządku w gminie z uwzględnieniem segregacji odpadów, – zagospodarowanie odpadów innych niż komunalne na zasadach określonych w przepisach odrębnych, – sposób gromadzenia odpadów winien zabezpieczać środowisko przed zanieczyszczeniem.

<p><i>problemów środowiska naturalnego, w szczególności zwalczania zmian klimatu</i></p> <p>Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA 2020)</p> <p><i>Cel główny: zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu</i></p> <p>Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej</p> <p><i>Cel szczegółowy III: Środowisko i klimat</i></p> <p><i>Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych</i></p>	
--	--

<p>Przekształcamy nasz świat: Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030; Rezolucja przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w dniu 25.09.2015</p> <p><i>Cel. 3. Dobre zdrowie. Zapewnienie wszystkim ludziom zdrowego życia oraz promowanie dobrobytu (do 20130 r. znacząco obniżyć liczbę zgonów i chorób powodowanych przez niebezpieczne substancje chemiczne oraz zanieczyszczenie i skażenie powietrza, wody i gleby</i></p> <p>Art. 191 ust.1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) <i>Ochrona zdrowia człowieka</i></p> <p>Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej <i>Cel szczegółowy I: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego</i></p>	<p>Dopuszcza się lokalizację przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych.</p> <p>W zakresie zasad ochrony gruntów, wód powierzchniowych i podziemnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prowadzenie prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej oraz zachowanie wszelkich przepisów i norm w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, – zastosowanie środków technicznych i technologicznych dla zabezpieczenia środowiska gruntowo-wodnego przed zanieczyszczeniami oraz właściwe rozwiązania techniczne gospodarowania wodami zgodnie z przepisami odrębnymi, – zakaz składowania na wolnym powietrzu materiałów mogących przenikać do gleb i wód gruntowych. <p>Wprowadzenie zasad dotyczących zaopatrzenia w wodę:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zaopatrzenie w wodę z istniejącej sieci wodociągowej, zgodnie ze zbilansowanym zapotrzebowaniem. <p>Wprowadzenie zasad w zakresie odprowadzania ścieków:</p> <ul style="list-style-type: none"> – odprowadzenie ścieków bytowych do sieci kanalizacyjnej po jej rozbudowie, – do czasu realizacji ww. sieci lub przypadkach uzasadnionych technicznie i ekonomicznie dopuszcza się odprowadzenie ścieków bytowych do szczelnych zbiorników bezodpływowych (szamb), – odprowadzenie innych ścieków niż bytowe, w tym ścieków przemysłowych, po uprzednim oczyszczeniu zgodnie z przepisami odrębnymi, do sieci kanalizacyjnej po jej rozbudowie, – w zakresie wód opadowych i roztopowych: odprowadzenie wód roztopowych i opadowych na teren własny nieutwardzony zgodnie z przepisami odrębnymi, do dołów chłonnych, do zbiorników retencyjnych lub gromadzenie w zbiornikach na deszczówkę, biorąc pod uwagę spowolnienie tempa spływu do odbiornika i naturalne oczyszczenie, zastosowanie rozwiązań ułatwiających przesiąkanie do gruntu, w sposób niepowodujący zakłóceń stosunków wodnych na gruntach przyległych. Dopuszcza się możliwość odprowadzania wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej, – nakaz stosownego zabezpieczenia środowiska gruntowo-wodnego przed przenikaniem zanieczyszczeń. <p>Wprowadzenie zasad w zakresie różnorodności biologicznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wprowadzenie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej w zależności od sytuacji terenowej, – pokrycie zielenią powierzchni niezabudowanych i nieutwardzonych, realizacji zwartej zieleni izolacyjnej niskopiennej (w szczególności gatunkami rodzimymi) oraz
---	---

	<p>stosowanie nowoczesnych rozwiązań technicznych neutralizujących negatywny wpływ na przyległy teren.</p> <p>W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zastosowanie do celów grzewczych technologii niskoemisyjnych, w oparciu o paliwa charakteryzujące się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi oraz urządzenia do ich spalania charakteryzujące się wysokim stopniem sprawności albo wykorzystanie alternatywnych źródeł energii o maksymalnej mocy zainstalowanej określonej w przepisach odrębnych, – zakaz składowania na wolnym powietrzu materiałów powodujących odór oraz materiałów pyłących. <p>Ustalenia w zakresie gospodarki odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> – gromadzenie i zagospodarowanie odpadów komunalnych musi być prowadzone w sposób zgodny z ustawą o odpadach, ustawą prawo ochrony środowiska i gminnym regulaminem utrzymania czystości i porządku w gminie z uwzględnieniem segregacji odpadów, – zagospodarowanie odpadów innych niż komunalne na zasadach określonych w przepisach odrębnych, – sposób gromadzenia odpadów winien zabezpieczać środowisko przed zanieczyszczeniem.
--	---

<p>Przekształcamy nasz świat: Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030; Rezolucja przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w dniu 25.09.2015</p> <p><i>Cel. 6. Czysta woda i warunki sanitarne. Zapewnienie wszystkim ludziom dostępu do wody i warunków sanitarnych poprzez zrównoważoną gospodarkę zasobami wodnymi</i></p> <p>Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej <i>Cel szczegółowy I: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego</i></p>	<p>W zakresie zasad ochrony gruntów, wód powierzchniowych i podziemnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prowadzenie prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej oraz zachowanie wszelkich przepisów i norm w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, – zastosowanie środków technicznych i technologicznych dla zabezpieczenia środowiska gruntowo-wodnego przed zanieczyszczeniami oraz właściwe rozwiązania techniczne gospodarowania wodami zgodnie z przepisami odrębnymi, – zakaz składowania na wolnym powietrzu materiałów mogących przenikać do gleb i wód gruntowych, <p>Wprowadzenie zasad dotyczących zaopatrzenia w wodę:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zaopatrzenie w wodę z istniejącej sieci wodociągowej, zgodnie ze zbilansowanym zapotrzebowaniem. <p>Wprowadzenie zasad w zakresie odprowadzania ścieków:</p> <ul style="list-style-type: none"> – odprowadzenie ścieków bytowych do sieci kanalizacyjnej po jej rozbudowie – do czasu realizacji ww. sieci lub przypadkach uzasadnionych technicznie i ekonomicznie dopuszcza się odprowadzenie ścieków bytowych do szczelnych zbiorników bezodpływowych (szamb), – odprowadzenie innych ścieków niż bytowe, w tym ścieków przemysłowych, po uprzednim oczyszczeniu zgodnie z przepisami odrębnymi, do sieci kanalizacyjnej po jej rozbudowie, – w zakresie wód opadowych i roztopowych: odprowadzenie wód roztopowych i opadowych na teren własny nieutwardzony zgodnie z przepisami odrębnymi, do dołów chłonnych, do zbiorników retencyjnych lub gromadzenie w zbiornikach na deszczówkę, biorąc pod uwagę spowolnienie tempa spływu do odbiornika i naturalne oczyszczenie, zastosowanie rozwiązań ułatwiających przesiąkanie do gruntu, w sposób niepowodujący zakłóceń stosunków wodnych na gruntach przyległych. Dopuszcza się możliwość odprowadzania wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej, – nakaz stosownego zabezpieczenia środowiska gruntowo-wodnego przed przenikaniem zanieczyszczeń. <p>Wprowadzenie zasad w zakresie różnorodności biologicznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wprowadzenie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej w zależności od sytuacji terenowej, – pokrycie zielenią powierzchni niezabudowanych i nieutwardzonych, realizacji zwartej zieleni izolacyjnej niskopiennej (w szczególności gatunkami rodzimymi) oraz stosowanie nowoczesnych rozwiązań technicznych neutralizujących negatywny wpływ na przyległy teren,
--	--

	<p>W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zastosowanie do celów grzewczych technologii niskoemisyjnych, w oparciu o paliwa charakteryzujące się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi oraz urządzenia do ich spalania charakteryzujące się wysokim stopniem sprawności albo wykorzystanie alternatywnych źródeł energii o maksymalnej mocy zainstalowanej określonej w przepisach odrębnych, – zakaz składowania na wolnym powietrzu materiałów powodujących odór oraz materiałów pyłących. <p>Ustalenia w zakresie gospodarki odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> – gromadzenie i zagospodarowanie odpadów komunalnych musi być prowadzone w sposób zgodny z ustawą o odpadach, ustawą prawo ochrony środowiska i gminnym regulaminem utrzymania czystości i porządku w gminie z uwzględnieniem segregacji odpadów, – zagospodarowanie odpadów innych niż komunalne na zasadach określonych w przepisach odrębnych, – sposób gromadzenia odpadów winien zabezpieczać środowisko przed zanieczyszczeniem.
--	--

<p>Konwencja o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska sporządzona w Aarhus dnia 25 czerwca 1998 r.¹</p> <p><i>ochrona prawa każdej osoby, z obecnego oraz przyszłych pokoleń, do życia, w środowisku odpowiednim dla jej zdrowia i pomyślności, każda ze Stron zagwarantuje, w sprawach dotyczących środowiska, uprawnienia do dostępu do informacji, udziału społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępu do wymiaru sprawiedliwości zgodnie z postanowieniami niniejszej konwencji</i> (umowa wspólnotowa)</p>	<p>Wprowadzenie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego wymienionych w planie umożliwi społeczeństwu życie w środowisku odpowiednim dla jego zdrowia. Wyłożenie do publicznego wglądu projektu planu wraz z prognozą umożliwi społeczeństwu zapoznanie się z możliwymi skutkami oddziaływania na środowisko tego projektu.</p>
<p>Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020, z perspektywą do roku 2030 (SPA 2020) Ministerstwo Środowiska 2013</p> <p><i>Cel 1: Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska</i> <i>Kierunek działań: dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu</i></p> <p>Założenia do Programu przeciwdziałania niedoborowi wody na lata 2022–2027 z perspektywą do roku 2030 (PPNW) Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej 2019</p>	<p>W zakresie zasad ochrony gruntów, wód powierzchniowych i podziemnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prowadzenie prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej oraz zachowanie wszelkich przepisów i norm w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, – zastosowanie środków technicznych i technologicznych dla zabezpieczenia środowiska gruntowo-wodnego przed zanieczyszczeniami oraz właściwe rozwiązania techniczne gospodarowania wodami zgodnie z przepisami odrębnymi, – zakaz składowania na wolnym powietrzu materiałów mogących przenikać do gleb i wód gruntowych. <p>Wprowadzenie zasad w zakresie odprowadzania ścieków:</p> <ul style="list-style-type: none"> – odprowadzenie ścieków bytowych do sieci kanalizacyjnej po jej rozbudowie,

¹ dostęp do informacji oraz udział społeczeństwa zapewnia procedura strategicznej oceny na środowisko (część stanowi niniejsza Prognoza), której poddany zostanie projekt mpzp

	<ul style="list-style-type: none"> – do czasu realizacji ww. sieci lub przypadkach uzasadnionych technicznie i ekonomicznie dopuszcza się odprowadzenie ścieków bytowych do szczelnych zbiorników bezodpływowych (szamb), – odprowadzenie innych ścieków niż bytowe, w tym ścieków przemysłowych, po uprzednim oczyszczeniu zgodnie z przepisami odrębnymi, do sieci kanalizacyjnej po jej rozbudowie, – w zakresie wód opadowych i roztopowych: odprowadzenie wód roztopowych i opadowych na teren własny nieutwardzony zgodnie z przepisami odrębnymi, do dołów chłonnych, do zbiorników retencyjnych lub gromadzenie w zbiornikach na deszczówkę, biorąc pod uwagę spowolnienie tempa spływu do odbiornika i naturalne oczyszczenie, zastosowanie rozwiązań ułatwiających przesiąkanie do gruntu, w sposób niepowodujący zakłóceń stosunków wodnych na gruntach przyległych. Dopuszcza się możliwość odprowadzania wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej, – nakaz stosownego zabezpieczenia środowiska gruntowo-wodnego przed przenikaniem zanieczyszczeń.
--	---

Zapisy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrzyca na terenach części obrębów ewidencyjnych: Fabianów, Galew, Gustawów, Izbiczno, Koźminiec, miasto Dobrzyca, Sośnica, Trzebin – etap II przeanalizowano także pod kątem celów ochrony środowiska zapisanych również w dokumentach na szczeblu regionalnym.

Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 r. Wielkopolska 2030.

W projekcie ustaleń miejscowego planu uwzględniono również obszary interwencji poszczególnych celów projektu Strategii powiązane z celami operacyjnymi.

W celu operacyjnym 3.2. Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski zapisano:

- Zwiększanie i ochrona zasobów wód oraz poprawa ich jakości
- Poprawa jakości powietrza
- Poprawa funkcjonowania gospodarki odpadami
- Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu, w tym zasobów leśnych oraz zapewnienie trwałości i ciągłości systemu przyrodniczego
- Poprawa przyrodniczych warunków dla rolnictwa
- Kształtowanie świadomości i postaw ekologicznych społeczeństwa, wzmacnianie bezpieczeństwa ekologicznego i środowiskowego.

W celu operacyjnym 3.3. Zwiększenie bezpieczeństwa i efektywności energetycznej zapisano m. in. Zwiększanie wykorzystania alternatywnych źródeł energii, w tym OZE i wodoru.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego

Głównymi celami, które zostały uwzględnione w projekcie ustaleń planu są:

- **poprawa ładu przestrzennego**, w którym poszczególne elementy przestrzeni tworzą harmonijną całość poprzez uwzględnienie w uporządkowanych relacjach wszelkich uwarunkowań i wymagań funkcjonalnych, społeczno-gospodarczych, środowiskowych, kulturowych oraz kompozycyjno-estetycznych *uwzględniona w zapisach dotyczących zasad ochrony środowiska*,
- **zrównoważony rozwój**, w którym następuje proces integrowania działań gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, uwzględniony szczególnie w zapisach *dotyczących zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, ustaleń zawierających parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu prowadzące do zrównoważonego rozwoju gminy przy zachowaniu trwałości podstawowych procesów przyrodniczych*.

Jednym z najważniejszych celów ochrony przyrody i krajobrazu Wielkopolski zapisanym w Planie województwa i uwzględnionym w projekcie planu jest uwzględnienie powiązań przyrodniczych i spójności przestrzennej korytarzy ekologicznych stanowiących drogi migracji, rozprzestrzeniania i wymiany genetycznej organizmów żywych oraz wpływających na zmniejszenie negatywnych skutków izolacji obszarów cennych przyrodniczo.

W planie wojewódzkim zapisano również zwiększanie skali sztucznej retencji zarówno małej poprawiającej zaopatrzenie rolnictwa w wodę jak i dużej na ciekach wodnych.

Na szczeblu lokalnym projekt planu wykazuje zgodność z innymi dokumentami gminnymi, takimi jak np. *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrzyca, Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dobrzyca na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026, a także z Regulaminem utrzymania czystości i porządku w gminie*.

Wszystkie wymienione cele ochrony środowiska zostały uwzględnione zarówno podczas oceny stanu środowiska, wpływu przewidywanego oddziaływania ustaleń planu na środowisko jak i formułowaniu rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływania na środowisko.

VI. Ogólna charakterystyka ustaleń zawartych w projekcie planu zagospodarowania przestrzennego

Projekt planu obejmuje teren położony w gminie Dobrzyca, obrębie miasto Dobrzyca, w granicach działek 1029/16 oraz 1029/17.

Na obszarze objętym planem ustalono następujące przeznaczenie terenów:

- 1) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oznaczone na rysunkach planu symbolem MN;

- 2) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej oznaczone na rysunkach planu symbolem MNW;
- 3) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej lub usług oznaczone na rysunkach planu symbolem MNW-U;
- 4) tereny komunikacji drogowej wewnętrznej oznaczonych na rysunkach planu symbolem KR;

Ilekroć w planie jest mowa o:

- **uciaźliwości dla środowiska** – należy przez to rozumieć zjawiska fizyczne lub stany powodujące przekroczenie standardów jakości środowiska określonych w obowiązujących przepisach odrębnych, z wyjątkiem inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej;
- **nieuciaźliwej działalności gospodarczej** – należy przez to rozumieć działalność, której oddziaływanie nie powoduje przekroczenia standardów jakości środowiska określonych w przepisach odrębnych;

W zakresie zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego w planie dopuszcza się stosowanie naczółków, lukarn, okien dachowych, zadaszeń drzwi wejściowych o dowolnych spadkach połąci dachu. Należy likwidować bariery architektoniczne i techniczne oraz stosować rozwiązania umożliwiające swobodne przemieszczanie się osób ze szczególnymi potrzebami.

W planie sformułowano następujące **zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego**:

- 1) dopuszcza się lokalizację przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych;
- 2) ustala się nakaz:
  - a) zastosowania do celów grzewczych technologii niskoemisyjnych, w oparciu o paliwa charakteryzujące się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi oraz urządzenia do ich spalania charakteryzujące się wysokim stopniem sprawności albo wykorzystanie alternatywnych źródeł energii o maksymalnej mocy zainstalowanej określonej w przepisach odrębnych,
  - b) rozplantowania mas ziemnych, w szczególności odłożonej warstwy humusu, dla ukształtowania terenów zieleni lub ich wywóz zgodnie z obowiązującymi przepisami,
  - c) prowadzenia prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej oraz zachowanie wszelkich przepisów i norm w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych,
  - d) zastosowania środków technicznych i technologicznych dla zabezpieczenia środowiska gruntowo-wodnego przed zanieczyszczeniami oraz właściwe rozwiązania techniczne gospodarowania wodami zgodnie z przepisami odrębnymi,
  - e) zapewnienia standardów akustycznych dla terenów podlegających ochronie akustycznej:
    - dla terenów: MN, MNW – jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej zgodnie z przepisami odrębnymi,
    - dla terenów: MNW-U – jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych zgodnie z przepisami odrębnymi,

- f) w przypadku wystąpienia przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu, zastosowania środków technicznych i technologicznych, które zapewnią obniżenie poziomu hałasu do poziomów dopuszczalnych,
  - g) obowiązuje pokrycie zielenią powierzchni niezabudowanych i nieutwardzonych w szczególności gatunkami rodzimymi, realizacja zwartej zieleni izolacyjnej niskopiennej oraz stosowanie nowoczesnych rozwiązań technicznych neutralizujących negatywny wpływ na przyległy teren,
  - h) w zakresie ochrony przed polem elektromagnetycznym związanym z obiektami elektroenergetycznymi i telekomunikacyjnymi obowiązują zasady dotyczące lokalizacji, budowy i eksploatacji urządzeń infrastruktury określone w przepisach odrębnych;
  - i) w zakresie gospodarki odpadami:
    - gromadzenie i zagospodarowanie odpadów komunalnych, musi być prowadzone w sposób zgodny z ustawą o odpadach, ustawą prawo ochrony środowiska i gminnym regulaminem utrzymania czystości i porządku w gminie z uwzględnieniem segregacji odpadów,
    - zagospodarowanie odpadów innych niż komunalne na zasadach określonych w przepisach odrębnych,
    - sposób gromadzenia odpadów winien zabezpieczać środowisko przed zanieczyszczeniem;
- 3) ustala się zakaz:
- a) lokalizacji obiektów i budynków tymczasowych,
  - b) składowania na wolnym powietrzu materiałów mogących przenikać do gleb i wód gruntowych, powodujących odór oraz materiałów pyłących.

Nie ustalono wymagań wynikających z **potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych**, jak również zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej.

Do **istotnych środowiskowo** zapisów planu należą także:

- wprowadzenie funkcjonalnego systemu obsługi komunikacyjnej terenu powiązanego z systemem zewnętrznym (w tym dojazdów, zjazdów z dróg publicznych, służebności gruntowych, dojeżdż, miejsc postojowych),
- ustala się nieprzekraczalne linie zabudowy,
- ustala się maksymalny wskaźnik zabudowy:
  - dla 1MN, 2MN, 3MN, 4MN, MNW - 50% powierzchni działki budowlanej,
  - dla 1MNW-U, 2MNW-U- 60% powierzchni działki budowlanej.
- ustala się minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej:
  - dla 1MN, 2MN, 3MN, 4MN, MNW - 40% powierzchni działki budowlanej,
  - dla 1MNW-U, 2MNW-U- 30% powierzchni działki budowlanej.

Obszar objęty planem nie znajduje się w granicach krajobrazów priorytetowych, ani w ich sąsiedztwie, nie jest objęty propozycją form ochrony w związku z czym w odniesieniu do krajobrazów priorytetowych nie podejmuje się ustaleń.

W odniesieniu do lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej zakazuje się ich lokalizacji. Ustalono lokalizację projektowanej zabudowy zgodnie z ustawą o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych.

Przyjęto, że teren opracowania docelowo należy wyposażyć w sieci infrastruktury technicznej powiązanych z istniejącym systemem miejskim oraz podłączenia do niej terenów zabudowanych w zakresie sieci wodociągowej, sieci kanalizacji sanitarnej, sieci kanalizacji deszczowej, sieci energetycznej oraz sieci gazowej, podziemnej w zależności od potrzeb.

W zakresie wyposażenia obszaru planu w infrastrukturę techniczną projekt planu zakłada realizację podstawowych ustaleń dotyczących:

- zaopatrzenia w wodę – z istniejącej sieci wodociągowej, zgodnie ze zbilansowanym zapotrzebowaniem,
- w zakresie ścieków obowiązuje:
  - odprowadzenie ścieków bytowych do sieci kanalizacyjnej po jej rozbudowie,
  - do czasu realizacji ww. sieci lub przypadkach uzasadnionych technicznie i ekonomicznie dopuszcza się odprowadzenie ścieków bytowych do szczelnych zbiorników bezodpływowych (szamb), zgodnie z przepisami odrębnymi,
  - odprowadzenie innych ścieków niż bytowe, w tym ścieków przemysłowych, po uprzednim oczyszczeniu zgodnie z przepisami odrębnymi, do sieci kanalizacyjnej po jej rozbudowie,
- w zakresie wód opadowych i roztopowych:
  - odprowadzenie wód roztopowych i opadowych na teren własny nieutwardzony zgodnie z przepisami odrębnymi, do dołów chłonnych, do zbiorników retencyjnych lub gromadzenie w zbiornikach na deszczówkę, biorąc pod uwagę spowolnienie tempa spływu do odbiornika i naturalne oczyszczenie, zastosowanie rozwiązań ułatwiających przesiąkanie do gruntu, w sposób niepowodujący zakłóceń stosunków wodnych na gruntach przyległych. Dopuszcza się możliwość odprowadzania wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej;
  - nakaz stosownego zabezpieczenia środowiska gruntowo-wodnego przed przenikaniem zanieczyszczeń.
- zaopatrzenie w energię elektryczną:
  - z istniejącej sieci elektroenergetycznej po jej rozbudowie,
  - w przypadku wystąpienia zwiększonego zapotrzebowania na energię elektryczną dopuszcza się budowę sieci zasilających średniego i niskiego napięcia odpowiednio do zbilansowanych potrzeb,
  - obowiązuje nakaz zachowania odległości wymaganych przepisami prawa oraz ustaleniami niniejszej uchwały, od sieci elektroenergetycznych i stacji transformatorowych,
  - odbiór energii elektrycznej poprzez system elektroenergetyczny, zgodnie z przepisami odrębnymi
- zaopatrzenie w gaz:

- siecią gazową, odpowiednio do zapotrzebowania, z istniejącej poza obszarem objętym planem sieci gazowej po jej rozbudowie. Obowiązuje nakaz zachowania odległości, wymaganych przepisami odrębnymi od projektowanych sieci i urządzeń gazowych.
- sieć telekomunikacyjna:
  - poprzez podłączenie do dostępnych sieci, dopuszcza się rozbudowę istniejących sieci zgodnie z przepisami odrębnymi,
  - w zakresie opcjonalnego rozwoju sieci telekomunikacyjnej należy wykorzystać najnowsze technologie systemów telekomunikacyjnych przewodowych i bezprzewodowych stosownie do zapotrzebowania.

Przy projektowaniu inwestycji, nakazano unikania kolizji z istniejącymi elementami infrastruktury technicznej, a w przypadku nieuniknionej kolizji projektowanego zagospodarowania z tymi elementami, przeniesienie lub odpowiednie zmodyfikowanie, przy uwzględnieniu uwarunkowań wynikających z przepisów odrębnych. Obowiązuje nakaz takiego sposobu zagospodarowania terenu, aby umożliwić odpowiednim służbom dostęp do sieci i urządzeń infrastruktury technicznej.

VII. Przewidywane znaczące oddziaływanie ustaleń projektu planu, w tym oddziaływań bezpośrednich, pośrednich, wtórnych, skumulowanych, krótkoterminowych, średnioterminowych i długoterminowych, stałych i chwilowych oraz pozytywnych i negatywnych na obszary cenne przyrodniczo objęte ochroną prawną, w tym na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz na integralność tego obszaru, a także na środowisko

7.1. Ocena wpływu proponowanych rozwiązań zawartych w planie na obszary cenne przyrodniczo objęte ochroną prawną, w tym na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz na integralność tego obszaru

Teren objęty planem położony jest w całości poza obszarami chronionymi prawem ustalonymi na mocy *ustawy o ochronie przyrody* (Dz.U. z 2023, poz. 1336 ze zm.) tj. poza obszarem chronionego krajobrazu „Dąbrowy Krotoszyńskie Baszków-Rochy” i poza obszarami Natura 2000: :

- Obszar specjalnej ochrony ptaków (OSO) „Dąbrowy Krotoszyńskie” PLB 300007,
- Specjalny obszar ochrony siedlisk (SOO) „Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej” PLH 300002.

Na terenie objętym planem nie ma rezerwatów przyrody, użytków ekologicznych, stanowisk dokumentacyjnych.

Zgodnie z *ustawą o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2023 r., poz. 1336 ze zm.), na obszarze opracowania, tak jak w całej Polsce, obowiązuje ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów. Na podstawie zebranych informacji literaturowych i danych źródłowych dla potrzeb opracowania ekofizjografii i prognozy, stwierdza się, że na obszarze opracowania planu nie

udokumentowano występowania żadnych stanowisk chronionych gatunków roślin, grzybów wyszczególnionych w *Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin* (Dz. U. 2014 poz.1409) i w *Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów* (Dz. U. 2014r., poz.1408).

Na obszarze opracowania planu obowiązuje ochrona gatunkowa zwierząt w rozumieniu art. 6 ustawy *o ochronie przyrody* i *Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt* (Dz. U. z 2022 r., poz. 2380). Na terenie gminy Dobrzyca występują głównie gatunki pospolite (w tym chronione) omówione we wcześniejszych rozdziałach prognozy.

Zgodnie z *ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1112), znaczące negatywne oddziaływanie na obszar Natura 2000 jest to oddziaływanie na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności działania mogące:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000;
- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000;
- pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Biorąc pod uwagę ustalenia planu i duże oddalenie, a także przedmiot ochrony, można stwierdzić, że ustalenia planu nie będą wpływać negatywnie na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz na integralność tych obszarów. Nie nastąpi pogorszenie stanu siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszary Natura 2000; nie będzie negatywnego wpływu na gatunki, dla których ochrony zostały wyznaczone obszary Natura 2000.

Planowane zagospodarowanie terenu nie będzie także wpływać negatywnie na obszar chronionego krajobrazu, gdyż nie narusza jego ustaleń zawartych w rozporządzeniu o jego utworzeniu i w *ustawie o ochronie przyrody* (Dz. U. 2023, poz. 1336 ze zm.).

7.2. Ocena wpływu przewidywanych znaczących oddziaływań ustaleń projektu planu na poszczególne komponenty środowiska

Proponowany nowy sposób zagospodarowania na obszarze objętym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego zmienia dotychczasową strukturę przestrzenną. Każda realizacja ustaleń planu miejscowego wywoła określone skutki w środowisku i krajobrazie w zależności od rodzaju, skali i charakteru zmian. Oddziaływania na środowisko mogą mieć charakter: bezpośredni, pośredni (przeniesiony w przestrzeni lub czasie), wtórny, skumulowany, krótko-, średnio-, bądź długoterminowy, stały, a także chwilowy, co oznacza odwracalny, częściowo odwracalny i nieodwracalny.

Z punktu widzenia projektowanego dokumentu oddziaływanie na środowisko odbywać się będzie na etapie inwestycyjnym, jak i eksploatacyjnym na poniżej wymienione i omówione komponenty środowiska.

7.2.1. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, świat roślin i zwierząt

Pojęcie różnorodność biologiczna oznacza bogactwo elementów na poszczególnych poziomach organizacji przyrody oraz częstość ich występowania. Dzieli się na:

- różnorodność gatunkową - bogactwo roślin i zwierząt,
- różnorodność genetyczną (wewnątrzgatunkową),
- różnorodność ekosystemów – bogactwo siedlisk warunkujących bogactwo ekosystemów.

Teren objęty planem charakteryzuje się niską bioróżnorodnością. Jest to obszar sąsiadujący od strony zachodniej z terenami zabudowanymi. Stanowi pola uprawne. Aktualne zagospodarowanie poszczególnych terenów zostało opisane we wstępnej części prognozy. Występowanie fauny zostało omówione we wcześniejszych rozdziałach prognozy.

Teren objęty planem położony jest poza obszarami objętymi ochroną prawną na podstawie ustawy o ochronie przyrody. Planowane zagospodarowanie tego terenu, przy uwzględnieniu zapisów planu, nie będzie zatem miało wpływu na te obszary chronione.

Wprowadzenie nowych zapisów do istniejących funkcji i nowych funkcji nie będzie miało dużego wpływu na świat roślin, zwierząt i różnorodność biologiczną. Pozytywny wpływ na środowisko będzie się wiązał z utrzymaniem powierzchni biologicznie czynnej, która powinna być pokryta zielenią, na poziomie:

- 1MN, 2MN, 3MN, 4MN, MNW - 40% powierzchni działki budowlanej,
- 1MNW-U, 2MNW-U- 30% powierzchni działki budowlanej.

W planie wprowadza się obowiązek pokrycia zielenią powierzchni niezabudowanych i nieutwardzonych, w szczególności gatunkami rodzimymi, realizacja zwartej zieleni izolacyjnej niskopiennej oraz stosowanie nowoczesnych rozwiązań technicznych neutralizujących negatywny wpływ na przyległy teren. Gatunki rodzime to np. dąb, buk, brzoza, czeremcha, jarząb, jesion, olsza, głóg, klon, lipa, wierzba, wiaź, sosna, świerk, jodła, modrzew. Wprowadzanie bowiem do środowiska przyrodniczego i przemieszczanie w nim gatunków obcych, jest co do zasady zakazane. Każdy gatunek obcy może w przyszłości stać się gatunkiem zagrażającym rodzimej bioróżnorodności. W odniesieniu do drzew status inwazyjnych zyskały w ostatnich dziesięcioleciach np. jesion pensylwański, dąb czerwony, a regionalnie i lokalnie także bożodrzew gruczołowaty, wiaźowiec zachodni czy orzech włoski.

Planowana zabudowa również nie wpłynie negatywnie na siedliska przyrodnicze oraz gatunki roślin, grzybów objętych ochroną, gdyż takie nie występują na tym terenie. Na obszarze opracowania brak jest miejsc lęgowych chronionych gatunków ptaków. Występują natomiast gatunki pospolite: wróble, sójki, kawki, dzięcioły, szpaki, które mogą występować na całym obszarze znajdując schronienie na krzewach i w koronach drzew. Większość występujących gatunków pospolitych podlega ochronie.

Wprowadzenie nowych terenów zabudowy uniemożliwia dotychczasowe funkcjonowanie gatunków zwierząt i roślin, przekształcając ich siedliska i zmuszając do migracji występujących tam gatunków. Z lokalnym bezpośrednim zubożeniem lub zlikwidowaniem istniejącej roślinności spotykamy się w miejscu powstania nowych obiektów na terenach dotychczas niezabudowanych i nieuzbrojonych. Naturalne zbiorowiska roślinne zastępowane będą roślinnością synantropijną, ruderalną a także ogrodową i parkową. Oddziaływaniem pośrednim w odniesieniu do siedlisk flory i fauny na terenach zielonych (biologicznie czynnych) bezpośrednio przyległych do powierzchni nieprzepuszczalnych może być podsuszenie gruntów. Realizacja ustaleń planu miejscowego może wpłynąć w sposób bezpośredni i stały na warunki bytowania drobnej zwierzyny. Pojawienie się zabudowy na terenach rolnych może zakłócić dotychczasowe bytowanie zwierząt, które mają w nich swoje siedliska. Wprowadzenie bariery, jaką stanowić będzie zabudowa wraz z ogrodzeniami, może przerwać istniejące obecnie w otwartej przestrzeni ciągi migracyjne zwierząt. W przypadku realizacji konkretnych inwestycji należy przeprowadzić inwentaryzację, m. in. pod kątem gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną gatunkową w związku z obowiązującym zakazem niszczenia ich siedlisk i ostoi. W trakcie prac budowlanych może wystąpić zjawisko płoszenia zwierząt. W związku z potencjalnie negatywnym oddziaływaniem na gatunki zwierząt i roślin powinno zastosować się działania minimalizujące negatywne oddziaływanie. Przede wszystkim należy zachować istniejące drzewostany, wprowadzając w razie potrzeby nasadzenia kompensacyjne. W celu ograniczenia hałasu w pobliżu obszarów siedliskowych warto zastosować bariery akustyczne. Istotne jest również wprowadzenie systemów retencji wód, aby utrzymać odpowiednią wilgotność gruntów. Na terenach zielonych zaleca się nasadzenie roślin rodzimych, które wspierają lokalną bioróżnorodność.

Zieleń towarzysząca nowym inwestycjom w ramach powierzchni biologicznie czynnej pełnić będzie funkcje ekologiczne i estetyczne. Wprowadzenie nowych zbiorowisk roślinnych wpłynie na wzbogacenie biocenotyczne terenu i wytworzenie się nisz ekologicznych dla fauny, zwłaszcza ptaków i owadów. Powierzchnia biologicznie czynna pełnić będzie rolę „okien hydrologicznych” umożliwiających infiltrację wód opadowych. Zieleń wzbogaci także walory krajobrazowe, wpłynie pozytywnie na strukturę gleby, poprawi mikroklimat i będzie przeciwdziałać hałasowi. Będą to oddziaływania pozytywne bezpośrednie i pośrednie, długoterminowe i stałe na środowisko.

Niezależnie od powyższych rozważań, zgodnie z *ustawą o ochronie przyrody* (Dz.U. z 2023, poz. 1336 ze zm.) na obszarze opracowania, tak jak w całej Polsce, obowiązuje ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Według „Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA 2020) postępujące ocieplenie klimatu przyczyniać się będzie do obniżania się poziomu wód gruntowych, a to z kolei przyczyniać się będzie do postępujących zmian różnorodności biologicznej. Wg cytowanego wyżej dokumentu, spodziewane ocieplenie się klimatu spowoduje migracje gatunków z południa Europy (częściowo też gatunków azjatyckich), czemu towarzyszyć będzie równoczesne wycofywanie się gatunków zimnolubnych, dobrze znoszących ostre mrozy, jednak nieprzystosowanych do wysokich temperatur i suszy latem. Tak więc w nadchodzących dekadach należy liczyć się

z procesami wzmożonej migracji szeregu gatunków roślin i zwierząt. Wkraczać mogą gatunki ciepłolubne i wymagające mniej wilgoci. Ważne są zatem wszelkie działania zmierzające do podnoszenia stopnia retencji i umożliwienia infiltracji wody. Właśnie dlatego w planie ustalono stosunkowo dużą powierzchnię biologicznie czynną, które należy pokryć zielenią, nakaz pokrycia zielenią wszelkich powierzchni niezabudowanych i nieutwardzonych, szczególności gatunkami rodzimymi, realizacji zwartej zieleni izolacyjnej niskopiennej, a także możliwość odprowadzania wód opadowych i roztopowych do gruntu albo do dołów chłonnych lub zbiorników retencyjnych, co zapobiegać będzie obniżaniu się poziomu wód gruntowych, a także przyczyniać się będzie do podniesienia stopnia retencji danej zlewni. Przeciwdziałać to będzie przesuszaniu terenu. Ważną sprawą jest zatem wprowadzanie gatunków rodzimych i badanie procesów przystosowawczych tych gatunków do zmian klimatu.

7.2.2. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi łącznie z glebą

Ochrona powierzchni ziemi, zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2024 r, poz. 54.), polega na zapewnieniu jak najlepszej jej jakości.

Wpływ na powierzchnię ziemi i glebę wystąpi podczas budowy obiektów kubaturowych, dróg, dojazdów i parkingów. Wiązać się to będzie z wykopami pod fundamenty. Nastąpi trwała likwidacja gleb i przekształcenia w przypowierzchniowych strukturach geologicznych.

Poza budową obiektów kubaturowych zagrożenia dla powierzchni ziemi i gleb związane będą z instalowaniem infrastruktury technicznej towarzyszącej projektowanej zabudowie. Skutkiem budowy sieci kanalizacyjnej i sieci wodociągowej czy gazowej będą okresowe zagrożenia dla powierzchni ziemi i gleby związane z okresem budowy. Nastąpi zdjęcie wierzchniej warstwy gleby, naruszenie jej struktury i zaburzenie profilu glebowego.

Ważnym ustaleniem planu jest zapis mówiący o nakazie rozplantowania mas ziemnych, w szczególności odłożonej warstwy humusu, dla ukształtowania terenów zieleni lub ich wywóz zgodnie z obowiązującymi przepisami (Prawo ochrony środowiska).

W trakcie budowy mogą wystąpić pewne zagrożenia dla gleb i wód gruntowych poprzez np. nieodpowiednie zabezpieczenie materiałów budowlanych, awarię, itp. Po zakończonych robotach wszystkie nawierzchnie powinny być odbudowane. Wykopy powinny być zrekultywowane poprzez zasypanie z zachowaniem sekwencji występujących warstw. Po zakończeniu realizacji inwestycji zmiany na powierzchni ziemi i w krajobrazie nie będą widoczne. Będą to oddziaływania krótkoterminowe, negatywne dla środowiska.

W planie ustala się zakaz składowania na wolnym powietrzu materiałów mogących przenikać do gleb i wód gruntowych, materiałów pyłących i emitujących odór, co przyczyni się do ochrony gleb i wód. Będą to oddziaływania długoterminowe pozytywne dla środowiska.

Realizacja ustaleń planu będzie miała wpływ na powierzchnię ziemi w sposób bezpośredni, pośredni, długoterminowy i stały w miejscach przeznaczonych pod zainwestowanie.

W trakcie prac inwestycyjnych wystąpić mogą oddziaływania także na tereny przyległe, szczególnie w okresie wzmożonych prac ziemnych (fundamentowanie, uzbrojenie terenu, budowa dróg, ścieżek rowerowych), korzystania ze specjalistycznego sprzętu budowlanego czy wzmożonego ruchu samochodów dostawczych z materiałami budowlanymi, ale w dużej mierze odwracalne. Przy obecnie stosowanej technice realizacji infrastruktury technicznej

oddziaływanie na środowisko będzie bezpośrednie i krótkotrwałe. Natomiast w fazie eksploatacji obiektów nie powstają nowe przeobrażenia powierzchni ziemi. Wyjątek stanowią awarie, które zdarzają się bardzo rzadko.

Sposób postępowania z odpadami i ściekami, zgodnie z zapisami planu, przyczyni się do ochrony powierzchni ziemi przed zanieczyszczeniem (omówiony w innych rozdziałach prognozy). Będą to oddziaływania długoterminowe, stałe, pozytywne dla środowiska.

Pozostawienie powierzchni biologicznie czynnych na terenie objętym planem i wprowadzenie zieleni wpłynie pozytywnie na strukturę gleby, jej wilgotność i zachodzące procesy glebotwórcze.

Planowane zagospodarowanie nie będzie miało także wpływu na ruchy masowe, gdyż procesy te nie występują na tym terenie.

7.2.3. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Według ustaleń planu zaopatrzenie w wodę odbywać się będzie poprzez podłączenie do istniejącej sieci wodociągowej, zgodnie ze zbilansowanym zapotrzebowaniem. Inwestowanie na terenie przeznaczonym pod realizację inwestycji zgodnie z ustaleniami planu spowoduje nieco większe zapotrzebowanie na wodę i wzrost ilości produkowanych ścieków. Woda potrzebna będzie także do celów przeciwpożarowych. Korzystanie z sieci wodociągowej oznacza, że nie wystąpią żadne negatywne oddziaływania na zasoby wodne na terenie objętym planem ani w ich najbliższym otoczeniu i jednocześnie zabezpieczy zasoby wód podziemnych przed nadmierną eksploatacją.

Zagospodarowanie obszaru objętego planem wpłynie w pewnym stopniu na uszczelnienie terenu. Na terenach utwardzonych nastąpi zmniejszenie retencji, infiltracji oraz wzrost parowania. Będą to oddziaływania długookresowe negatywne.

W planie zapisano rozbudowę podstawowych sieci infrastruktury technicznej (wodociągowej, kanalizacyjnej, elektroenergetycznej, gazowej), w tym przede wszystkim rozwiązanie problemu odprowadzania ścieków, poprzez prowadzenie prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej oraz zachowanie wszelkich przepisów i norm w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, a także zastosowania środków technicznych i technologicznych dla zabezpieczenia środowiska gruntowo-wodnego przed zanieczyszczeniami oraz właściwe rozwiązania techniczne gospodarowania wodami zgodnie z przepisami odrębnymi (Prawo ochrony środowiska Dz. U. 2024 poz. 54, Prawo wodne Dz. U. 2024 r., poz. 1087.), co jest zapisem pozytywnym i przyczyni się do ochrony powierzchni ziemi i gleby oraz wód.

Odprowadzenie innych ścieków niż bytowe, w tym ścieków przemysłowych odbywać się będzie, po uprzednim oczyszczeniu zgodnie z przepisami odrębnymi, do sieci kanalizacyjnej po jej rozbudowie (*Prawo wodne Dz. U. z 2024 r. poz. 1087.; rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie – Dz. U. z 2022 r. poz. 1225 ze zm.*). W przypadku tymczasowego braku możliwości przyłączenia działki do kanalizacji sanitarnej odprowadzenie ścieków powinno odbywać się do szczelnego zbiornika bezodpływowego. Innym rozwiązaniem jest

przydomowa oczyszczalnia ścieków. Ścieki powinny być oczyszczone, zanim trafią do sieci kanalizacyjnej lub do rowu melioracyjnego.

Odprowadzanie ścieków do zbiornika bezodpływowego nie budzi obaw o spowodowanie zagrożenia dla środowiska gruntowo-wodnego pod warunkiem właściwego, zgodnego z projektem, wykonania tego zbiornika oraz instalacji doprowadzającej do niego ścieki. Zawsze może istnieć niebezpieczeństwo pogorszenia jakości wód gruntowych podczas opróżniania zbiornika. Takie oddziaływanie bezpośrednio nie jest zależne od realizacji ustaleń planu. To do gminy należy wyegzekwowanie uszczelnienia istniejących nieszczelnych szamb i kontrola na etapie realizacji nowych szamb pod względem szczelności, aby nie dopuścić do zanieczyszczenia wód podziemnych. Problem przeciekających szamb dotyczy niemal wyłącznie starych zbiorników betonowych i metalowych. Nie ma problemu ze zbiornikami z tworzyw sztucznych, które obecnie są montowane. W tej sytuacji trudno o awarię, która grozi zanieczyszczeniem bakteriologicznym i chemicznym gleby oraz wody. Ponadto należy zachować szczególne środki ostrożności przy opróżnianiu zbiorników, aby nie dopuścić do rozlania nieczystości. Dlatego w planie zapisano nakaz stosownego zabezpieczenia środowiska gruntowo-wodnego przed przenikaniem zanieczyszczeń (np. stosowanie nawierzchni wokół szamba wykonanej z materiałów nieprzepuszczających wód do podłoża).

Niestosowanie się do obowiązujących przepisów może prowadzić do skażenia wód powierzchniowych i podziemnych z powodu możliwych zrzutów nieoczyszczonych ścieków bezpośrednio do gruntu, występowania dzikich wysypisk, działalności rolniczej i stosowanych środków ochrony roślin.

W planie ustalono odprowadzenie wód roztopowych i opadowych na teren własny nieutwardzony zgodnie z przepisami odrębnymi, do dołów chłonnych, do zbiorników retencyjnych lub gromadzenie w zbiornikach na deszczówkę, biorąc pod uwagę spowolnienie tempa spływu do odbiornika i naturalne oczyszczenie, zastosowanie rozwiązań ułatwiających przesiąkanie do gruntu, w sposób niepowodujący zakłóceń stosunków wodnych na gruntach przyległych. Dopuszcza się możliwość odprowadzania wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej. Nakaz stosownego zabezpieczenia środowiska gruntowo-wodnego przed przenikaniem zanieczyszczeń (*Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dn. 12.07.2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych* – Dz. U. z 2023 r. poz. 1140). Będą to oddziaływania długoterminowe, bezpośrednie i pośrednie, korzystne dla środowiska.

Realizacja sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej spowoduje także oddziaływanie krótkoterminowe, bezpośrednie i chwilowe na środowisko, ale w konsekwencji pozytywne dla ochrony wód gruntowych i podziemnych.

Takie zapisy planu dotyczące gospodarki ściekami są korzystne i przyczynią się do ochrony powierzchni ziemi i gleby oraz wód. Będą to oddziaływania długoterminowe, bezpośrednie i pośrednie, korzystne dla środowiska.

Ponadto w planie zapisano, że dopuszcza się lokalizację przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych (*Rozporządzenie Rady Ministrów z 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* – Dz. U. z 2019 r poz. 1839 ze zm.).

Na terenie objętym planem nie ma ujęć wody, ani teren ten nie znajduje się w strefie ochronnej ujęcia wody.

Korzystnym ustaleniem planu przyczyniającym się do ochrony wód jest zapis ustalający zakaz składowania na wolnym powietrzu materiałów mogących przenikać do gleb i wód gruntowych, a także zapisy dotyczące gospodarki odpadami, szczególnie zapis mówiący o tym, że sposób gromadzenia odpadów winien zabezpieczać środowisko przed zanieczyszczeniem.

Także zapisane w planie ustalenia dotyczące pokrycia części działek powierzchniami biologicznie czynnymi mają na celu m.in. zminimalizowanie wpływu zainwestowania na lokalne warunki gruntowo-wodne. Pozostawienie powierzchni niezabudowanych pokrytych zielenią sprawi, że pełnić będą rolę „okien hydrologicznych” umożliwiających infiltrację wód opadowych. Są to oddziaływania długoterminowe bezpośrednie i pośrednie korzystne dla środowiska.

W trakcie realizacji inwestycji dopuszczonych w ustaleniach planu mogą wystąpić krótkoterminowe i chwilowe wahania wód gruntowych w sąsiedztwie inwestycji, a także lokalne zanieczyszczenia gruntowo-wodne, jednak nie powinny one wpłynąć negatywnie na biotyczne elementy środowiska analizowanego terenu.

W odniesieniu do celów środowiskowych określonych w aktualizacji „*Planu zagospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry*” (*Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dn. 16.11.2022 – Dz.U. 2023 r. poz. 335*) ustalono cele środowiskowe dla JCWP. Realizacja ustaleń planu polegająca na wprowadzeniu nowych inwestycji przy zachowaniu ustaleń planu związanych z ochroną wód i sposobem odprowadzania ścieków nie powinna spowodować wzrostu ryzyka nieosiągnięcia określonych celów środowiskowych dla wód powierzchniowych i podziemnych ustalonych w w/w dokumencie na obszarze JCWP rzecznych i JCWP, na terenie której położone są obszary objęte planem.

W w/w cytowanym Planie ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych dla JCWP (JCWP) występujących na terenie gminy Dobrzyca określona została jako zagrożona.

7.2.4. Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne i klimat

Na skutek realizacji inwestycji dopuszczonych w ustaleniach planu nie prognozuje się znaczącego wzrostu zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego. Oddziaływanie ustaleń planu na powietrze atmosferyczne będzie uzależnione od zastosowanych systemów grzewczych i technologicznych oraz natężenia ruchu pojazdów na drogach powiatowych i wewnętrznych.

W planie ustala się nakaz zastosowania do celów grzewczych technologii niskoemisyjnych, w oparciu o paliwa charakteryzujące się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi oraz urządzenia do ich spalania charakteryzujące się wysokim stopniem

sprawności albo wykorzystanie alternatywnych źródeł energii o maksymalnej mocy zainstalowanej określonej w przepisach odrębnych.

Biorąc pod uwagę alternatywne źródła energii – mogą to być panele fotowoltaiczne lub pompy ciepła itp. Panele fotowoltaiczne instalowane głównie na dachach budynków nie będą miały negatywnego wpływu na środowisko. Ponadto, powierzchnie paneli fotowoltaicznych pokrywa się obecnie warstwą absorbującą promienie słoneczne, tak by nie powodować odbijania się cząsteczek promieni i nie oślepiania ptaków mogących przelatywać nad budynkami. Co do pomp ciepła to rynek jest zróżnicowany i wiele zależy od rodzaju pompy, wśród głównych wad można wymienić: hałas, oddziaływanie czynników chłodniczych na atmosferę oraz ingerencję w grunt.

Pompy ciepła wykorzystują odnawialne źródła energii przekazując do budynku ciepło czerpane z otoczenia, czyli atmosfery, gruntu lub wód gruntowych. Nie można jednak pominąć faktu, że urządzenia te do pracy muszą być zasilane energią elektryczną. Niestety w Polsce prąd wytwarzany jest w przeważającej części ze spalania węgla brunatnego i kamiennego. Stąd wpływ pomp ciepła na środowisko jest dość duży, choćby w porównaniu z instalacjami fotowoltaicznymi czy elektrowniami wiatrowymi. Pompy ciepła są jednym ze sposobów na walkę z emisją niską. Pod tym względem są one bardziej ekologiczne niż choćby popularne kotły gazowe, nie mówiąc o kotłach na paliwo stałe. W miejscu działania pompy nie są emitowane żadne zanieczyszczenia. Wśród zagrożeń środowiska wymienia się również emisję hałasu, który może mieć wpływ na bezpośrednie otoczenie człowieka. Jednak specjaliści od pomp mówią, że nadmierny hałas emitowany przez pompy ciepła to najczęściej efekt błędów popełnianych podczas montażu. Mówi się także o czynnikach chłodniczych, które mogą wzmacniać efekt cieplarniany lub niszczyć warstwę ozonową. Jednak dotyczyło to pomp starej generacji, nowsze pompy są bardziej ekologiczne. Cały czas trwają prace nad czynnikami chłodniczymi. Podsumowując, mimo wad, pompy ciepła są systemem ekologicznym, ekonomicznym i mało szkodliwym dla środowiska. Większość energii czerpią z natury, a tylko 20% energii elektrycznej potrzebne jest do ich zasilania. Wszystko to przekłada się w sposób znaczący na ochronę środowiska. Urządzenia te ujęte są w priorytetowym programie NFOŚiGW – „Czyste Powietrze”, którego celem jest poprawa efektywności energetycznej budynków i wprowadzenie bardziej ekologicznych źródeł ciepła.

Panele fotowoltaiczne stanowią źródło odnawialnej czystej energii. Wykorzystanie takich elektrowni, dzięki zastępowaniu konwencjonalnych źródeł energii, przyczynia się do spadku emisji do atmosfery CO_2 , SO_2 , NO_x i pyłów, co powoduje korzystne skutki dla środowiska w skali lokalnej (spadek zanieczyszczenia powietrza, lepsze warunki aerasanitarne dla życia ludzi), a także globalnej (ograniczenie skutków efektu cieplarnianego). Elektrownie słoneczne w okresie eksploatacji nie powodują hałasu. Produkcja energii ze źródeł odnawialnych jest zgodna z wymogami Unii Europejskiej i z zasadą zrównoważonego rozwoju. W przypadku paneli fotowoltaicznych na etapie budowy wystąpi nieznaczna emisja zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego – bezpośrednie oddziaływania o znaczeniu lokalnym, ograniczonym do terenu prac budowlanych.

Takie rozwiązania sprzyjać będą ochronie powietrza atmosferycznego, gdyż nie będą powodować nadmiernej emisji zanieczyszczeń. Będą to oddziaływania w konsekwencji długookresowe i pozytywne. Jest to zgodne z *Programem ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej* (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2020 r. poz. 5954).

Na stan zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego oddziaływać będą także samochody poruszające się po drogach istniejących i projektowanych i na parkingach.

Szkodliwe skutki ruchu samochodowego obejmują emisję do atmosfery substancji, jak m.in. CO, węglowodory, tlenki azotu, SO₂, aldehydy, Pb, pył gumowy ze ścierania opon samochodowych. Wyznaczenie nowych terenów inwestycyjnych wiązać się będzie ze zwiększonym ruchem samochodowym. Ilość tych związków emitowanych przez środki transportu będzie uzależniona od natężenia ruchu oraz rodzaju pojazdów dojeżdżających na omawiany teren. Należy zaznaczyć, że teren objęty planem położony jest przy drodze powiatowej. Lokalizacja nowej zabudowy może spowodować wzrost ilości samochodów osobowych, jednak biorąc pod uwagę aktualną wielkość ruchu na okolicznych drogach, wzrost ten nie będzie miał charakteru znaczącego. Oddziaływanie to będzie bezpośrednie, średnioterminowe, chwilowe, często okresowe. Może być ono ograniczone poprzez wprowadzenie zieleni izolacyjnej oraz odpowiednie kształtowanie zieleni na działkach w ramach powierzchni biologicznie czynnych, co zostało zapisane w uchwale planu. Będą to oddziaływania długookresowe pozytywne na środowisko.

W planie zapisano także, że zakazuje się składowania na wolnym powietrzu materiałów mogących przenikać do gleb i wód gruntowych, materiałów pyłących i emitujących odór, co jest zapisem bardzo korzystnym dla środowiska i ludzi.

Ważne jest wprowadzenie dużej ilości zieleni w ramach powierzchni biologicznie czynnych, zieleni izolacyjnej, drzew odpornych na trudne warunki atmosferyczne, zwłaszcza od strony dróg. Będą to oddziaływania długookresowe pozytywne na środowisko.

Zanieczyszczenia mogą wystąpić okresowo na etapie realizacji inwestycji na terenach objętych planem i będą się wiązały z transportem ciężkim i pracą urządzeń budowlanych. W tym okresie, w zależności od stosowanych technologii, oprócz okresowego hałasu, może nastąpić wzrost emisji pyłu. Będą to jednak uciążliwości okresowe, krótkotrwałe ustępujące wraz z zakończeniem inwestycji. Na skutek zainwestowania, przy uwzględnieniu skali i rodzaju przedsięwzięć, można stwierdzić, że nie będą one negatywnie oddziaływać na powietrze.

Na skutek zainwestowania (wprowadzenia nowej zabudowy) mogą zmienić się nieznacznie warunki klimatu lokalnego. Mogą one dotyczyć minimalnych i maksymalnych temperatur powietrza, wilgotności powietrza i prędkości wiatru. Będą to oddziaływania wtórne, długoterminowe i stałe, ale nie będą one znacząco wpływać na warunki klimatu odczuwalnego przez ludzi.

W związku z postępującymi zmianami klimatu w kierunku globalnego ocieplenia działania dotyczące polityki przestrzennej muszą uwzględniać konsekwencje zmian klimatycznych i im przeciwdziałać („Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA 2020). Ze zmianami klimatycznymi

wiążą się niekorzystne zmiany warunków hydrologicznych, obniżanie się poziomu wód gruntowych. Wraz z tym będą postępowały również zmiany różnorodności biologicznej. Wkraczać mogą gatunki ciepłolubne i wymagające mniej wilgoci. Efektem zmian klimatu będzie zwiększenie częstotliwości występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych i katastrof, które będą miały istotny wpływ szczególnie na obszary wrażliwe. Zapisy planu ustalające sposób zaopatrywania w energię ciepłą przyczynią się do ochrony powietrza i w małym stopniu do zahamowania istniejących tendencji w zakresie zmian klimatu (ocieplenie), a co za tym idzie również zmian bioróżnorodności. Ważną sprawą jest zatem wprowadzanie w Studiach i planach zagospodarowania przestrzennego powierzchni przeznaczonych pod różnorodną zieleń, w tym także w ramach powierzchni biologicznie czynnych na działkach, co zostało w planie spełnione. Zieleń bowiem przyczyni się do zmniejszenia spływu powierzchniowego i wzrostu retencji i infiltracji. Będzie to swoista rekompensata za zajęcie terenu pod inwestycje.

7.2.5. Oddziaływanie na klimat akustyczny

Stan klimatu akustycznego jest jednym z najistotniejszych czynników określających jakość środowiska bezpośrednio odczuwalnym przez człowieka. Klimat akustyczny warunkuje możliwości odpoczynku i regeneracji sił.

Wymagany standard akustyczny chronionego środowiska ustalany jest w zależności od rodzaju terenu i jego funkcji (rozporządzenie Ministra Środowiska z 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku – Dz. U. z 2014 r., poz. 112).

W ustaleniach planu wprowadza się obowiązek ochrony przed hałasem i zapewnienie standardu akustycznego. Na obszarze objętym planem wskazuje się tereny podlegające ochronie akustycznej, dla których ustala się nakaz zachowania określonych w ww. rozporządzeniu, dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku:

- dla terenów: MN, MNW – jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej zgodnie z przepisami odrębnymi,
- dla terenów: MNW-U – jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych zgodnie z przepisami odrębnymi.

Skutkiem realizacji ustaleń planu będzie pojawienie się nowych źródeł hałasu nieuchronnie związanych z urbanizacją. Zmiana użytkowania związana z wprowadzeniem zabudowy mieszkaniowej oraz mieszkaniowo-usługowej nie będzie negatywnie oddziaływać na kształtowanie lokalnego klimatu akustycznego. Dominował tu będzie hałas komunalno-bytowy. W odniesieniu do zabudowy mieszkaniowo-usługowej na etapie prognozy nie można przewidzieć typu i wielkości zanieczyszczeń i oddziaływań akustycznych emitowanych z tych terenów. Taka realizacja wymaga zastosowania w obiektach nowoczesnych technologii i rozwiązań technicznych, które gwarantują dotrzymanie standardów jakości środowiska poza terenem, do którego inwestor posiada tytuł prawny. W planie zatem zapisano, że w przypadku wystąpienia przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu, należy zastosować środki techniczne i technologiczne, które zapewnią obniżenie poziomu hałasu do poziomów dopuszczalnych. Są to zapisy planu korzystne dla środowiska.

Na stan klimatu akustycznego wpływają także szlaki komunikacyjne. W odniesieniu do dróg powiatowych i gminnych, które przebiegają przez teren gminy Dobrzyca, można przypuszczać, że ze względu na lokalny charakter ciągów komunikacyjnych i niewielkie natężenie ruchu, nie występują tu przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu. Rozwój zabudowy ustalonej planem nie spowoduje znaczącego wzrostu natężenia, dlatego nie prognozuje się nasilenia emisji hałasu komunikacyjnego.

W planie wprowadzono także obowiązek pokrycia zielenią powierzchni niezabudowanych i nieutwardzonych, w szczególności gatunkami rodzimymi, realizacji pasów zieleni izolacyjnej niskopiennej oraz stosowanie nowoczesnych rozwiązań technicznych neutralizujących negatywny wpływ na przyległy teren (im gęstsza jest zieleń i posiada więcej pięter tym wytłumienie hałasu jest większe). Oczywiście nie można przeceniać skuteczności zieleni w ochronie przed hałasem, stanowić może przede wszystkim barierę psychologiczną. Zieleń zapewnia natomiast ograniczenie niekorzystnego wpływu w zakresie emisji substancji do powietrza. Jest to ustalenie korzystne dla środowiska, długoterminowe i stałe.

Ponadto źródłem hałasu będzie także pracujący sprzęt ciężki w trakcie budowy. Poziom mocy akustycznej urządzeń stosowanych w budownictwie podlega ograniczeniom, zgodnie z wytycznymi zawartymi w *rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005r. w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń używanych na zewnątrz pomieszczeń w zakresie emisji hałasu do środowiska* (Dz. U. z 2005r. nr 263, poz. 2202). Hałas ten jest jednak krótkotrwały i zazwyczaj dochodzi zgodnie z literaturą przedmiotu do ca 70 m. Oddziaływanie ma charakter lokalny, bezpośredni, chwilowy. Ustępuje po zakończeniu procesu inwestycyjnego.

Źródło hałasu stanowić też mogą zlokalizowane na terenie gminy turbiny wiatrowe. Pomimo, że najbliższej położona turbina wiatrowa znajduje się w odległości 773,5 m od granic opracowania, istnieje ryzyko, że hałas przez nią generowany może być odczuwalny na terenie nowo powstałej zabudowy. Poziom hałasu w tej odległości powinien oscylować w granicach norm dopuszczalnych przez przepisy prawne dotyczące klimatu akustycznego.

Łagodzenie uciążliwości hałasowych można osiągać środkami urbanistycznymi, budowlanymi, technicznymi, technologicznymi i organizacyjnymi, takimi jak:

- w komunikacji
  - ograniczenie prędkości pojazdów,
  - poprawa płynności ruchu,
  - dbałość o stan nawierzchni drogi,
  - stosowanie gładkich (cichych) nawierzchni na wszystkich placach i drogach transportowych, parkingach,
- w aktywizacji gospodarczej
  - zastosowanie urządzeń emitujących hałas o jak najniższym poziomie,
  - zastosowanie dźwiękochłonnych obudów źródeł hałasu, tłumików akustycznych, hermetyzacja pomieszczeń,
  - lokalizacja największych źródeł hałasu w odpowiedniej odległości od terenów chronionych akustycznie,

- ograniczanie działalności generującej ruch pojazdów w porze nocy,
- sytuowanie budynków w sposób ekranujący środowisko od obiektów głośnych, a przede wszystkim od parkingów i placów manewrowych,
- urządzenie w każdym możliwym miejscu trawników (zamiast twardych nawierzchni) oraz nasadzenie drzew i krzewów.

7.2.6. Oddziaływanie na krajobraz

Zgodnie z *ustawą o ochronie przyrody* (Dz. U. 2023, poz. 1336 ze zm.) i *ustawą o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu* (Dz. U. 2015r., poz. 774 ze zm.), ochronie podlega również krajobraz. Potrzeba tej ochrony wynika m.in. z konieczności utrzymania harmonii, czyli takiego zróżnicowania i ukształtowania krajobrazu, który zapewniałby funkcjonowanie poszczególnych ekosystemów zapewniając dobre warunki dla życia człowieka. Harmonia krajobrazu może być utrzymana, a nawet wzbogacana przez świadome działanie człowieka, choć mimo wszystko struktura krajobrazu zostanie zmieniona.

Na terenie gminy Dobrzyca dominuje krajobraz rolniczy z rozległymi obszarami pól uprawnych, łąk i pastwisk, z zadrzewieniami śródpolnymi i przydrożnymi, sadami i krajobraz leśny, krajobraz osadniczy ze zwartą i często bardzo rozproszoną zabudową. Miasto charakteryzuje się krajobrazem zurbanizowanym.

W wyniku zagospodarowania terenu objętego planem pojawią się nowe obiekty kubaturowe, które zaznaczą się trwale w krajobrazie gminy. Ustala się maksymalną wysokość zabudowy dla poszczególnych terenów:

a) 1MN, 2MN, 3MN, 4MN, MNW:

- dla budynków mieszkalnych jednorodzinnych nie wyższa niż 12,0 m,
- dla pozostałych budynków – nie wyższa niż 6,0 m,
- wysokość budowli nie wyższa niż 15 metrów, z wyjątkiem urządzeń i obiektów inwestycji publicznych z zakresu łączności publicznej.

b) 1MNW-U, 2MNW-U:

- dla budynków mieszkalnych jednorodzinnych i usługowych nie wyższa niż 12,0 m,
- dla pozostałych budynków – nie wyższa niż 6,0 m,
- wysokość budowli nie wyższa niż 15 metrów, z wyjątkiem urządzeń i obiektów inwestycji publicznych z zakresu łączności publicznej.

W krajobrazie zaznaczą się budowle takie jak np. maszty, kominy, zbiorniki, silosy, mieszalnie pasz, gdyż ich wysokość dopuszczono do 15 m do najwyższego punktu budowli lub urządzenia. Ponadto, projektowane budowle muszą być zgodne z rozporządzeniem w sprawie przeszkód lotniczych, powierzchni ograniczających przeszkody oraz urządzeń o charakterze niebezpiecznym.

Pozytywnie na walory krajobrazowe wpłyną zapisy planu w zakresie zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, które wprowadzają m.in. zasady lokalizacji zabudowy.

Aktualne zagospodarowanie terenu objętego planem wpisuje się w otoczenie, nie wyróżnia się od zagospodarowania terenów sąsiadujących. Ustalenia planu wprowadzają teren o przeznaczeniu pod funkcje zabudowy mieszkaniowej oraz mieszkaniowo usługowej. Od

strony zachodniej teren graniczy z zabudową mieszkaniową oraz usługową, zatem zostanie zachowana ciągłość funkcji, co pozwoli na utrzymać ład przestrzenny i nie dopuścić do chaosu funkcjonalno-przestrzennego.

W planie zapisano nakaz stosowania rozwiązań architektonicznych i urbanistycznych tworzących spójną kompozycyjnie całość w stosunku do planowanej zabudowy. Są to ustalenia planu korzystne przyczyniające do właściwego kształtowania krajobrazu gminy.

Przy realizacji ustaleń planu początkowo niekorzystnie zmieni się estetyka krajobrazu, głównie w okresie prowadzenia prac budowlanych. Staranne zaprojektowanie zabudowy mieszkaniowej oraz usługowej wyznaczonej w planie, wprowadzenie ciekawej kolorystyki, przyczyni się do zminimalizowania negatywnego wpływu na krajobraz. Będą to oddziaływania stałe i bezpośrednie.

Pozytywny wpływ na krajobraz będzie miała zielen wprowadzona w ramach powierzchni biologicznie czynnych, zielen urządzona, zielen izolacyjna. Będą to oddziaływania długoterminowe i stałe, poprawiające walory krajobrazowe i podnoszące stopień retencji.

Zapisy planu dotyczące krajobrazu wynikają z potrzeby ochrony krajobrazu oraz konieczności prowadzenia działań na rzecz zachowania i utrzymywania ważnych lub charakterystycznych cech krajobrazu tak, aby ukierunkować i harmonizować zmiany, które wynikają z procesów społecznych, gospodarczych i środowiskowych, w myśl Europejskiej Konwencji Krajobrazowej sporządzonej we Florencji dnia 20 października 2000 r. (Dz.U. z 2006 r. Nr 14, poz. 98).

W związku z zapisami ustawy o ochronie przyrody zabraniających wprowadzania do środowiska przyrodniczego oraz przenoszenia w tym środowisku roślin, zwierząt i grzybów gatunków obcych, zaleca się, aby podczas planowanych nasadzeń korzystać z rodzimych gatunków drzew i krzewów z uwzględnieniem wymagań siedliskowych poszczególnych gatunków.

Aktualnie na obszarze województwa wielkopolskiego obowiązuje Audyt krajobrazowy województwa wielkopolskiego przyjęty Uchwałą Nr LI/1000/23 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 marca 2023 r. Teren objęty planem zlokalizowany jest poza krajobrazem priorytetowym.

7.2.7. Oddziaływanie pola elektromagnetycznego

Sprawę promieniowania elektromagnetycznego regulują przepisy zawarte w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. 2019 r. poz. 2448), w sprawie bezpieczeństwa podczas wykonywania robót budowlanych i w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 4 listopada 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U z 2021 r. poz. 2088).

W planie zapisano, że w zakresie ochrony przed polem elektromagnetycznym związanym z obiektami elektroenergetycznymi i telekomunikacyjnymi obowiązują zasady dotyczące eksploatacji, lokalizacji i budowy urządzeń infrastruktury określone w przepisach odrębnych.

Obowiązuje nakaz zachowania odległości, wymaganych przepisami odrębnymi oraz ustaleniami niniejszej uchwały, od istniejących i projektowanych sieci elektroenergetycznych i stacji transformatorowych. Są to ustalenia korzystne dla środowiska, zgodne z obowiązującymi przepisami (*rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku* - Dz. U. z 2019 r., poz. 2448; *rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dn. 12.04.2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* – Dz. U. 2022 poz. 1225 ze zm.).

Przez teren opracowania nie przebiegają sieci elektroenergetyczne. Linie elektroenergetyczne są źródłem promieniowania elektromagnetycznego. Największe natężenie występuje w miejscu gdzie zwis linii jest największy, najczęściej w środku przęsła, czyli w połowie odległości między sąsiednimi słupami. Pole to szybko maleje przy oddalaniu się od linii. W zasięgu oddziaływania tego pola nie powinny być lokalizowane obiekty budowlane przeznaczone do stałego przebywania ludzi. Tereny położone bezpośrednio pod liniami elektrycznymi i w sąsiedztwie stacji elektroenergetycznych mogą być wykorzystywane w rolnictwie do wszelkiego rodzaju upraw polowych, nie istnieją w tym zakresie żadne ograniczenia. Zaleca się natomiast zachowanie ostrożności przy zbliżaniu się do konstrukcji słupów przy korzystaniu z maszyn służących mechanicznej uprawie roli, a w szczególności pod przewodami linii.

Zarówno linie elektroenergetyczne jak i stacje telefonii komórkowej nie stwarzają na terenie gminy zagrożenia dla środowiska i dla mieszkańców. Ponadto źródłem promieniowania elektromagnetycznego są cywilne stacje radiowe CB o mocy ok. 10 W, urządzenia nadawcze, diagnostyczne i inne będące w posiadaniu policji, straży pożarnej, pogotowia i zakładów przemysłowych.

Przy obecnie stosowanej technice, oddziaływania związane z realizacją infrastruktury technicznej na środowisko będą bezpośrednie i krótkotrwałe, przyczynią się także do oszczędnego gospodarowania powierzchnią ziemi.

W wyniku realizacji ustaleń planu mogą pojawić się nowe źródła promieniowania sztucznego, takie jak stacje transformatorowe, sieci infrastruktury technicznej, w tym w szczególności sieci elektroenergetyczne i telekomunikacyjne. Na podstawie dostępnej literatury można stwierdzić, że ich eksploatacja nie spowoduje przekroczenia dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych.

Ponadto, oddziaływanie pól elektromagnetycznych związane będzie z urządzeniami domowymi w pomieszczeniach domowych, usługowych, biurowych i socjalnych.

Zgodnie z ustawą *o wspieraniu usług i sieci telekomunikacyjnych* nie obowiązuje zakaz lokalizacji inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, w tym infrastruktury telekomunikacyjnej.

7.2.8. Oddziaływanie na zabytki i dobra kultury

Na terenie objętym planem nie znajdują się obiekty i zespoły obiektów wpisane do rejestru zabytków i gminnej ewidencji zabytków.

W planie zatem nie sformułowano zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych oraz dóbr kultury współczesnej, ze względu na brak występowania.

7.2.9. Ocena zagrożeń dla zdrowia ludzi i dobra materialne

O jakości życia mieszkańców decyduje szereg czynników. W zakresie zagadnień przestrzennych o warunkach i jakości życia społeczności lokalnych decydują standardy zagospodarowania terenu i zaspokojenie potrzeb bytowych.

Plan zagospodarowania przestrzennego w gminie Dobrzyca uwzględnia interesy przyszłych inwestorów i interesy gminy. Wzięto pod uwagę istniejące uwarunkowania, zaopatrzenie w wodę, kanalizację, energię elektryczną, gaz, ciepło i dostęp do dróg.

Realizacja ustaleń planu przyczyni się do rozwoju terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz mieszkaniowo-usługową.

Przed negatywnym oddziaływaniem na ludzi ustaleń planu chronią zapisy w zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu zamieszczone w planie, a wymienione we wcześniejszych rozdziałach prognozy.

Ustalenia zawarte w planie mają też pośredni wpływ na życie społeczne gminy Dobrzyca. Związane jest to ze zwiększeniem możliwości rozwoju terenów mieszkaniowych oraz usługowych, a tym samym polepszeniem jakości życia mieszkańców i zwiększeniem liczby miejsc pracy. W wyniku realizacji zaplanowanych obiektów powstaną nowe miejsca zamieszkania oraz usług. Zagospodarowanie tego terenu będzie źródłem dodatkowych dochodów dla gminy.

Na obszarze objętym planem nie występują zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia wynikające z możliwości osuwania się mas ziemnych, powodzi lub z innych przyczyn.

Zrealizowana zgodnie z ustaleniami planu ww. zabudowa, a także sieci infrastruktury technicznej (sieci wodociągowe, sieci kanalizacji sanitarnej, sieci elektroenergetyczne, stacje transformatorowe czy gazowe) zapewnią właściwe standardy jakości środowiska i nie powinny spowodować zagrożeń dla środowiska.

7.2.10. Oddziaływanie na zasoby naturalne

Wg portalu MIDAS PIG na terenie objętym planem nie występują udokumentowane surowce mineralne. Nie będzie zatem oddziaływania na nie.

W odniesieniu do zasobów agroekologicznych zastosowanie mają przepisy ustawy z 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 82) w zakresie ograniczania przeznaczania gruntów na cele nierolnicze i nieleśne. Pod lokalizację

wyznaczonych w planie funkcji przeznacza się grunty, na które nie ma potrzeby uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne.

7.2.11. Pozostałe zagrożenia dla środowiska wynikające z ustaleń projektu planu

Odpady

Nie będzie zagrożenia dla środowiska ze strony gospodarki odpadami. W planie zapisano, że gromadzenie i zagospodarowanie odpadów komunalnych musi być prowadzone w sposób zgodny z ustawą o odpadach, ustawą prawo ochrony środowiska i gminnym regulaminem utrzymania czystości i porządku w gminie z uwzględnieniem segregacji odpadów, zagospodarowanie odpadów innych niż komunalne odbywać się będzie na zasadach określonych w przepisach odrębnych, sposób gromadzenia odpadów winien zabezpieczać środowisko przed zanieczyszczeniem. Tak zorganizowany system nie będzie zagrażał środowisku.

Najwięcej problemów z powstawaniem odpadów będzie na etapie inwestycyjnym. Na etapie budowy wytwarzane są zazwyczaj znaczne ilości odpadów, głównie budowlanych. Mogą wystąpić też odpady niebezpieczne. Prawidłowa organizacja systemu bieżącego gospodarowania odpadami oraz właściwa organizacja placu budowy, wpłynie na minimalizację bezpośredniego oddziaływania odpadów na zdrowie i życie ludzi oraz na środowisko.

Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi oraz obszary osuwania się mas ziemnych

Obszar objęty planem w gminie Dobrzyca położony jest poza obszarem szczególnego zagrożenia powodzią. Zagadnienie zostało opisane we wcześniejszym rozdziale prognozy.

Poważnym problemem dzisiejszych czasów, są tzw. „powodzie błyskawiczne” (flash flood i urban flood). Powstają zwykle po silnych opadach deszczu, kiedy miejska sieć kanalizacyjna nie jest w stanie pobrać nadmiaru wody (ze względu na przekroczone normy). Zjawisku sprzyja również coraz większa powierzchnia nieprzepuszczalna w postaci asfaltu i betonu. Wszystkie antropogeniczne przeobrażenia w postaci melioracji, kanalizacji, obwałowań uszczelniają teren zlewni i zaburzają jej hydrografię. Wraz ze wzrostem powierzchni nieprzepuszczalnej zwiększa się (nawet ośmiokrotnie) odpływ powierzchniowy w porównaniu do warunków naturalnych. Dlatego tak ważne jest stosowanie rozwiązań małej retencji w granicach działki (np. skrzynek rozsączających, zbiorników retencyjnych z przelewem awaryjnym), co w przypadku zagrożenia pozwoli na jakiś czas odciążyć teren lub kanalizację z nadmiaru wody.

Na terenie planu nie występują obszary naturalnych zagrożeń geologicznych. Sposób ustalania terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy określa *Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 4 grudnia 2020 r. w sprawie informacji dotyczących ruchów masowych ziemi* (Dz. U. 2020 r., poz. 2270).

Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska poważna awaria jest to zdarzenie, w szczególności emisja, pożar lub eksplozja, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych

substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Na terenie objętym planem nie ma aktualnie zakładu dużego lub zwiększonego ryzyka występowania poważnych awarii. W planie zakazuje się lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej (*Prawo ochrony środowiska*).

Na skutek realizacji ustaleń planu nie przewiduje się wzrostu zagrożenia poważnymi awariami.

Zagrożenie suszą

W planie ustalono odprowadzenie wód roztopowych i opadowych na teren własny nieutwardzony zgodnie z przepisami odrębnymi, do dołów chłonnych, do zbiorników retencyjnych lub gromadzenie w zbiornikach na deszczówkę. Dopuszcza się możliwość odprowadzania wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej, co omówione zostało powyżej w podrozdziale 7.2.3. Zapis ten jest korzystny i przyczyni się do podniesienia stopnia retencji i wpłynie pozytywnie na warunki wegetacji świata roślinnego.

W planie ustalono stosunkowo dużą powierzchnię biologicznie czynną, które należy pokryć zielenią. Wprowadzono nakaz pokrycia zielenią wszelkich powierzchni niezabudowanych i nieutwardzonych, w szczególności gatunkami rodzimymi, realizacji zwartej zieleni izolacyjnej niskopiennej, a także możliwość odprowadzania wód opadowych i roztopowych do gruntu albo do dołów chłonnych lub zbiorników retencyjnych, co zapobiegać będzie obniżaniu się poziomu wód gruntowych, a także przyczyniać się będzie do podniesienia stopnia retencji danej zlewni. Przeciwdziałać to będzie przesuszaniu terenu. Będą to oddziaływania pozytywne bezpośrednie i pośrednie, długoterminowe na środowisko.

Na terenach charakteryzujących się dużym wskaźnikiem powierzchni nieprzepuszczalnej wzrasta parowanie i temperatura powietrza. W obliczu zagrożenia suszą teren zabetonowany i przeobrażony antropogenicznie nie posiada zdolności do infiltracji wody. Deszcz, zamiast wchłonąć w ziemię, spływa po przesuszonej glebie do cieku. Brak roślinności drzewiastej niesie za sobą konsekwencje w postaci m.in. braku zacienienia w upalne dni, utraty bioróżnorodności, negatywnego oddziaływania na zdrowie psychiczne.

7.2.12. Oddziaływanie skumulowane

Na terenie objętym planem przeznaczonym pod funkcje zabudowy mieszkaniowej oraz mieszkaniowo-usługowej nie przewiduje się oddziaływania skumulowanego.

VIII. Ocena rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych zawartych w projekcie planu zagospodarowania przestrzennego

8.1. Ocena zgodności projektowanego zagospodarowania przestrzeni z warunkami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym

W opracowaniu ekofizjograficznym określone zostały walory przyrodnicze i predyspozycje terenu do kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej. Ustalenia planu uwzględniają uwarunkowania określone w ww. dokumencie.

8.2. Ocena zgodności ustaleń planu z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska

Przy sporządzaniu niniejszego opracowania uwzględniono przepisy odrębne dotyczące ochrony środowiska, przyrody, planowania przestrzennego, ochrony dóbr kultury i itp.

Zapisy planu respektują w całości obowiązujące przepisy prawne związane z ochroną środowiska na terenach przebywania i obsługi ludności. Dotyczy to m. in. ustalania standardów akustycznych, odprowadzania ścieków, wód opadowych i roztopowych, gospodarowania odpadami.

Ustalenia miejscowego planu są zgodne z przepisami ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 317). W szczególności ustawa przewiduje minimalną odległość, w jakiej mogą być lokalizowane nowe obiekty budowlane, aby zapewnić bezpieczeństwo oraz ochronę zdrowia i środowiska. Na opisywanym terenie, odległość planowanej zabudowy mieszkaniowej od najbliższej istniejącej turbiny wiatrowej wynosi ok. 773,5 m, co spełnia wymagania określone ww. ustawie. Ponadto w tekście planu uwzględniona została ww. ustawa poprzez zapis:

„§ 11. Na obszarze planu obowiązują ustalenia dotyczące szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, w tym zakazu zabudowy:

1) ustala się lokalizację projektowanej zabudowy zgodnie z ustawą o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych;”

Tym samym, ustalenia planu są w pełni zgodne z przepisami ustawy, co potwierdza, że planowana zabudowa mieszkaniowa została właściwie zaplanowana, uwzględniając obowiązujące normy i regulacje prawne dotyczące lokalizacji względem elektrowni wiatrowych.

8.3. Ocena struktury funkcjonalno-przestrzennej

Proponowana w ustaleniach planu miejscowego struktura funkcjonalno-przestrzenna jest zgodna z wymaganiami ochrony środowiska, a także z potrzebami funkcjonalnymi i zamierzeniami miasta i gminy Dobrzyca.

Przyjęty kierunek zagospodarowania przestrzennego terenu objętego planem jest zgodny z ustaleniami zawartymi w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrzyca.

IX. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

Realizacja ustaleń planu nie wywoła negatywnych oddziaływań na obszary objęte ochroną prawną, w tym przedmiot i cele ochrony obszaru Natura 2000 oraz ich integralność i spójność z racji swoich funkcji i dużego oddalenia od tych obszarów, a także na obszar chronionego krajobrazu. Uregulowania dokumentu gwarantują zachowanie istniejących walorów przyrodniczych obszarów objętych formami ochrony przyrody. Nieliczne prognozowane oddziaływania będą miały charakter lokalny i ograniczony do granic obszaru objętego opracowaniem.

Nie mniej każde ustalenia planu będą miały wpływ na stan i funkcjonowanie poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego. Będą one krótkotrwałe, długotrwałe, bezpośrednie, pośrednie, stałe, często pozytywne. W planie wprowadza się szereg ustaleń (rozwiązań) zapewniających ochronę elementów środowiska przyrodniczego:

- rozplantowanie mas ziemnych, w szczególności odłożonej warstwy humusu, dla ukształtowania terenu zieleni lub ich wywóz zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- wzbogacenie terenów biologicznie czynnych (poprawa bilansu terenów zielonych) m.in. poprzez: ograniczenie powierzchni terenów uszczelnionych na terenach przewidzianych pod zabudowę na rzecz powierzchni biologicznie czynnych, obowiązek pokrycia zielenią powierzchni niezabudowanych i nieutwardzonych, w szczególności gatunkami rodzimymi, realizacja zwartej zieleni izolacyjnej niskopiennej, co zapewnia zachowanie pokrywy glebowej na znacznej powierzchni,
- ochronę wód powierzchniowych i podziemnych m.in. poprzez: zakaz składowania na wolnym powietrzu materiałów mogących przenikać do gleb i wód gruntowych, materiałów pyłących,
- prowadzenie prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej poprzez odprowadzanie ścieków bytowych do sieci kanalizacyjnej po jej rozbudowie; do czasu realizacji ww. sieci lub przypadkach uzasadnionych technicznie i ekonomicznie dopuszcza się odprowadzenie ścieków bytowych do szczelnych zbiorników bezodpływowych (szamb); odprowadzenie innych ścieków niż bytowe, w tym ścieków przemysłowych, po uprzednim oczyszczeniu zgodnie z przepisami odrębnymi, do sieci kanalizacyjnej po jej rozbudowie; odprowadzenie wód roztopowych i opadowych do na teren własny nieutwardzony zgodnie z przepisami odrębnymi, do dołów chłonnych, do zbiorników retencyjnych lub gromadzenie w zbiornikach na deszczówkę, biorąc pod uwagę spowolnienie tempa spływu do odbiornika i naturalne oczyszczenie, zastosowanie rozwiązań ułatwiających przesiąkanie do gruntu, w sposób niepowodujący zakłóceń stosunków wodnych na gruntach przyległych. Dopuszcza się możliwość odprowadzania

wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej. Nakaz stosownego zabezpieczenia środowiska gruntowo-wodnego przed przenikaniem zanieczyszczeń,

- ochronę powietrza atmosferycznego poprzez zastosowanie do celów grzewczych technologii niskoemisyjnych, w oparciu o paliwa charakteryzujące się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi oraz urządzenia do ich spalania charakteryzujące się wysokim stopniem sprawności albo wykorzystanie alternatywnych źródeł energii o maksymalnej mocy zainstalowanej określonej w przepisach odrębnych,
- ochronę powierzchni ziemi m.in. poprzez: ograniczanie uszczelniania terenu, ustalając minimalny % powierzchni biologicznie czynnej, wprowadzając zieleń w ramach powierzchni biologicznie czynnej, zieleń izolacyjną, urządzoną, co przyczyni się do bezpośredniego zasilania wód gruntowych danej zlewni,
- racjonalne gospodarowanie odpadami poprzez nakaz gromadzenia i wywozu odpadów komunalnych i innych niż komunalne zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi powszechnymi i miejscowymi.

W ustaleniach planu zaproponowano także rozwiązania mające na celu ograniczenie potencjalnych negatywnych oddziaływań na środowisko dotyczących ochrony przed hałasem i zapewnienie standardu akustycznego dla terenów podlegających ochronie akustycznej. W przypadku wystąpienia przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu, należy zastosować środki techniczne i technologiczne, które zapewnią obniżenie poziomu hałasu do poziomów dopuszczalnych.

Także w projekcie planu wprowadza się szereg ustaleń mających na celu poprawę ładu przestrzennego i walorów krajobrazowych.

W planie dopuszcza się lokalizację przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych.

Odpowiednie zagospodarowanie terenu (zgodne z uwarunkowaniami środowiskowymi) i przestrzeganie przepisów szczególnych może odgrywać kluczową rolę w ograniczaniu ryzyka narażenia życia i zdrowia ludzi na potencjalne zjawiska katastroficzne.

Kompensacją przyrodniczą będzie wprowadzenie zieleni na powierzchniach biologicznie czynnych. Biorąc pod uwagę problem deficytu wody i zagrożenie wszystkimi typami suszy na obszarze dorzecza Warty (*Plan przeciwdziałania skutkom suszy*) korzystnym z punktu widzenia gospodarowania wodami i użytkowania ich przez ludność byłoby stosowanie rozwiązań małej retencji w granicach obszaru opracowania. Mała retencja to proste sposoby na gromadzenie wody w mniejszej skali, pozwalające na jej zatrzymanie, spowolnienie jej spływu do kanalizacji a także ponowne jej wykorzystanie (recykling wody opadowej). Mała retencja obejmuje różne działania, takie jak: budowa niewielkich zbiorników (oczek wodnych, stawów), instalacja przydomowych zbiorników retencyjnych, sianie łąk kwietnych zamiast trawników. Przydomowy podziemny zbiornik retencyjny na deszczówkę jest jednym ze sposobów gromadzenia wody deszczowej. Umożliwia on magazynowanie wody, którą można zastosować w gospodarstwie domowym do różnych celów, np. podlewania ogródka, kwiatów i trawników, mycia samochodu, nie zużywając zasobów wodnych zaopatrujących ludność. Przy systematycznej filtracji posłuży jako woda pitna. Zbiornik korzystnie wpływa na poziom wód

gruntowych. Musi być wyposażony w przelew awaryjny. Dzięki niemu, w przypadku bardzo intensywnych opadów woda deszczowa trafi do systemu rozsączającego lub do odbiornika, jakim może być kanalizacja deszczowa. Łąka kwietna przyczynia się do magazynowania wody na poziomie gruntu. Zaczyna zastępować trawniki, ponieważ jest mniej wymagająca. Łąki kwietne siane są nie tylko w ogródkach przydomowych, ale także coraz częściej na terenach miast.

X. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie planu

Ustalenia planu uwzględniają uwarunkowania określone w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Dobrzyca.

Pewnym rozwiązaniem alternatywnym jest pozostawienie terenu objętego planem w dotychczasowym użytkowaniu lub odstąpienie od realizacji ustaleń tego planu, co byłoby niekorzystne dla gminy. Obecny plan nie zaspokaja interesów inwestorów gdyż opracowany był wiele lat temu.

Szczegółowa ocena projektu ustaleń planu wykazała, że rozwiązania dotyczące ochrony środowiska przyjęte w planie są właściwe, zgodne z obowiązującym prawem, zapewniające rozwój zrównoważony i w związku z powyższym nie podaje się rozwiązań alternatywnych.

Ze względu na brak znaczących oddziaływań na obszar Natura 2000 (plan miejscowy nie wprowadza zabudowy w granicach obszarów Natura 2000), obszar chronionego krajobrazu i inne elementy środowiska nie zachodziła konieczność przedstawienia rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie planu zagospodarowania przestrzennego.

W przypadku planu trudno zdefiniować trudności w jego przygotowaniu, które mogłyby wynikać z niedostatków techniki lub braków współczesnej wiedzy. Realizacja inwestycji jest ściśle związana z wdrażaniem nowoczesnych, z punktu widzenia współczesnej wiedzy, oraz bezpiecznych dla środowiska i zdrowia ludzi rozwiązań technologicznych.

XI. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji ustaleń planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

W związku z faktem, że wprowadzenie w życie ustaleń planu przyniesie w efekcie przemiany środowiskowe, stan środowiska należy objąć stałą kontrolą w celu zidentyfikowania i ograniczenia skutków najbardziej niekorzystnych.

Skutki realizacji postanowień projektowanego dokumentu podlegają też ocenom i analizom prowadzonym w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska zgodnie z *ustawą o Inspekcji Ochrony Środowiska*.

Organem realizującym zadania Państwowego Monitoringu Środowiska jest Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska zadania Państwowego Monitoringu Środowiska na terenie województwa wielkopolskiego w zakresie: gromadzenia i analizy wyników badań i obserwacji, przygotowania ocen jakości środowiska oraz udostępniania informacji o środowisku, realizuje poprzez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu (RWMS w Poznaniu).

Niezależnie od ww. instytucji Burmistrz gminy Dobrzyca zobowiązany jest przeprowadzać okresowe kontrole przestrzegania prawa środowiska, a w konsekwencji ich przeprowadzenia, wskazane wnioski, uwagi i zalecenia przyczynią się do uzupełnienia ewentualnych uchybień w tym zakresie, a tym samym poprawy stanu środowiska na danym terenie. Ponadto kontrole przestrzegania przepisów o ochronie środowiska i racjonalnym wykorzystaniu zasobów przyrody prowadzą instytucje do tego powołane.

Po zrealizowaniu ustaleń miejscowego planu proponuje się monitoring poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska (muszą się one odnosić do obszaru objętego projektem planu) lub w ramach indywidualnych zamówień oraz kontrolę i ocenę zgodności wyposażenia terenów w infrastrukturę techniczną z ustaleniami planu miejscowego.

Po zrealizowaniu inwestycji dopuszczonych w ustaleniach planu, wskazany jest monitoring:

- skuteczności i prawidłowości gospodarki odpadami (1 raz w roku),
- kontrola i ocena zgodności wyposażenia terenów w infrastrukturę techniczną z ustaleniami planu miejscowego (raz na 2 lata),
- kontrola na etapie realizacji nowych zbiorników bezodpływowych pod kątem ich szczelności,
- kontrola dokumentów potwierdzających wywóz nieczystości ze zbiorników bezodpływowych,
- kontrola zachowania wymaganych powierzchni biologicznie czynnych w oparciu o inwentaryzację urbanistyczną (raz na 2 lata).

Przy przeprowadzaniu analiz i monitorowaniu skutków realizacji ustaleń planu możliwe jest wykorzystanie sporządzonych uprzednio prognoz, raportów i ocen oddziaływania na środowisko. Dokumenty te stanowią istotne źródło danych niezbędne do analizy środowiska na danym terenie.

XII. Oddziaływanie transgraniczne na środowisko

Na podstawie zapisów planu w gminie Dobrzyca można stwierdzić, że planowane zamierzenia nie wskazują na możliwość jakiegokolwiek oddziaływania transgranicznego na środowisko w rozumieniu *ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz.U. z 2022 r., poz. 1094 ze zm.) mogącego objąć terytorium innych państw z tej racji, że gmina Dobrzyca nie sąsiaduje z innymi państwami. Wszystkie prowadzone działania ze względu na swój charakter będą dotyczyć jedynie obszaru gminy, a oddziaływania na środowisko będą miały charakter przede wszystkim lokalny.

XIII. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2024 r., poz. 1112) zobowiązuje do przedstawienia dokumentu

analizującego oddziaływania związane z realizacją ustaleń planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko i jest wdrożeniem do polskiego prawa odpowiedniej dyrektywy UE. Prognoza została opracowana zgodnie z obowiązującymi ustawami i dyrektywami.

Niniejsza prognoza została sporządzona do *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrzyca na terenach części obrębów ewidencyjnych: Fabianów, Galew, Gustawów, Izbiczo, Koźminiec, miasto Dobrzyca, Sośnica, Trzebin – etap II*.

Podstawą sporządzenia zmiany planu są:

- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130),
- Uchwała nr XL/397/2023 Rady Miejskiej Gminy Dobrzyca z dnia 9 lutego 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na terenach części obrębów ewidencyjnych: Fabianów, Galew, Gustawów, Izbiczo, Koźminiec, miasto Dobrzyca, Sośnica, Trzebin,
- dyrektywy unijne.

Celem prognozy opracowanej dla potrzeb *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrzyca na terenach części obrębów ewidencyjnych: Fabianów, Galew, Gustawów, Izbiczo, Koźminiec, miasto Dobrzyca, Sośnica, Trzebin – etap II* jest identyfikacja i ocena skutków oddziaływania ustaleń planu na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego, w tym świat zwierzęcy i roślinny oraz krajobraz we wzajemnym ich powiązaniu, warunki życia i zdrowia ludzi, środowisko kulturowe, zabytki i dobra materialne, będących potencjalnym wynikiem realizacji projektowanego zagospodarowania przestrzeni.

W prognozie oddziaływania na środowisko dokonano identyfikacji najważniejszych uwarunkowań ekofizjograficznych na obszarze objętym planem na tle uwarunkowań przyrodniczych w skali gminy i w skali regionalnej.

Prognoza oddziaływania na środowisko ma dostarczyć wiarygodnej i wszechstronnej informacji o potencjalnych oddziaływaniach jakie mogą być rezultatem wdrażania ustaleń planu do realizacji.

Podstawowym celem przeprowadzonej prognozy było określenie na ile ustalenia planu przyczynią się do wdrażania zrównoważonego rozwoju, a działania w niej zawarte gwarantują bezpieczeństwo środowiska przyrodniczego oraz sprzyjają jego ochronie. Jest to postępowanie wskazane z uwagi na konstytucyjny zapis o potrzebie rozwiązywania problemów ochrony środowiska zgodnie ze wspomnianą zasadą zrównoważonego rozwoju.

Zakres niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko, szczegółowość opracowania zostały uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Pleszewie.

W prognozie dokonano głównie:

- analizy uwarunkowań przyrodniczych i oceny stanu środowiska,

- analizy celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposobów, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania projektu planu,
- oceny przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko skutków realizacji ustaleń planu, w tym: bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe, pozytywne i negatywne,
- oceny rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływania na środowisko realizacji ustaleń planu.

Celem opracowania planu jest dostosowanie jego ustaleń do występujących uwarunkowań funkcjonalno-przestrzennych oraz do aktualnej sytuacji ekonomiczno-prawnej. Określenie nowych terenów o różnym przeznaczeniu i różnych zasadach zagospodarowania oraz zasad kształtowania ładu przestrzennego i zabudowy, będzie służyło uporządkowaniu struktury przestrzennej przedmiotowego obszaru i poprawie struktury sieci komunikacyjnej. Nowe tereny wyznaczono w zgodności z obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Dobrzyca.

Przy wykonaniu Prognozy uwzględniono opracowania, które zostały wykonane na różnych poziomach: wspólnotowym, krajowym, regionalnym i lokalnym. W dokumentach tych ważne miejsce zajmują zagadnienia ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju. Są to m.in. dokumenty Unii Europejskiej regulujące sprawy związane z wprowadzaniem w życie koncepcji zrównoważonego rozwoju oraz zasady ochrony środowiska do polityk krajowych, dokumenty na szczeblu krajowym (m.in: Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych (Warszawa 2003), Programy ochrony powietrza, Czyste powietrze, Mój Prąd, Moja woda, Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA 2020), Krajowy plan gospodarki odpadami do 2022 r.), na szczeblu regionalnym (Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 r. i Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego), także dokumenty gminne: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrzyca, Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dobrzyca na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026, a także Regulamin utrzymania czystości i porządku w gminie.

Przy opracowaniu prognozy zastosowano metody opisowe dotyczące charakterystyki środowiska oraz wykorzystano dostępne wskaźniki stanu środowiska. Uwzględniono także informacje zawarte w obowiązującym studium, prognozach oddziaływań na środowisko sporządzonych dla przyjętych dokumentów powiązanych z obszarami objętymi planem, w tym wypadku dla studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrzyca oraz innych dokumentach planistycznych, a także w oparciu o inne dokumenty regionalne i lokalne, odnoszące się bezpośrednio jak i pośrednio do ochrony środowiska, przyrody oraz zdrowia i życia ludzi.

Zakres ustaleń planu wynika z uchwały nr XL/397/2023 Rady Miejskiej Gminy Dobrzyca z dnia 9 lutego 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na terenach części obrębów ewidencyjnych: Fabianów, Galew, Gustawów, Izbiczo, Koźminiec, miasto Dobrzyca, Sośnica, Trzebin – etap II.

W prognozie omówiono położenie terenu objętego planem w ponadlokalnym systemie powiązań przyrodniczych. Omówiono istniejące zainwestowanie i użytkowanie. Następnie scharakteryzowano poszczególne elementy środowiska przyrodniczego we wzajemnym powiązaniu, w tym m.in.: rzeźbę terenu, wody powierzchniowe i podziemne, gleby, szatę roślinną, świat zwierzęcy, warunki klimatyczne. Określono również stan środowiska przyrodniczego istotny z punktu widzenia omawianego obszaru, w tym jakość wód podziemnych, powietrza atmosferycznego, klimatu akustycznego.

Obszary objęte planem charakteryzuje m.in.:

- Według podziału na jednostki fizycznogeograficzne J. Kondrackiego teren gminy Dobrzyca, położony jest w obrębie mezoregionu Wysoczyzny Kaliskiej.
- Położeniem na dziale wodnym Warty i Baryczy, w obszarze dorzecza Odry i regionie wodnym Środkowej Odry. Sprawia to, że sieć wód powierzchniowych jest słabo zorganizowana. Głównym ciekim omawianego terenu jest rzeka Lutynia, płynąca z południa na północ do Warty oraz uchodząca do Lutyni rzeczka Patoka. Niewielki obszar odwadniany jest rzeką Orlą należącą do zlewni rzeki Baryczy (w południowo-zachodniej części gminy).
- Przez teren gminy Dobrzyca przebiega dział wodny II, III i IV rzędu.
- Oprócz wód płynących na terenie gminy istnieją nieliczne małe zbiorniki wód stojących położone na terenach podmokłych i bagnistych zasilane przez rowy melioracyjne i wody gruntowe i opadowe.
- Obecnie, w wyniku antropopresji i związanego z nią globalnego ocieplenia występowanie zagrożeń naturalnych nasila się. Są to zjawiska o podłożu hydrologicznym (powódzie oraz generowane przez nie ruchy masowe, ekstremalne susze) oraz atmosferycznym (silne wiatry, wichury, huragany).
- Istnieje silne zagrożenie suszą rolniczą, hydrologiczną i hydrogeologiczną (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy).
- Na podstawie pisma Wód Polskich i map zagrożenia powodziowego, zawierających między innymi granice zasięgu obszarów szczególnego zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie wystąpienia $p=1\%$ (tj. średnio raz na 100 lat) oraz $p=10\%$ (tj. średnio raz na 10 lat) ustalono, że teren objęty przedmiotowym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego położony jest poza tymi obszarami zagrożonymi powodzią.
- Na terenie objętym planem nie ma zagrożenia procesami osuwania się mas ziemnych.
- W podłożu przeważają utwory plejstoceny gliniaste. Wzdłuż doliny Lutyni ciągnie się pas zwałowych piasków różnoziarnistych lokalnie pylastych lub pyłów. Utwory

holoceńskie występują w dolinkach rzecznych. Są to piaski różnoziarniste w spągu zailone o miąższości około 10 m (w dolinie Lutyni).

- Teren opracowania pokrywają gliny zwałowe (osady lodowcowe morenowe oraz glacialne) zlodowacenia Warty.
- W gminie Dobrzyca dominują gleby dobrych klas bonitacyjnych. Przeważa III b klasa bonitacyjna gruntów ornych. Miejscami w północnej części gminy występują gleby II klasy gruntów ornych. Potwierdzeniem jest wysoki wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej wynoszący 84,3.
- Gmina ma charakter typowo rolniczy. Użytki rolne stanowią ponad 80% ogólnej powierzchni gminy.
- Lesistość gminy jest bardzo niska i wynosi 7%, w tym w mieście 6,4% i jest niższa od lesistości powiatu pleszewskiego, która wynosi 19,3% i średniej dla województwa wielkopolskiego wynoszącej 25,8%.
- Przeważają tu nizinne typy lasu. Są to siedliska borów świeżych i lasów mieszanych świeżych o przewadze sosny. Największy zespół leśny występuje w południowo-wschodniej części gminy. Jest to las na siedlisku lasu mieszanego. W drzewostanie przeważa sosna, buk, klon, grab i modrzew.
- Rośliny i zwierzęta są typowe dla terenów Nizy Polskiego.
- Południowo-wschodnia część gminy Dobrzyca położona jest w obszarze chronionego krajobrazu „Dąbrowy Krotoszyńskie Baszków Rochy” – W obszarze tym nie jest położony teren objęty planem.
- Południowo-wschodni fragment gminy znajduje się w obszarze Natura 2000: Obszar specjalnej ochrony ptaków (OSO) „Dąbrowy Krotoszyńskie” PLB 300007 oraz Specjalny obszar ochrony siedlisk (SOO) „Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej” PLH 300002 – w obszarach tych nie znajduje się żaden teren objęty planem.
- Na obszarze gminy nie występują rezerваты, użytki ekologiczne, stanowiska dokumentacyjne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe.
- Pomniki przyrody występują licznie. Na terenie planu nie ma pomników przyrody.
- Na terenie objętym planem nie ma obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków i gminnej ewidencji zabytków, ani stanowisk archeologicznych i zespołów stanowisk archeologicznych.
- Gmina Dobrzyca znajduje się poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych GZWP wymagających wysokiej czy też najwyższej ochrony.
- Zaopatrzenie w wodę odbywa się z wodociągów gminnych z ujęć zlokalizowanych w Dobrzycy, Karminku, Koźmińcu, Rudzie. Każde z ujęć posiada wyznaczoną strefę ochrony bezpośredniej. Zwodociągowana jest cała gmina. Na terenie objętym planem nie ma ujęć wody i teren nie znajduje się w strefie ochrony ujęcia.
- Sieć kanalizacji sanitarnej posiadają: miasto Dobrzyca i miejscowości Fabianów, Lutynia, Sośnica, Karmin. Kanalizacja deszczowa znajduje się w niektórych drogach gminnych w miejscowości Dobrzyca, Fabianów i Karminek.
- Oczyszczalnia ścieków mechaniczno-biologiczna znajduje się w Dobrzycy i istnieją oczyszczalnie zakładowe (ADROS, Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska Kowalew-Dobrzyca).

- W gminie istnieje dużo przydomowych oczyszczalni ścieków.
- Na terenach nieskanalizowanych funkcjonują szamba i przydomowe oczyszczalnie ścieków, co może być przyczyną zanieczyszczeń wód podziemnych.
- Droga, do której przylegają działki objęte planem, nie jest wyposażona w kanalizację sanitarną, ani w sieć gazową.
- Gospodarka odpadami jest prowadzona zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku w gminie. Odpady komunalne zebrane z terenu gminy Dobrzyca przez firmę ZGO-NOVA Sp. z o.o. trafiają do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów prowadzonej przez Zakład Gospodarki Odpadami Sp. z o.o. – Wielkopolskie Centrum Recyklingu, Witaszyczki 1a, 63-200 Jarocin.
- Tereny wysoczyznowe charakteryzują się dobrymi warunkami klimatu lokalnego, dobrymi warunkami termiczno-wilgotnościowymi oraz solarnymi, dostatecznym przewietrzaniem, małą częstością zamgleń. Gorsze warunki panują w dolinkach.
- Na terenie gminy brak jest istotnych źródeł zanieczyszczenia powietrza. Występują zanieczyszczenia komunikacyjne, a w sezonie grzewczym dokuczliwa jest emisja niska.
- Podstawowym źródłem hałasu na terenie gminy Dobrzyca są pojazdy poruszające się po drogach powiatowych.
- Głównym źródłem promieniowania elektromagnetycznego są linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia 400 kV i linie średniego napięcia 15 kV, a także stacje bazowe telefonii komórkowej.

Przedstawiono także rozwiązania przestrzenne w aspekcie ochrony środowiska oraz inne zawarte w projekcie zmiany planu.

W rozdziale VI dokonano również prezentacji głównych ustaleń planu.

Na obszarze objętych planem ustalono następujące przeznaczenie terenów:

- 1) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oznaczone na rysunkach planu symbolem MN;
- 2) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej oznaczone na rysunkach planu symbolem MNW;
- 3) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej lub usług oznaczone na rysunkach planu symbolem MNW-U;
- 4) tereny komunikacji drogowej wewnętrznej oznaczonych na rysunkach planu symbolem KR.

Ponadto w planie zapisano, że dopuszcza się lokalizację przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych.

Gdyby projektowany plan nie został zrealizowany, obowiązywałyby ustalenia dotychczasowego planu, który zakłada przeznaczenie terenu pod funkcję rolniczą. Ustalenia obowiązującego planu nie uwzględniają zapisów strategicznych dokumentów gminy, gdyż były one opracowane znacznie później niż plan. Według projektu planu, którego dotyczy niniejsza prognoza, obszar ten ma być przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową oraz mieszkaniowo-usługową. Na terenach obecnie użytkowanych rolniczo i pod taką funkcję przeznaczonych w

obowiązującym planie, nadal prowadzona byłaby intensywna uprawa rolna, zachodziłyby zmiany związane z orką, nawożeniem i stosowaniem środków ochrony roślin, co może prowadzić do niekontrolowanych spływów powierzchniowych do cieków.

Teren objęty planem położony jest w całości poza obszarami chronionymi prawem ustalonymi na mocy *ustawy o ochronie przyrody* (Dz. U. 2023 r. poz. 1336 ze zm.).

Planowane zagospodarowanie terenu nie będzie miało negatywnego wpływu na obszary Natura 2000 z racji funkcji, które zostały wyznaczone w planie i znacznego oddalenia, a także na obszar chronionego krajobrazu „Dąbrowy Krotoszyńskie Baszków Rochy”.

Na terenie objętym planem nie ma rezerwatów przyrody, użytków ekologicznych, udokumentowanych stanowisk chronionych gatunków roślin i grzybów. Ze zwierząt można spotkać gatunki pospolite, o których mowa we wcześniejszych rozdziałach prognozy.

Na terenie planu obowiązuje ochrona gatunkowa roślin, grzybów i zwierząt w przypadku ich występowania (podobnie jak w całym kraju) zgodnie z *ustawą o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2023 r., poz. 1336 ze zm.).

W rozdziale V omówiono podstawowe cele ochrony środowiska, sformułowane na szczeblu międzynarodowym, krajowym i lokalnym.

W następnej części Prognozy przedstawiono przewidywane oddziaływanie projektu ustaleń planu na środowisko. W pierwszej kolejności oceniono wpływ proponowanych rozwiązań zawartych w ustaleniach planu na obszary przyrodnicze chronione prawem. Ocena wykazała brak negatywnego wpływu na obszary objęte ochroną prawną. Z racji rodzaju zagospodarowania i dużego oddalenia nie będzie wpływu na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz na integralność tych obszarów.

Przeprowadzono również analizę przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko, w tym na: różnorodność biologiczną oraz zmiany pokrywy roślinnej i świata zwierzęcego, wody powierzchniowe i podziemne, powietrze atmosferyczne, powierzchnię ziemi łącznie z glebą, krajobraz, klimat (w tym klimat akustyczny), zabytki i dobra kultury, zdrowie ludzi i dobra materialne oraz pola elektromagnetyczne.

Z punktu widzenia projektowanego dokumentu oddziaływanie na środowisko odbywać się będzie na etapie inwestycyjnym, jak i eksploatacyjnym na następujące komponenty środowiska:

- Przekształcenie szaty roślinnej będzie stosowne do projektowanego zainwestowania. Zmiana sposobu użytkowania spowoduje zmiany w strukturze gatunkowej flory i fauny. Obowiązuje pokrycie zielenią powierzchni niezabudowanych i nieutwardzonych w szczególności gatunkami rodzimymi, realizacja zwartej zieleni izolacyjnej niskopiennej oraz stosowanie nowoczesnych rozwiązań technicznych neutralizujących negatywny wpływ na przyległy teren.
- Przekształcenie powierzchni ziemi i gleby będzie stosowne do projektowanego zainwestowania. Przy realizacji wszelkich inwestycji nastąpi zdjęcie wierzchniej warstwy gleby, naruszenie jej struktury i zaburzenie profilu glebowego. W planie zapisano nakaz rozplantowania mas ziemnych, w szczególności odłożonej warstwy

humusu, dla ukształtowania terenów zieleni lub ich wywóz zgodnie z obowiązującymi przepisami.

- Nie należy spodziewać się znaczących wpływów na jakość wód powierzchniowych i podziemnych. W planie nakazuje się prowadzenie prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej oraz zachowanie wszelkich przepisów i norm w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, zastosowanie środków technicznych i technologicznych dla zabezpieczenia środowiska gruntowo-wodnego przed zanieczyszczeniami oraz właściwe rozwiązania techniczne gospodarowania wodami zgodnie z przepisami odrębnymi. Odprowadzenie ścieków bytowych odbywać się będzie do sieci kanalizacyjnej po jej rozbudowie; do czasu realizacji ww. sieci lub przypadkach uzasadnionych technicznie i ekonomicznie dopuszcza się odprowadzenie ścieków bytowych do szczelnych zbiorników bezodpływowych (szamb); odprowadzenie innych ścieków niż bytowe, w tym ścieków przemysłowych, po uprzednim oczyszczeniu zgodnie z przepisami odrębnymi, do sieci kanalizacyjnej po jej rozbudowie. Ustala się w planie odprowadzenie wód roztopowych i opadowych na teren własny nieutwardzony zgodnie z przepisami odrębnymi, do dołów chłonnych, do zbiorników retencyjnych lub gromadzenie w zbiornikach na deszczówkę, biorąc pod uwagę spowolnienie tempa spływu do odbiornika i naturalne oczyszczenie, zastosowanie rozwiązań ułatwiających przesiąkanie do gruntu, w sposób niepowodujący zakłóceń stosunków wodnych na gruntach przyległych. Dopuszcza się możliwość odprowadzania wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej;
- W odniesieniu do celów środowiskowych określonych w aktualizacji „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, realizacja ustaleń planu nie spowoduje nieosiągnięcia określonych celów środowiskowych ustalonych w w/w dokumencie na obszarze JCWP i JCWPd, na terenie których położony jest teren objęty planem.
- Ze względu na ochronę powietrza w planie ustala się zastosowanie do celów grzewczych technologii niskoemisyjnych, w oparciu o paliwa charakteryzujące się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi oraz urządzenia do ich spalania charakteryzujące się wysokim stopniem sprawności albo wykorzystanie alternatywnych źródeł energii o maksymalnej mocy zainstalowanej określonej w przepisach odrębnych.
- Gospodarka odpadami realizowana zgodnie z ustaleniami planu nie wpłynie na zdrowie i życie ludzi oraz na środowisko – prowadzona będzie zgodnie z ustawą o odpadach, ustawą prawo ochrony środowiska i regulaminem utrzymania czystości i porządku w gminie.
- Obowiązuje zapewnienie standardów akustycznych dla terenu; w przypadku wystąpienia przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu, należy zastosować środki techniczne i technologiczne, które zapewnią obniżenie poziomu hałasu do poziomów dopuszczalnych.
- Źródłem hałasu będzie transport samochodowy na drogach i obsługujący wyznaczony teren planu; uzależniony będzie jednak od rodzaju prowadzonej działalności na poszczególnych terenach.

- Źródło hałasu mogą stanowić również turbiny wiatrowe. Takie zagrożenie występuje na przedmiotowym terenie, ponieważ najbliższa turbina wiatrowa zlokalizowana jest 773,5 m od granicy opracowania.
- Zagospodarowanie terenu planu zgodnie z ustaleniami planu będzie miało wpływ na krajobraz.
- Na obszarze objętym planem nie znajdują się obiekty zabytkowe wpisane do rejestru i gminnej ewidencji zabytków.
- Na obszarze objętym planem nie występują zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia wynikające z możliwości występowania powodzi, osuwania się mas ziemnych.
- Zagrożenie ludzi i dóbr materialnych może być także ze strony czynników przyrodniczych związanych z gwałtownymi czynnikami pogodowymi (burze, huragany, deszcze nawalne, powodzie błyskawiczne, długotrwałe susze).
- Na terenie objętym planem i w sąsiedztwie, nie ma zakładów dużego lub zwiększonego ryzyka występowania poważnych awarii. Plan nie przewiduje lokalizacji takich zakładów.

Każde ustalenia planu będą miały wpływ na stan i funkcjonowanie poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego. Będą one krótkotrwałe, długotrwałe, bezpośrednie, pośrednie, stałe, często pozytywne. W planie wprowadza się szereg ustaleń (rozwiązań) zapewniających ochronę elementów środowiska przyrodniczego:

- rozplantowanie mas ziemnych, w szczególności odłożonej warstwy humusu, dla ukształtowania terenów zieleni lub ich wywóz zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- wzbogacenie terenów biologicznie czynnych (poprawa bilansu terenów zielonych) m.in. poprzez: ograniczenie powierzchni terenów uszczelnionych na terenach przewidzianych pod zabudowę na rzecz powierzchni biologicznie czynnych, obowiązek pokrycia zielenią powierzchni niezabudowanych i nieutwardzonych, w szczególności gatunkami rodzimymi, realizacja zwartej zieleni izolacyjnej niskopiennej, co zapewnia zachowanie pokrywy glebowej na znacznej powierzchni,
- ochronę wód powierzchniowych i podziemnych m.in. poprzez: zakaz składowania na wolnym powietrzu materiałów mogących przenikać do gleb i wód gruntowych, materiałów pylących,
- prowadzenie prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej poprzez odprowadzanie ścieków bytowych do sieci kanalizacyjnej po jej rozbudowie; do czasu realizacji ww. sieci lub przypadkach uzasadnionych technicznie i ekonomicznie dopuszcza się odprowadzenie ścieków bytowych do szczelnych zbiorników bezodpływowych (szamb); odprowadzenie innych ścieków niż bytowe, w tym ścieków przemysłowych, po uprzednim oczyszczeniu zgodnie z przepisami odrębnymi, do sieci kanalizacyjnej po jej rozbudowie; odprowadzenie wód roztopowych i opadowych na teren własny nieutwardzony zgodnie z przepisami odrębnymi, do dołów chłonnych, do zbiorników retencyjnych lub gromadzenie w zbiornikach na deszczówkę, biorąc pod uwagę spowolnienie tempa spływu do odbiornika i naturalne oczyszczenie, zastosowanie rozwiązań ułatwiających przesiąkanie do gruntu, w sposób niepowodujący zakłóceń stosunków wodnych na gruntach przyległych. Dopuszcza się możliwość odprowadzania wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej,

- ochronę powietrza atmosferycznego poprzez zastosowanie do celów grzewczych technologii niskoemisyjnych, w oparciu o paliwa charakteryzujące się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi oraz urządzenia do ich spalania charakteryzujące się wysokim stopniem sprawności albo wykorzystanie alternatywnych źródeł energii o maksymalnej mocy zainstalowanej określonej w przepisach odrębnych,
- ochronę powierzchni ziemi m.in. poprzez: ograniczanie uszczelniania terenu, ustalając minimalny % powierzchni biologicznie czynnej, wprowadzając zieleń w ramach powierzchni biologicznie czynnej, zieleń izolacyjną, urządzoną, co przyczyni się do bezpośredniego zasilania wód gruntowych danej zlewni;
- racjonalne gospodarowanie odpadami poprzez nakaz gromadzenia i wywozu odpadów komunalnych i innych niż komunalne zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi powszechnymi i miejscowymi.
- Ochronę gatunków zwierząt i roślin poprzez zachowanie istniejących drzewostanów, wprowadzenie w razie potrzeby nasadzeń kompensacyjnych, wprowadzenie systemów retencji.

W przypadku wystąpienia przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu, należy zastosować środki techniczne i technologiczne, które zapewnią obniżenie poziomu hałasu do poziomów dopuszczalnych.

W planie dopuszcza się lokalizację przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych.

W projekcie planu wprowadza się także szereg ustaleń mających na celu poprawę ładu przestrzennego i walorów krajobrazowych.

W wielu przypadkach odpowiednie zagospodarowanie terenu (zgodne z uwarunkowaniami środowiskowymi) i przestrzeganie przepisów szczególnych może odgrywać kluczową rolę w ograniczaniu ryzyka narażenia życia i zdrowia ludzi na potencjalne zjawiska katastroficzne.

Kompensacją przyrodniczą będzie wprowadzenie zieleni na powierzchniach biologicznie czynnych oraz stosowanie rozwiązań zwiększających retencję powierzchniową w obrębie działki.

W prognozie odniesiono się także do rozwiązań alternatywnych w stosunku do rozwiązań zawartych w planie oraz zagadnień dotyczących przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.

Ze względu na brak znaczących oddziaływań na obszary przyrodnicze chronione prawem, w tym także obszary Natura 2000 i inne elementy środowiska, nie zachodziła konieczność przedstawienia rozwiązań alternatywnych zawartych w ustaleniach planu w gminie Dobrzyca.

W związku z faktem, że wprowadzenie w życie ustaleń planu przyniesie w efekcie przemiany środowiskowe, stan środowiska należy objąć stałą kontrolą w celu zidentyfikowania i ograniczenia skutków najbardziej niekorzystnych.

Po zrealizowaniu inwestycji dopuszczonych w ustaleniach planu, wskazany jest monitoring:

- skuteczności i prawidłowości gospodarki odpadami (1 raz w roku),
- kontrola i ocena zgodności wyposażenia terenu w infrastrukturę techniczną z ustaleniami planu miejscowego (raz na 2 lata),
- kontrola na etapie realizacji nowych zbiorników bezodpływowych pod kątem ich szczelności,
- kontrola dokumentów potwierdzających wywóz nieczystości ze zbiorników bezodpływowych,
- kontrola zachowania wymaganych powierzchni biologicznie czynnych w oparciu o inwentaryzację urbanistyczną (raz na 2 lata).

Ponadto nie stwierdzono oddziaływania transgranicznego.

Oceniając projekt planu należy stwierdzić, że uwzględnia on zasadę zrównoważonego rozwoju jako jedną z przesłanek planowanych działań. Realizacja ustaleń planu wiązać się będzie ze zmianami w środowisku przyrodniczym. W ogólnej ocenie oddziaływanie na środowisko przyrodnicze nie będzie znaczące pod warunkiem zastosowania wszystkich ustaleń planu.

Określone w planie ustalenia, a co za tym idzie działania, wskazują, że ich realizacja może i powinna odbywać się w sposób ograniczający lub zapobiegający negatywnym skutkom środowiskowym planowanego zagospodarowania.

Zagrożeniem dla środowiska i pośrednio zdrowia ludzi może być niepełne zrealizowanie ustaleń planu (np. w zakresie uzbrojenia terenu, zagospodarowania odpadów) lub późniejsze zaniedbania w eksploatacji. W sposób pośredni realizacja ustaleń planu ma charakter prospołeczny, ukierunkowany na rozwój gospodarczy miasta i gminy.

XIV. Uzasadnienie

W związku z uchwalaniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrzyca na terenach części obrębów ewidencyjnych: Fabianów, Galew, Gustawów, Izbiczo, Koźminiec, miasto Dobrzyca, Sośnica, Trzebin, została opracowana Prognoza Oddziaływania na Środowisko. Prognoza ta objęła analizę i ocenę wpływu planowanych działań na środowisko naturalne, zgodnie z wymogami prawnymi i zasadami zrównoważonego rozwoju.

Jednakże, w trakcie prac nad planem miejscowym, na podstawie nowych zamierzeń inwestora, zaistniała konieczność wprowadzenia zmian dla jednego z terenów objętych planem (załącznik nr 6 ark. 4 do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrzyca na terenach części obrębów ewidencyjnych: Fabianów, Galew, Gustawów, Izbiczo, Koźminiec, miasto Dobrzyca, Sośnica, Trzebin). W związku z powyższym, podjęto decyzję o etapowaniu planu miejscowego i wyodrębnienie wspomnianego terenu jako Etap II.

Wprowadzenie tej zmiany spowodowało konieczność sporządzenia nowej Prognozy Oddziaływania na Środowisko dla Etapu II. Nowa prognoza uwzględnia analizę zmienionego zakresu planu.

Należy podkreślić, że dotychczasowa Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla Etapu I pozostaje w mocy i obejmuje wszystkie aspekty środowiskowe związane z pozostałą częścią planu.

Decyzja o etapowaniu planu i sporządzeniu dwóch odrębnych prognoz była podjęta w celu lepszego dostosowania planu do zamierzeń inwestora. Zmiana ta pozwala na bardziej precyzyjne uwzględnienie zamierzeń inwestora. Dzięki opracowaniu planu miejscowego możliwe jest efektywniejsze zarządzanie przestrzenią miejską, co w rezultacie przyczyni się do zrównoważonego rozwoju obszaru objętego planem miejscowym.

XV. Spis materiałów wykorzystanych przy opracowaniu prognozy

15.1. Spis materiałów planistycznych, dokumentacji archiwalnych, literatury

- Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrzyca na terenach części obrębów ewidencyjnych: miasto Dobrzyca, Fabianów, Galew, Gustawów, Izbiczno, Polskie Oledry, Sośnica i Trzebin, mgr Jadwiga Koryńska, Kalisz-Dobrzyca 2023
- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrzyca, mgr Jadwiga Koryńska, Kalisz 2019
- Opinia fizjograficzna dla ogólnego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrzyca, Geoprojekt, Warszawa 1976 r.
- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrzyca, mgr Jadwiga Koryńska, Kalisz, lipiec 2003 r.
- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla potrzeb sporządzenia projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dobrzyca i planów miejscowych, mgr Jadwiga Koryńska, Kalisz, wrzesień 2017 r.
- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla potrzeb sporządzenia projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrzyca, mgr Jadwiga Koryńska, Kalisz, sierpień 2019 r.
- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla potrzeb sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrzyca na terenach części obrębów ewidencyjnych: miasto Dobrzyca, Fabianów, Galew, Gustawów, Izbiczno, Polskie Oledry, Sośnica i Trzebin, mgr Jadwiga Koryńska, Kalisz, lipiec 2022 r.
- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla potrzeb sporządzenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrzyca na terenach części obrębów ewidencyjnych: Fabianów, Galew, Gustawów, Izbiczno, Koźminiec, miasto Dobrzyca, Sośnica, Trzebin, mgr Jadwiga Koryńska, Kalisz, lipiec 2023 r.
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrzyca uchwalone uchwałą Nr XXXIII/314/2022 Rady Miejskiej Gminy Dobrzyca z dnia 28 kwietnia 2022 r.
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrzyca, uchwała XXXVII/210/2006 Rady Gminy Dobrzyca z dnia 23 października 2006 r.
- Objasnienia do Szczegółowej Mapy Geologicznej Polski w skali 1:50000

- Uzgodnienia instytucji
- Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko dla inwestycji „Zbiornik wodny Lutynia, gm. Dobrzyca i Kotlin” woj. Wielkopolskie, prof. Dr hab. Janina Borysiak, Poznań 2009 r.
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego przyjęty Uchwałą Nr V/70/19 z 25 marca 2019; Samorząd Województwa Wielkopolskiego, Poznań 2019 r.
- Gminny program opieki nad zabytkami dla gminy Dobrzyca na lata 2017 – 2020
- Wyniki badań wskaźników fizykochemicznych organicznych i nieorganicznych – monitoring jakości wód podziemnych – monitoring diagnostyczny w 2019 r. (wg GIOŚ)
- Program działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu <https://www.gov.pl/web/arimr/normy-i-wymogi-wzajemnej-zgodnosci2>
- Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2020 r. poz. 5954)
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020)
- Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku. Wielkopolska 2030,
- Program Ochrony Środowiska dla Województwa Wielkopolskiego do roku 2030. Uchwała Nr XXV/472/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 21 grudnia 2020 r.
- Program ochrony powietrza w zakresie ozonu dla strefy wielkopolskiej – Uchwała Nr IX/168/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 24 czerwca 2019 r. (Dz.Urz. Woj. Wlkp. z 2019r., poz. 6240)
- Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej – Uchwała Nr XXI/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. 2020r., poz. 5954)
- Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2019 – 2025 wraz z planem inwestycyjnym. Uchwała Nr XXII/405/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 28 września 2020 r.
- Program Ochrony Środowiska dla gminy Dobrzyca na lata 2019 – 2022 z perspektywą na lata 2023 – 2026, WESTMOR CONSULTING, Włocławek 2019
- Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla gminy Dobrzyca na lata 2019 – 2022 z perspektywą na lata 2023 – 2026, WESTMOR CONSULTING, Włocławek 2019
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego. Samorząd Województwa Wielkopolskiego, Poznań, 2019 r.,
- Stan środowiska w województwie wielkopolskim. Raport 2020.
- Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2014-2019 na podstawie monitoringu. (GIOŚ) - tabela.
- Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021 na podstawie monitoringu (GIOŚ) – tabela.

- Wyniki badań wskaźników fizykochemicznych organicznych i nieorganicznych – monitoring jakości wód podziemnych – monitoring diagnostyczny w 2019 r. (wg GIOŚ).
- Wyniki badań wskaźników fizykochemicznych organicznych i nieorganicznych – monitoring jakości wód podziemnych – monitoring diagnostyczny w 2023 r. (wg GIOŚ).
- Ocena stanu jednolitych części wód podziemnych w dorzeczach – stan na rok 2022, Warszawa, listopad 2023 r.
- Klasyfikacja wskaźników jakości JCW rzek i zbiorników zaporowych w roku 2020.
- Ocena jakości wód podziemnych na podstawie wyników regionalnego monitoringu wód podziemnych uzyskanych w latach 2018 – 2020 na obszarze województwa wielkopolskiego, na których stwierdzono zanieczyszczenie azotanami pochodzenia rolniczego w latach poprzednich, GIOŚ, RWMS Poznań, kwiecień 2022.
- Agrochemiczne badania gleb w Wielkopolsce w latach 2000 – 2004, WIOŚ – OSCH-R, BMS, Poznań 2005 r.
- Zasobność gleb w województwie wielkopolskim w latach 2007-2011, Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza, Poznań 2013 r.
- Atlas Rzeczypospolitej Polskiej, Główny Geodeta Kraju, Warszawa 1993 – 97
- Atlas zasobów, walorów i zagrożeń środowiska geograficznego Polski PAN, Warszawa 1994 r.
- Atlas klimatu województwa wielkopolskiego IMiGW Poznań 2004 r.
- Woś A., *Klimat Niziny Wielkopolskiej*; Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 1994
- Dobrzańska B., Dobrzański G., Kiełczowski D.; *Ochrona środowiska przyrodniczego*; Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2009 r.
- Kondracki J., *Geografia regionalna Polski*, Wydawnictwo Naukowe PWN SA, Warszawa 2002 r.
- Malinowski Sz., Wolanin J., Czechowski L., Jackowicz E., *Katastrofy i zagrożenia we współczesnym świecie*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008 r.
- Marek H., *Występowanie współczesnych katastrof naturalnych na terenie Polski*, w: Przegląd Naukowo-Metodyczny. Edukacja dla Bezpieczeństwa nr 3, Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa z siedzibą w Poznaniu, 2009 r. (strona internetowa: <http://bazhum.muzhp.pl/czasopismo/66/?idno=2229>)
- Mikulski Z., *Gospodarka wodna*, Wydawnictwo Naukowe PWN SA, Warszawa 1998 r.
- Mizerski W., *Geologia dynamiczna*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2010 r.
- Mocek A., Drzymała S., *Geneza, analiza i klasyfikacja gleb*. Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, 2010 r.
- Nowicka B., *Niżówki i susze*, w: Richling A., Ostaszewska K.: *Geografia fizyczna Polski*, Wydawnictwo Naukowe PWN SA, Warszawa 2005 r.
- Pociąg – Karteczka J., Jokiel P., Marszelewski W. (red.), *Hydrologia Polski*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2017 r.

- Sadowski J., *Kształtowanie klimatu akustycznego środowiska i jego ochrona przed hałasem i drganiami* w: *Prace Instytutu Techniki Budowlanej - Kwartalnik* Nr 2-3 (110-111) 1999 r.
- *Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim, raport wojewódzki za rok 2023*, Poznań, 2024 r.
- *Klasy jakości wód podziemnych - monitoring jakości wód podziemnych - monitoring operacyjny*, 2023 r.

15.2. Akty prawne

1. Ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 roku (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 54),
2. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112),
3. Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 roku (t.j. Dz. U. 2024 r. poz. 1130)
4. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839 ze zm.),
5. Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 lutego 1995 roku (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 82),
6. Ustawa o lasach z 28 września 1991 r (tj. Dz.U. z 2024 r. poz. 530),
7. Ustawa prawo wodne z dnia 20 lipca 2017 roku (tj. Dz. U. z 2024 r., poz. 1087),
8. Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dn. 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 1311).
9. Ustawa Prawo geologiczne i górnicze z dnia 9 czerwca 2011 r. (tj. Dz.U. z 2023 r. poz. 633 ze zm.),
10. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tj. Dz. U. z 2014 r., poz. 112),
11. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1336 ze zm.),
12. Rozporządzenie Ministra Środowiska z 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (tj. Dz.U. z 2022 r. poz. 2380),
13. Rozporządzenie Ministra Środowiska z 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (tj. Dz.U. z 2014 r. poz. 1409),
14. Rozporządzenie Ministra Środowiska z 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (tj. Dz.U. z 2014 r. poz. 1408),
15. Ustawa o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (t.j. Dz.U. 2024 r. poz. 278),

16. Ustawa o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu (tj. Dz.U. 2015r., poz.774 ze zm.),
17. Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 840 ze zm.),
18. Ustawa o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 roku (tj. Dz. U. z 2023 r., poz. 1587 ze zm.).
19. Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 399).
20. Ustawa o Inspekcji Ochrony Środowiska z dnia 20 lipca 1991 (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 425),
21. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (tj. Dz. U. z 2019 r., poz. 2448),
22. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (tj. Dz. U. z 2003 r. Nr 47, poz. 401)
23. Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 4 grudnia 2020 r. w sprawie informacji dotyczących ruchów masowych ziemi (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 2270).
24. I Dyrektywa Ptasia 2009/147/WE z 30 listopada 2009 w sprawie ochrony dzikiego ptactwa
25. II Dyrektywa Siedliskowa 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory
26. Prawo łowieckie z dn. 13 października 1995 r. (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 1082. z późn. zm.)
27. Ramowa Dyrektywa Wodna 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej
28. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 1615)
29. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 335)
30. Ustawa o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 317)

15.3. Strony internetowe i bazy danych

1. Baza Danych Obiektów Topograficznych w skali 1:10 000 – BDOT10k
2. Dane BDL Bank Danych Lokalnych
3. Dane Urzędu Miasta i Gminy Dobrzyca
4. Dane Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska
5. Encyklopedia Leśna
6. Geoportal.gov.pl
7. Gminna ewidencja zabytków archeologicznych założona w latach 2012 – 2013
8. <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/>
9. <https://dobrzyca.e-mapa.net/>
10. <https://geolog.pgi.gov.pl/#name=kob30dg043>

11. <https://geologia.pgi.gov.pl/>
12. <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>
13. <https://isok.gov.pl/hydroportal.html>
14. Mapa obszarów głównych zbiorników wód podziemnych - GZWP
15. Mapa Podziału Hydrograficznego Polski w skali 1:10 000 – MPHP10k
16. Mapa sieci dróg powiatowych https://www.zdp-pleszew.com.pl/mapka_a4.pdf
17. Dane meteorologiczne Meteoblue
[https://www.meteoblue.com/pl/pogoda/historyclimate/climatemodelled/dobrzyca_polska_3100280\](https://www.meteoblue.com/pl/pogoda/historyclimate/climatemodelled/dobrzyca_polska_3100280)
18. Numeryczny Model Terenu o interwale siatki co najmniej 100m
<https://dane.gov.pl/pl/dataset/792,numeryczny-model-terenu-o-interwale-siatki-co-najmniej-100-m>
19. Rejestr zabytków woj. kaliskiego
20. Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski w skali 1:50 000 – SMGP50k - Mapy seryjne PIG-PIB (rok 2022)
21. System Gospodarki i Ochrony Bogactw Mineralnych MIDAS PIG
22. <http://karty.apgw.gov.pl:4200/api/v1/jcw/pdf?code=RW600016184489>

15.4. Spis map, rysunków i tabel

Spis map

- Mapa 1. Położenie administracyjne gminy Dobrzyca i obszaru opracowania w stosunku do granicy państwa, województwa, powiatu i gmin.
- Mapa 2. Położenie obszaru opracowania na tle mapy topograficznej
- Mapa 3. Położenie obszaru opracowania na podkładzie ortofotomapy
- Mapa 4. Formy ochrony przyrody występujące w promieniu 10km od obszaru opracowania
- Mapa 5. Położenie gminy Dobrzyca na mapie uaktualnionego podziału fizycznogeograficznego opartego na Kondrackim 2002

Spis rysunków

- Rysunek 1. Klimatogram dla Miasta Dobrzyca według danych z wielolecia – 1985-2021
- Rysunek 2. Róża wiatrów dla obrębu Miasto Dobrzyca według danych z wielolecia 1985-2021
- Rysunek 3. Trendy zmian temperatury powietrza dla miasta Dobrzyca według danych z wielolecia 1979-2021

Spis tabel

- Tabela 1. Złoża na terenie gminy Dobrzyca
- Tabela 2. Obszary górnicze na terenie gminy Dobrzyca

Tabela 3. Przepływy prawdopodobne w rzece Lutyni w przekroju Raszewy, w latach 1951-2000

Tabela 4. Przepływy charakterystyczne w rzece Lutyni w przekroju Raszewy, w latach 1951-2000

Tabela 5. Kompleksy przydatności rolniczej gruntów ornych gminy na tle powiatu pleszewskiego

Tabela 6. Rejestr zabytków nieruchomych- gmina Dobrzyca

Tabela 7. Rejestr zabytków archeologicznych- gmina Dobrzyca

Tabela 8. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym a ustalenia projektu planu zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrzyca na terenach części obrębów ewidencyjnych: Fabianów, Galew, Gustawów, Izbicno, Koźminiec miasto Dobrzyca, Sośnica, Trzebin- II etap

15.5. Fotografie terenu

Fot. 1. Widok na teren opracowania od strony północnej
Źródło: źródło własne

Fot. 2. Widok na teren opracowania od strony południowej
Źródło: Google Street View

Fot. 3. Widok na teren opracowania od strony południowej
Źródło: Google Street View

XVI. Załączniki

Załącznik do prognozy
oddziaływania na środowisko

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, iż przedstawiony powyżej dokument "*Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrzyca na terenach części obrębów ewidencyjnych: Fabianów, Galew, Gustawów, Izbiczo, Koźminiec, Miasto Dobrzyca, Sośnica, Trzebin – Etap II*" spełnia wymagania ustawowe dotyczące kwalifikacji, o których mowa w art. 74a ust.2. Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U z 2024 r. poz. 1112).

"Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia"

Ostrów Wielkopolski, dn. 24.06.2024 r.

mgr inż. Katarzyna Jastrzębska-Domagala

